Ročník 1920. 1153

Sbírka zákonů a nařízení
státu československého.

Částka XCV. Vydána dne 9. srpna 1920.

Obsah: Čís. 463. Nařízení k provedení zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 309 Sb. z. a n., o dávce z majetku a dávce z přírůstku na majetku.

Čís. 463.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 27. července 1920,

k provedení zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 309 Sb. z. a n., o dávce z majetku a dávce z přírůstku na majetku.

Článek I.

Na základě §u 69 zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 309 Sb. z. a n., nařizuje se:

Pokud se zákon o dávce dovolává ustanovení zákona o os. daních ze dne 25. října 1896, čís. 220 ř. z., ve znění novely ze dne 23. ledna 1914, čís. 13 ř. z., a ustanovení cís. nařízení ze dne 16. března 1917, čís. 124 ř. z., platí, pokud v tomto prováděcím nařízení není nic jiného stanoveno, obdobně prováděcí nařízení vydaná k citovaným zákonům, totiž prováděcí nařízení: k I. hlavě (čís. 35 ř. z. z r. 1897), k II. hlavě (čís. 124 ř. z. z r. 1897 s dodatkem 2. čís. 108 ř. z. z r. 1899), k III. hlavě (čís. 61 ř. z. z r. 1914), ke IV. hlavě (čís. 62 ř. z. z r. 1914), k V. hlavě (čís. 373 ř. z. z r. 1917), k VI. hlavě (čís. 64 ř. z. z r. 1914) zákona o os. daních a nař. min. fin. z 29. září 1917, čís. 396 ř. z., která dnem účinnosti tohoto nařízení nabývají platnosti i na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, kde budou v úředních novinách vyhlášena.

Pokud některá ustanovení zákona o os. daních nařízením vlády ze dne 25. června 1920, čís. 424 Sb. z. a n., byla nahrazena příslušnými ustanoveními zákonův uherských, platných dosud na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, platí obdobně prováděcí nařízení vydaná k těmto ustanovením.

I. ODDÍL.

PŘIROZENÉ OSOBY.

A. Dávka z majetku.

K §u 2.

V ohledu subjektivním nečiní zákon rozdílu mezi příslušníky republiky Československé a cizozemci. Oboji podléhají dávce z majetku za stejných předpokladů stejně.

K čís. 1. Osoba má bydliště své tam, kde se usadila v prokazatelném nebo z okolností patrném úmyslu, že se tam trvale chce zdržovati. Není třeba, aby bydliště bylo výlučné a nepřetržité. Může tedy jedna osoba míti několik bydlišť, z nichž v každém pravidelně nějaký čas se zdržuje. Pouhá policejní přihláška však ještě bydliště nezakládá, rovněž jako nelze mluviti o bydlišti tuzemském u cizince, který na př. každoročně do stejného místa k lázeňskému pobytu sem dojíždí.

Pro pojem pobytu déle než jednoročního jest lhostejno, zdali trval na jednom místě či na několika místech po sobě, nebo, byl-li po trvání déle než jednoletém po 1. březnu 1919 přerušen, pokud ovšem byl dobrovolný. Neplatí tedy ustanovení o subjektivní povinnosti k dávce z majetku pro zajatce a osoby internované, pokud ovšem se zde již před počátkem nuceného pobytu déle jednoho roku nezdržovaly. Pro výpočet trvání pobytu rozhodnou jest doba jednoho roku ode dne 1. března 1919 zpět čítajíc.

Ohledně druhu jmění jsoucího v cizině nečiní se rozdílu, jmenovitě není rozhodno, jde-li o jmění na cizinu vázané (na př. reality, pohledávky hypotekární), či volně přenositelné (na př. vklady spořitelní, cenné papíry, pohledávky neknihovní).

Za dávku z majetku stejného druhu nelze považovati doplňovací daň z majetku, zavedenou v některých státech cizích, nebo jinakou daň z majetku, vybíranou v kratších neb delších obdobích periodicky, nýbrž jedině dávku jednou pro vždy, zavedenou na obdobných zásadách, jejíž výše řídí se nikoli příjmem (viz na př. branný příspěvek v Německu), nýbrž výší majetku. Okolnost, že placení dávky rozvrženo jest na kratší či delší řadu let, nebéře v tomto směru dávce povahy dávky jednorázové. Rovněž není rozhodno, je-li to čistá dávka z majetku, nebo vedle toho též dávka z přírůstku na majetku.

Není bezvýhradně nutno, aby dávka v cizině byla uložena současně s dávkou zdejší nebo aby se tak stalo na základě zákonů v témže roce vydaných.

V případech pochybných vyžádati jest rozhodnutí ministerstva financí.

Průkaz skutečného postižení jmění dávkou z majetku a výše jeho, jakož i vyžadované reciprocity státu cizího náleží poplatníku, který dvojí zatížení namítá.

Státní zřízence republiky Československé bydlící v cizině za výkonem svého povolání staví zákon na roveň občanům ve zdejším území bydlícím, jsou tedy podrobeni dávce z majetku i jměním, které mají v cizině, jestliže jmění toto není v cizině obdobnou dávkou stiženo. Je-li však tomu tak, nepředepíše se jim zde dávka z tohoto majetku. Průkazu reciprocity se v tomto případě nežádá.

K čís. 2. Osobami ostatními rozumí se osoby, které v tuzemsku v den rozhodný ani nebydlily, ani se déle jednoho roku nezdržovaly.

K čís. 3. Neodevzdanou pozůstalostí rozuměti jest každou pozůstalost, o které ještě nebyla vydána odevzdací listina. Nerozhoduje tedy, byla-li dědicům svěřena správa a užívání jmění, neb okolnost, že byla pozůstalost ještě před odevzdáním pozůstalosti rozdělena.

Pozůstalost jest odevzdána dnem, kdy se soud na odevzdání usnesl.

K §u 3.

K odst. 1. Tuzemskem rozuměti jest všechna území tvořící podle mírových smluv součást republiky Československé bez ohledu na to, byla-li ta která část dne 1. března 1919 skutečně v jejím držení a správě (srovn. § 6, odst. 3.).

K odst. 2. Nerozhoduje důvod, proč ta která věc ve zdejším území jest, nýbrž skutečnost, že tu jest; ovšem jest za to třeba, aby se věc v tuzemsku ne proti vůli majitelově octla. Dle toho leží v tuzemsku z věcí movitých na př. kauce ve zdejším území složené, vklady ve zdejších peněžních ústavech, z práv na př. služebnost požívání na nemovitosti tuzemské, z práv nevázaných na věc hmotnou na př. neknihovní pohledávky za dlužníky, bydlícími ve zdejším území, právo na důchod od osoby ve zdejším území bydlící vyplácený, podíly na společnostech s o. r., na společenstvech, nacházejí-li se sídla obou v tuzemsku; je-li však na př. v prvém případě v tuzemsku pouze provozovna podniku, aneb dokonce jen jiný majetek podniku, sídlo však v cizině, nalézá se podíl v cizině.

Jinak jest, náleží-li osobám přímo spoluvlastnictví; kde se v tomto případě věci neb práva nalézají, řídí se dle všeobecných ustanovení §u 3.

K odst. 4. Kde se uložení opírá o smlouvu, rozhoduje o jeho obsahu a místě smlouva tato, jinak skutečný stav uložení; na př. cenné papíry, jež dány byly do úschovy filiálce peněžního ústavu vídeňského v Praze, ale později, bez vědomí majitelova, přeneseny do Vídně, pokládati jest za ležící v tuzemsku.

K §u 4.

K čís. I./1. Osoby zde jmenované osvobozeny jsou od dávky z majetku ohledně jmění v cizině bez ohledu na to, je-li tam stiženo dávkou z majetku čili nic (§ 2, č. 1., odst. 2.). Ze jmění v tuzemsku jim patřícího podrobeny jsou však dávce jen nemovitosti, jmění investované v podnicích výdělečných nebo zaměstnáních k zisku směřujících, pohledávky na tuzemských realitách knihovně zajištěné a konečně jmění jinakým způsobem na oblast státu československého dle platných ustanovení vázané. Takovým jest na př. jmění fideikomisní, jmění svěřencovo, nalézající se ve zdejším uschování soudním. Pro t. zv. konsuly honorární a jich úřednictvo a služebnictvo ustanovení tohoto odstavce neplatí a rozhodovati jest o jejich povinnosti k dávce dle všeobecných zásad §u 2.

K čís. II. Věnování musí býti trvalé, výhradné a bezprostřední; splněny musí býti všechny tři podmínky.

Nelze tedy činiti nároku na osvobození, je-li na př. dům užíván přechodně k uschování sbírek veřejného musea.

Výhradným jest věnování, slouží-li účelu věnování předmět majetkový celý a neužívá-li se ho současně k žádnému účelu jinému. Na př. nelze žádati snížení ceny domu, resp. částečné vyloučení jeho hodnoty ze základu dávky proto, že jedna místnost jest věnována účelům bohoslužebným (domácí kaple v zámku), nebo používá-li se místností, ve kterých se pravidelně provozuje živnost, ke stravování školní mládeže nebo pořádání vzdělávacích přednášek veřejně přístupných.

Bezprostřední věnování předpokládá, že vytčenému účelu věnován jest sám předmět majetkový, nikoli pouze výnos jeho. Toho není, je-li na př. výnos reality věnován k vydržování několika chudých, realita však zůstává majetkem poplatníkovým, nebo je-li v domě spolku sledujícího kulturní cíle vedle vlastních místností spolkových restaurace, byť i se výnosu této restaurace užívalo k účelům spolkovým. Rovněž nelze mluviti o bezprostředním věnování, na př. je-li budova, ve které jest umístěna škola, k tomuto účelu najata.

Podmínkou osvobození jest vedle věnování též skutečné užívání k účelům v zákoně vytčeným; nelze tedy řaditi sem předměty, které dle původního určení sice měly sloužiti účelům těm, v rozhodné době však slouží účelům jiným,

na př. předměty původně k účelům bohoslužebným určené, nyní však součást sbírek tvořící, pokud ovšem jsou tyto sbírky dle zákona dávce podrobeny (§ 14, odst. 3.).

Jest věcí strany, která se vyloučení takových předmětů ze základu pro vyměření dávky domáhá, aby dokázala, že zákonné podmínky tu jsou.

K §u 5.

K o d s t. 2. Živiteli rozuměti jest osoby, které buď dle zákona povinny jsou příslušníky své rodiny vydržovati, tedy — poněvadž jsou otcové vyjmuti — matky, ostatní ascendenty a descendenty, anebo které skutečně příslušníky své rodiny vydržují; k rodině čítati jest příbuzné do čtvrtého stupně, tchána a tchyni, děti za vlastní přijaté a schovance.

Za nezaopatřené považovati jest bez ohledu na fysické stáří ty, kdož nemajíce dostatečných příjmů z vlastního jmění nebo z práce odkázáni jsou co do úhrady svých nezbytných osobních potřeb výhradně nebo převážnou měrou na osoby jiné.

K příjmům odpočinkovým a zaopatřovacím patří i výměnky a renty z pojistného, ať byly získány složením kapitálu nebo placením prémií.

Poplatník, který se výhody tohoto paragrafu domáhá, musí rozhodné okolnosti prokázati; průkaz o nezpůsobilosti nebo menší způsobilosti k výdělku podati jest vysvědčením úředního lékaře, nebo nálezem příslušného veřejného orgánu (na př.: komise pro posuzování invalidity válečných poškozenců), není-li tato okolnost vyměřujícím orgánům známa. O tom, zdali se průkaz zdařil, rozhoduje komise odhadní dle volného uvážení.

Výhody této nelze přiznati, je-li celkový příjem vyšší než 8000 Kč, třeba byl majetek dávce podrobený nižší než 100.000 Kč a naopak převyšuje-li majetek ten 100.000 Kč, třeba byl při tom celkový příjem nižší než 8000 Kč.

K o d s t. 3. Výhoda pro osoby v druhém odstavci tohoto paragrafu stanovená záleží v tom, že se z připadající dávky předepíší a vyberou pouze dvě třetiny (srov. § 55, posl. odst.).

K o d s t. 4. Byl-li příjem roku 1919 k vyměření daně z příjmu (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi daně důchodkové) pro rok 1920 již odhadní komisí stanoven, není třeba ho zvláště zjišťovati. Nestalo-li se tak posud, ať pro průtah v ukládání daně, ať proto, že poplatník pravděpodobně neměl zdanitelného příjmu (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi minimum 10.000 Kč), zjistí odhadní komise příjem roku 1919 dle ustanovení zákona o os. daních, pokud se týče o dani důchodkové.

K §u 6.

K o d s t. 1.—3. Dle stavu dne 1. března 1919 posuzovati jest otázku, má-li někdo na území státu československého bydliště nebo zdržuje-li se tu déle jednoho roku, ať jde o území, které toho dne skutečně bylo v držení a správě státu československého, či teprve později dle mírové smlouvy k němu bylo připojeno.

Osoby, které ve smyslu mírových smluv, optujíce pro stát československý, se sem přestěhují, posuzovati jest stejně, jako by již 1. března 1919 zde byly měly bydliště a jako by se majetek tento dne 1. března 1919 zde nalézal.

Stav dne 1. března 1919 rozhodný jest i pro stanovení výše dávkou povinného majetku, a sice jak hrubé hodnoty, tak i přípustných srážek, tedy i jmění čistého, tak, že stanoviti jest jmění dávkou povinné dle toho, jak se jeví p o č á t k e m dne 1. března 1919.

Změny nastalé během 1. března 1919 a po něm jsou jak pro subjektivní, tak i pro objektivní povinnost (rozsah dávky z majetku) bez významu. Jmenovitě nelze hleděti k vyšším cenám, které se po 1. březnu 1919 u některých předmětů majetkových vyvinuly.

K o d s t. 4. Přípočty v odstavci tomto hledí zákon zameziti, aby se drobením majetků neobcházela na škodu státu povinnost k dávce; cesty, po kterých majetky z rukou dosavadních majitelů unikají, jsou — byť i pojmově různého druhu — darování, kde příjemce nemá právního nároku na plnění a věnování, kteréž, jsouc pojmem širším, zahrnuje veškerá ostatní jednání bezúplatná, nebo bez přiměřené úplaty, nebo jednání tento způsob nabytí zastírající; bude tedy pojem darování a věnování podle §u 6, odst. 4., vykládati ve smyslu §§ů 30 a 31 cís. nař. ze dne 15. září 1915, čís. 278 ř. z., platného v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Nejsou ovšem takovým věnováním náklady učiněné na vydržování příslušníků domácnosti, na př. obnos daný synovi nezaopatřenému na pořízení šatstva. Úplata může záležeti buď v osobních službách příjemcových nebo v poskytnutí jiných předmětů nebo práv majetkových. Nelze tedy o bezúplatném věnování mluviti na př. při odbytném poskytnutém při vystoupení ze služby, při t. zv. darování vzájemném, jestliže se cena darů aspoň přibližně vyrovnává.

Naproti tomu jest však věnováním bez přiměřené úplaty, resp. darováním na př. postoupení statku příbuzným za úplatu skutečné ceny nevyčerpávající, je-li tato úplata se skutečnou cenou v nápadném nepoměru, a je-li dle toho zřejmý úmysl věnujícího poskytnouti příjemci patrný prospěch. Ovšem lze v takovém případě do základu pro vyměření dávky původního majitele počítati

hodnotu nikoli celého statku, nýbrž pouze té části skutečné ceny, která vymíněnou nebo danou úplatou není kryta.

Připočítati jest peníze nebo jiné jmění dávce z majetku zásadně podrobené; musí tedy býti vždy nejprve rozhodnuta otázka, zdali předmět daru neb věnování patří k jmění dávce podrobenému dle ustanovení §§ů 11—17.

Nebude se tedy na př. připočítávati hodnota darovaného moderního šperku v ceně přes 1000 Kč, který byl již před 1. srpnem 1914 součástí majetku dárcova, je-li úhrnná cena všech předmětů uvedených v §u 14, odst. 3., lit. b, a nalézajících se v majetku dárcově s připočtením darovaného šperku nižší než 300.000 Kč, připočte se však, je-li tato úhrnná cena vyšší; nutno však připočítati peníze, které k zakoupení takového šperku za účelem darování byly použity, jestliže cena jeho byla vyšší 1000 Kč.

Pro započítání jest rozhodna hodnota majetkového předmětu v čas převodu, nikoli v den 1. března 1919; kdyby tedy na př. statek darovaný 1. ledna 1917 byl měl toho dne hodnotu 100.000 Kč, dne 1. března 1919 však pouze 90.000 Kč, připočítá se dřívějšímu majiteli 100.000 Kč. Stejně jest ovšem postupovati i tehdy, jestliže hodnota darovaného předmětu majetkového ode dne převodu vzrostla.

Hodnotu takto darovaných, resp. věnovaných předmětů majetkových přičítati lze pravidelně pouze tehdy, jestliže jednotlivě 1000 Kč přesahuje. Daroval-li tedy na př. někdo na různé účely v době od 1. srpna 1914 do 1. března 1919 peníz třeba značně vyšší než 1000 Kč, ale v částkách menších, nepřipočítávají se tyto dary do jeho majetku, leč dá-li se z okolností souditi, že poplatník tyto dary činil v úmyslu, aby takovým zmenšením majetku dávce z majetku unikl. Naproti tomu jest připočítání odůvodněno, jestliže někdo na př. daroval listinou darovací 5000 Kč, které pak v několika splátkách po méně než 1000 Kč vyplatil.

K odst. 5. Jde-li o poplatníka, který není podroben dávce celým jměním, a tvrdí-li týž, že darování, resp. věnování se stala z majetku dávce nepodléhajícího, musí tvrzení své dokázati.

K odst. 6. Žádost, aby dary učiněné v sumách přes 1000 Kč v době od 1. srpna 1914 do 1. března 1919 nebyly k majetku dle stavu 1. března 1919 připočítány, nebo aby takové dary učiněné v době od 1. března 1919 do 1. září 1920 byly z majetku dle stavu dne 1. března 1919 zjištěného vyloučeny, lze uplatniti buď v přiznání, nebo ve zvláštní žádosti, kterou jest podati u příslušné berní správy (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi u příslušného finančního ředitelství) nejdéle ve lhůtě odvolací. O žádostech takových rozhoduje ministr financí nebo úřad jím zmocněný dle volného uvážení.

K odst. 7. Podmínkou pro vyloučení majetků nabytých darováním nebo jinakým věnováním ze jmění dávce podrobeného u toho, kdo je měl 1. března 1919, jest skutečnost, že byly připočteny k majetku dárcovu; není však potřebí, aby u dárce skutečně byly dávce podrobeny, jestliže na příklad celkové jeho jmění není vyšší než 10.000 Kč.

Není-li tu ale subjektu, k jehož jmění by takové majetky mohly býti připočítány, na př. jestliže dárce mezi tím již zemřel a pozůstalost dne 1. března 1919 již byla odevzdána, nelze jich ze jmění obdarovaného vyloučiti.

K §u 7.

K čís. 1. Pojem příslušníků domácnosti dle zákona o dávce z majetku kryje se úplně s pojmem příslušníků domácnosti dle zákona o dani z příjmu.

Jsou tedy příslušníky domácnosti jmenovitě manželka, pak v zaopatření poplatníkově jsoucí rodiče, děti a vnuci, včetně rodičů nevlastních, pěstounů, tchána a tchyně, dětí nevlastních a chovanců, zetě a snachy, a to nezletilé děti neb vnuci i tehdy, jsou-li k vůli vychování, vzdělání nebo z podobných důvodů dočasně mimo dům.

O těchto členech rodiny má se za to, že jsou v zaopatření přednosty domácnosti, jsou-li v jeho moci otcovské neb od něho vydržování.

Poboční příbuzní, jako sourozenci, bratranci a sestřenice, strýcové a tety se k příslušníkům domácnosti nepočítají. (Opačné ustanovení zákona o dani důchodkové posud na Slovensku a v Podkarpatské Rusi platícího pro dávku z majetku neplatí.)

Majetek příslušníků domácnosti připočítává se k majetku přednosty domácnosti tenkráte, jestliže příjem z něho plyne nebo by plynul do společné domácnosti, kdyby majetek příjmu poskytoval, tedy tenkráte, jestliže přednostovi domácnosti nebo těm kterým příslušníkům jejím není právně zabráněno s příjmem, pokud se týče s majetkem příjmu neposkytujícím volně nakládati. Je-li jim disposice s takovým příjmem právně odňata jen z části, rozdělí se příslušný majetek dle poměru přičitatelné části k příjmu celkovému z tohoto majetku plynoucímu. Je-li na př. z majetku nezletilých dětí plynoucí příjem z polovice přikázán přednostovi domácnosti na jejich vychování, z druhé polovice pak musí býti ukládán, připočítá se k majetku přednosty domácnosti pouze polovice hodnoty majetku dětí, ze které mu příjem plyne, kdežto z druhé polovice se vyměří dávka zvláště dětem.

K čís. 2. Ustanovení toto jest pouze zdánlivou výjimkou z pravidla, že dávka z majetku předpisuje se vlastníku majetku, poněvadž dočasný držitel rodinného fideikomisu nebo léna — pokud by tento útvar právní byl ještě praktickým —

jest skutečným vlastníkem, třeba bylo jeho právo vlastnické omezeno. Zásadu tuto dlužno důsledně provésti i u neodevzdané pozůstalosti po držiteli fideikomisu.

Pojem rodinného fideikomisu a léna řídí se dle platných předpisů práva soukromého; od rodinného fideikomisu rozeznávati jest rodinnou nadaci, kteráž jako právnická osoba jest sama nositelkou nadačního jmění.

O způsobu placení dávky vypadající na tyto vázané majetky viz § 55, odst. 8.

K odst. 2. Jsou-li ve veřejné společnosti obchodní nebo ve společnosti komanditní veřejní společníci, kteří dle smlouvy společenské nemají podílu na jmění společenském, nýbrž berou pouze podíl na zisku, může jim do jmění dávkou povinného započtena býti pouze pohledávka, kterou ze zisků nevybraných u společnosti mají, při čemž ovšem hleděti jest i k zisku resultujícímu za dobu od poslední bilance do 1. března 1919.

K odst. 4. Za vlastníka pokládá se každý, u něhož se prokáže titul práva vlastnického; bylali tedy na př. realita před 1. březnem 1919 koupena, převod vlastnictví však toho dne ještě v knize pozemkové proveden nebyl, jest realita součástí dávce podrobeného majetku nabyvatelova; nerozhodná jsou obmezení co do prodeje neb zavazení, ať skutečná, ať právní, testamentární nebo zákonná, obmezení vyplývající z podmínky nebo doložení času a pod.

Patří-li někomu vlastnictví předmětu majetkového, jiné osobě pak na př. požívací právo k tomuto předmětu, jsou dávkou povinny obě osoby, při čemž ovšem do majetku dávce podrobeného počítá se u vlastníka předmětu pouze hodnota tohoto předmětu zmenšená o kapitálovou hodnotu požívání. Jde-li v takovém případě o přednostu a příslušníka téže domácnosti, na př. realita patří nezletilému dítěti, matka má k ní právo požívací, jest tu ovšem pouze jeden subjekt dávky (matka) a jeden majetkový substrát. K čisté hodnotě reality a vedle toho k hodnotě práva požívacího hledělo by se jen při výpočtu náhrady dávky, jakou přednosta domácnosti od příslušníka domácnosti podle odst. 5. tohoto paragrafu může žádati.

Hodnota nesplatného nároku ze životního pojištění náleží zásadně tomu, kdo dle smlouvy pojišťovací pojištění uzavřel; bylo-li učiněno ve prospěch osoby třetí, nemá tato proti pojišťovně žádného nároku dříve, než nastal případ pojištěný. Výjimečně patří hodnota takového nesplatného nároku do majetku dávce podrobeného osoby jiné než pojištěnce, jestliže se tento vzdal práva s pojištěním disponovati, a pojistku osobě dotyčné do vlastnictví předal.

K odst. 5. Je-li na př. někomu předepsána dávka 1750 Kč z majetku 75.000 Kč, z něhož 25.000 Kč patří poplatníku, 50.000 Kč pak jeho manželce, může poplatník žádati, aby mu manželka $^2/_3$ celé dávky nahradila.

K odst. 6. Je-li na př. zahájen spor o vlastnictví některých předmětů majetkových, počítají se tyto do majetku skutečného držitele v den 1. března 1919. Jde-li o uznání nároku na jisté plnění, nepočítá se hodnota tohoto plnění do majetku žalobcova, ani nemůže tvořiti odčitatelnou srážku u žalovaného.

Po rozhodnutí sporu má berní správa (finanční ředitelství) právo bez ohledu na lhůtu promlčecí zařídíti konečnou úpravu předpisu dávky z majetku. Jestliže však poplatník činí nárok na snížení dávky jemu předepsané, jest jeho věcí, aby podal příslušné průkazy; nárok uplatniti jest obdobně ve lhůtě §u 56 kteráž počíná dnem rozhodnutí sporu.

Dodatečné řízení vztahuje se pouze na otázku, zdali a jakou hodnotou předmět majetkový, o který byl spor, jest ku jmění posud dávce podrobenému přičísti nebo od něho odečísti a dle toho posavadní předpis upraviti, nemůže se však týkati majetku již právoplatně dávce z majetku podrobeného.

K §u 8.

Předmětem dávky z majetku jest všechen majetek movitý i nemovitý, pokud není dle ustanovení §u 9 výslovně z povinnosti k dávce vyloučen anebo není od dávky osvobozen.

K §u 9.

K odst. 1. Zákon dělí majetek dávce podléhající ve čtyři druhy, které v paragrafech dalších jsou blíže určeny.

K odst. 2.

K čís. 1. Vyloučeny jsou a do základu pro vyměření dávky se nepočítají vedle domácího nářadí, zařízení bytu a šatstva, jež zákon výslovně uvádí, na př. i šperky, obrazy, knihy, zásoby všeho druhu, ale jen tehdy, slouží-li k osobní potřebě nebo spotřebě, k výzdobě obydlí, k poučení, zábavě nebo zpříjemnění života poplatníkova a příslušníků domácnosti, pokud tyto předměty nespadají pod ustanovení §u 14, lit. a) a b).

Předměty tyto vyloučiti jest jen tehdy ze základu pro vyměření dávky, slouží-li pouze, tedy výhradně, osobní potřebě, nikoli však užívá-li se jich zároveň k účelům jiným; nelze tedy vyloučiti a patří do jmění dávce podrobeného na př. koně užívaní pravidelně při zemědělství nebo v podniku výdělečném, třeba jich majitel hospodářství nebo podniku zároveň užíval jako koní kočárových.

O tom, jde-li skutečně o předměty sloužící osobní potřebě a nejde-li současně o předměty přepychové, lze rozhodovati pouze dle okolností konkretního případu.

Upotřebením k účelům výdělečným rozumí se užívání v podniku výdělečném nebo při zaměstnání k zisku směřujícím, s jehož provozováním jest zásadně spojena povinnost k dani výdělkové, třeba v tom kterém případě tato daň z kteréhokoliv důvodu skutečně předepsána nebyla. Dle toho patří k majetku dávce podrobenému na př. zařízení, ložní prádlo a pod. v hotelích, t. zv. domech lázeňských, bytech pravidelně letním hostům pronajímaných a jinak neužívaných, zařízení ordinačních místností lékařů, zařízení kanceláří advokátních a pod.

O užívání k účelům jinakého rázu lze mluviti, na př. chová-li někdo závodní koně.

K čís. 2. Sem patří práva a zaopatřovací požitky všeho druhu, kterých požívají po vstoupení na dočasný nebo trvalý odpočinek nebo po jinakém vystoupení z činné služby úředníci, zřízenci i sluhové státu, veřejných korporací a ústavů, všech spolků a společností, úředníci a zřízenci soukromí, důstojníci a mužstvo ozbrojené moci, jakož i požitky zmíněného druhu, kterých se dostává vdovám a sirotkům osob právě jmenovaných od služebodárce nebo z fondů a pokladen, k nimž služebodárce přispívá, konečně renty tvořící přímo úplatu za vykonané služby.

K čís. 3. Pro posouzení, zdali kapitálová hodnota nároku z pojištění patří do jmění dávkou povinného, rozhodna jest pojištěná suma každé jednotlivé pojistky, nikoli souhrn pojistek patřících snad příslušníkům téže domácnosti.

K pojištěním sjednaným na základě zákonné povinnosti patří na př. úrazové a nemocenské pojištění dělnické, zákonné pojištění pensijní, dále různá na zvláštních předpisech spočívající pojištění zákonná. Ústavy zřízenými dle lit. E. min. nařízení ze dne 5. března 1896, čís. 31 ř. z., rozuměti jest menší vzájemně pojišťující spolky k pojištění podpor v nemoci a pohřebného, rent invalidních nebo starobních, podpor vdovských a sirotčích, kapitálů splatných v určitou dobu, při čemž pojistné platí člen spolku ve prospěch osoby třetí (jmenovitě pojištění věna nebo výbavy dětí), jestliže celý plán dotyčného podniku má povahu lidumilnou a pojišťování na místním neb odborně společenstevním základě nebo jinak jest upraveno tím způsobem, že vyloučeni jsou placení jednatelé jakožto zprostředkovatelé.

K Šu 10.

K odst. 1. Obecnou (prodejní) cenou rozumí se cena, které lze za předmět v rozhodné době na volném trhu podle stavu a jakosti předmětu bez ohledu na mimořádné okolnosti neb osobní poměry docíliti.

Nerozhoduje tedy mimořádná cena, které lze za předmět docíliti vzhledem k užitku, který by mohla za zvláštních okolností dáti, nebo vzhledem ke zvláštním poměrům prodávajícího nebo kupujícího, ani cena zvláštní obliby, zakládající se v pouze náhodných vlastnostech předmětu, které jej majiteli činí zvláště cenným, ani t. zv. cena užitná.

Hodnotu součástek jmění vyjádřiti jest vesměs v korunách československých bez rozdílu, jde-li o majetky ležící v tuzemsku či v cizozemsku, neb o majetky, jejichž hodnota rozhodného dne 1. března 1919 v běžném životě vyjadřována byla v měně korunové či v některé měně cizí.

Při oceňování nutno míti na paměti, že dne 1. března 1919 trvala ještě společná měna ve všech státech povstalých z bývalého Rakousko-Uherska, a že teprve odloučením se měny československé od bývalé měny rakousko-uherské počal se tvořiti zvláštní kurs koruny československé. Bude tedy majetky ležící ve státech sukcesních nebo majetky, jichž cena vyjadřována jest ve starých korunách rakousko-uherských oceňovati v korunách československých za relace: 1 stará koruna rakousko-uherská = 1 koruně československé, pokud v dalším pro oceňování jednotlivých druhů majetku nejsou v té příčině stanoveny výjimky (srov. na př. prov. nař. k Šu 15). Bude tedy na př. dům ve Vídni, který dne 1. března 1919 měl cenu 100.000 starých rakousko-uherských korun oceniti k dávce z majetku 100.000 Kč.

K odst. 2. Podle zákona jsou hospodářskou jednotkou jednak jednotlivé věci a práva, jednak soubory jich.

Jednotlivá věc nebo právo považuje se za hospodářskou jednotku, kterou jest oceňovati samostatně, tehdy, jestliže objektivně s jinými věcmi nebo právy nesouvisí, tedy na př. jednotlivé položky majetku kapitálového.

Je-li však taková věc podle svého skutečného určení pouze částí souboru stejnorodých věcí, na př. náušnice ze soupravy šperkové, netvoří ona sama, nýbrž soubor, jehož částí jest, samostatnou součástku jmění.

Ve zvýšené míře platí to o věcech nebo právech, které jsou podle svého určení a skutečného užívání částí závodu nebo podniku. I bude zde za hospodářskou jednotku považovati pravidelně celý podnik, závod však vždy tehdy, jde-li o takový oddíl podniku, který jest technicky (uzavřeným pracovním pochodem) jednotným celkem, jehož činnost v daném případě mohla by býti též předmětem samostatného podniku.

Nelze tedy na hospodářskou jednotku souditi ani jedině z okolnosti, že na př. pozemky jsou zaneseny v jedné knihovní vložce, ani z místní souvislosti jich, ani ze stejnorodého způsobu užívání, ani z toho, že samostatné předměty majetkové nebo podniky nebo závody jsou náhodou v rukou jednoho vlastníka.

Jde-li o zemědělský podnik spojený s nějakou vedlejší výrobou, jest pro posouzení otázky, jsou-li tu dvě nebo více hospodářských jednotek, či pouze jediná, rozhodno v každém jednotlivém případě, jaké povahy dotyčná vedlejší výroba jest. Je-li tato výroba takového rázu, že ji nelze považovati za vedlejší závod zemědělského nebo lesního hospodářství, který jest osvobozen od všeobecné daně výdělkové, jest nutno dotyčný závod považovati za zvláštní hospodářskou jednotku, kterou jest oceňovati odděleně od závodu zemědělského nebo lesního, třeba se dotyčnému výdělečnému závodu dostávalo potřebných surovin od závodu zemědělského; na př. provozuje-li majitel statku zároveň cihelnu, pro kterou potřebný materiál (hlínu, písek) béře z vlastních pozemků, jsou tu dvě hospodářské jednotky (srovnej též prov. nař. k odst. 1. §u 11).

U stavebních pozemků v širším slova smyslu jest za hospodářskou jednotku považovati pravidelně jednak každé stavební místo, které jako takové jest přesně vymezeno a tvoří pro sebe předmět obchodu (stavební parcela), jednak jednomu majiteli patřící neb společný nedělený majetek několika společníků tvořící souvislý větší komplex pozemků, který v dohledné době může býti předmětem stavební činnosti, tedy ve stavební parcely rozdělen.

K odst. 3. Jestliže hospodářská jednotka obsahuje několik předmětů majetkových, ocení se všechny předměty jako celek, tedy nikoli pouhým sečtením cen jednotlivých předmětů. Tyto ceny budou ovšem vítanou početní pomůckou při oceňování celkovém.

Jako celek oceňovati jest takovou hospodářskou jednotku i, je-li společným majetkem několika osob. Cena ideálního podílu spoluvlastníkova bude se pak říditi dle práv a povinností, jaké spoluvlastníci k sobě vzájemně mají, a záležeti v penízi, který by na něj při zrušení spoluvlastnictví připadl.

K odst. 4. Sem patří jmenovitě pohledávky pochybné, t. j. takové, o kterých vzhledem k přítomným majetkovým poměrům dlužníkovým není jisto, jakou částkou budou splaceny, na př. i pohledávky za bývalým rak. a uh. vojenským erárem, pohledávky za bývalým rak. a uh. státem a jeho podniky (na př. bývalé rakouské státní dráhy, vídeňská poštovní spořitelna) a pod. Vždy však uvésti jest nominelní hodnotu v přiznání ve sloupci „Bližší označení".

Jde-li o majetkové předměty, o kterých není známo, zdali vůbec ještě existují, na př. továrna v cizině, mohou býti prozatím ze základu pro vyměření dávky vyloučeny.

K §u 11.

K odst. 1. K majetku dávce podrobenému patří všechna půda mimo veřejné cesty, stezky a silnice, náměstí, návsí a ulice, pak veřejným účelům sloužící kanály a vodovody, koryta řek a potoků, konečně veřejná pohřebiště, pokud nemají jiného určení. Jest tedy do majetku zemědělského a lesního počítati i plochy neplodné, pak bažiny, jezera a rybníky, i když nejsou hospodářsky vzdělány a nedávají výtěžku rybářstvím, sekáním rákosí, dobýváním rašeliny a pod.

K půdě náleží především t. zv. příbytek (přírůstek), t. j. dle zásad soukromého práva věci vedlejší, jež s hlavní věcí (půdou) jako integrující součást jsou spojeny, tedy na př. plody půdy, jako stromy, réva a všechny užívatelné věci, které na povrchu pozemku vyrůstají, pokud jsou s ním spojeny; sem čítati jest dle zvláštního ustanovení soukromého práva semeno vyseté, ryby v rybnice, pokud nebyl sloven, a zvěř v oboře, pokud nebyla chycena neb skolena.

K půdě náleží dále t. zv. příslušenství, t. j. dle zásad soukromého práva věci vedlejší, samostatné, bez kterých pozemků nemůže býti užíváno, nebo které ze zákona nebo z vůle majitele jsou určeny k trvalému užívání pozemku; sem patří na př. zařízení chmelnice, vinice, pak fundus instructus hospodářského statku, živý i mrtvý.

Co jest příbytkem nebo příslušenstvím řídí se dle práva platného tam, kde hlavní věc (pozemek, usedlost) leží.

Stavby (včetně stavebních zřízení a zařízení) jsou částí půdy, pro otázku však, zdali jest je považovati za součást majetku zemědělského neb lesního, rozhodný jest účel, k jakému se jich užívá, a poměr jejich ceny k ceně pozemků, s nimiž hospodářskou jednotku tvoří.

Za součást majetku zemědělského nebo lesního počítati jest i různá práva a oprávnění spojená s držbou pozemků nebo — v širším slova smyslu — usedlosti rolnické, na př. právo honitby, rybolovu, podílnictví na okresních hospodářských nebo kontribučenských záložnách, právo na cizích pozemcích pásti dobytek, v cizím lese káceti dříví, hrabati stelivo, na cizím pozemku lámati kámen, vybírati písek. Jde-li o práva, která se sice samostatně oceniti nedají, na př. služebnost cesty, právo čerpati vodu, jejichž existence však působí na cenu statku, pro který jest služebnost zřízena, bude nutno i k nim hleděti.

Součástí kapitálu základního a provozovacího jest jednak inventář živý i mrtvý, tvořící příslušenství toho kterého hospodářství zemědělského nebo lesního, zásoby plodin ve vlastním hospodářství vyrobených, zásoby jiných k provozování hospodářství určených materiálií, včetně zásob píce a osiva, peníze k provozování hospodářství sloužící a pohledávky. Všechny tyto předměty majetkové čítati jest k majetku zemědělskému nebo lesnímu jen, jde-li o majetek vlastní. Při pachtu náleželi předměty tyto k výdělečnému jmění pachtýře, pokud mu patří, a platí o nich ustanovení § 13.

K hospodářství zemědělskému a lesnímu patří i vedlejší podniky s ním spojené, s celým kapitálem základním a provozovacím, pokud podniky tyto nejsou podrobeny všeobecné dani výdělkové, tedy pokud se v nich zásadně zpracují vlastní výrobky tohoto hospodářství, a nejde o podniky vysloveně průmyslového rázu neb umělecké neb obchodní zahradnictví, jakož i těžba podstaty ploch parifikačních, na př. lámání kamene na vlastním pozemku bez dalšího zpracování, nebo vybírání písku.

Jsou-li určité hodnoty (věci neb práva) k provozování nezbytny či nikoli, jest nerozhodno a rozhoduje jen skutečné věnování výrobě zemědělské nebo lesní, ať jest trvalé či přechodné, přímé neb nepřímé.

Jsou-li hodnoty určité výrobě zemědělské nebo lesní skutečně věnovány, jest otázkou, kterou řešiti nutno dle okolností případu; v každém případě však musí hodnoty tyto náležeti osobě dávkou povinné.

Jmění sloužící výrobě zemědělské neb lesní tvoří s pozemky hospodářskou jednotku (§ 10) a vykáže se jako jmění tohoto druhu; pozemky, které slouží účelům podniku výdělečného nebo jiným účelům vůbec, náležejí do jmění výdělečného jako jeho část, anebo tvoří samostatnou jednotku jmění.

K odst. 2. Zásadně jest oceňovati součásti majetku zemědělského nebo lesního obecnou (prodejní) cenou (§ 10, odstavec 1.). Cena nabývací rozhodna jest pouze tehdy, je-li vyšší než obecná (prodejní) cena z 1. března 1919, a jen u těch majetkových předmětů, kterých bylo v době od 1. srpna 1914 do 1. března 1919 ve volném obchodě nabyto. Neplatí to tedy o věcech v dražbě koupených, ani u předmětů bezúplatně nabytých, ale neobmezuje se to též na nemovitosti, nýbrž platí na př. i pro cenění inventáře a pod.

K odst. 3. Pro stanovení ceny nabývací přičísti jest ke skutečné ceně trhové i všechny výdaje vedlejší, na př. výdaj za zprostředkování kupu, útraty vzniklé zhotovením smlouvy trhové, poplatky převodní, u věcí movitých výdaje s dopravou jich na místo určení spojené, postavení jich na místě určení. K takto vyšetřenému nákladu s nabytím věci spojenému přičísti jest dále skutečný náklad učiněný na zlepšení dotyčného předmětu majetkového (investice, meliorace); k tomuto nepočítají se ovšem pravidelné každoročně nebo v jiných kratších lhůtách se vyskytující opravy, patří sem však na př. náklad na opravu sešlého stroje, který vzhledem k tomuto stavu levněji byl koupen. Rovněž hleděti jest ku skutečnému zhoršení toho kterého předmětu majetkového, nastalému od doby jeho koupě.

Zhoršení takové může nastati na př. u pozemků sesutím půdy, živelní pohromou, kterou se stal pozemek trvale nebo na delší řadu let neplodným, u pozemků lesních vykácením lesního porostu, u strojů upotřebením atd.

O d s t. 4. Odstavec tento má na mysli pozemky, které se v držení osoby, dávkou povinné nálézají z dob před válkou, t. j. před 1. srpnem 1914; metoda, kterou zákon za účelem snazšího ocenění tohoto druhu majetku připouští, jest tato:

1. jako pomůcku pro zjištění prodejní ceny z doby p ř e d v á l e č n é slouží v Čechách, na Moravě a ve Slezsku násobky katastrálního čistého výnosu dle tabulek uvedených v příloze; ministr financí se zmocňuje, aby obdobné tabulky vydal i pro Slovensko a Podkarpatskou Rus dle výsledků šetření tam dosud konaných;

2. cena k 1. březnu 1919 stanoví se p r ů m ě r n o u přirážkou 75% k ceně ad 1. vypočtené; pojmem „průměr" stanoví zákon střední cenu prodejní, kolem které kupí se dle povahy jednotlivých případů prodejní ceny vyšší a nižší.

Oceňování dle obecné (prodejní) ceny (§ 10, odst. 1.) jest tedy jako zásadu všeobecně zachovati, tuto cenu s cenami ad 1. a 2. vyšetřenými srovnávati, a kde o okolnosti ospravedlňují, vzíti za základ prodejní cenu vyšší neb nižší.

Vodítkem pro vyšetření docílitelné ceny prodejní jsou v odhadním okresu skutečně placené ceny za jiné pozemky stejného druhu nebo jiné usedlosti přibližně stejného druhu a velikosti z doby od 1. března 1919 nepříliš vzdálené, předpokládajíc, že u těchto srovnávaných objektů obvyklý způsob obhospodařování zůstává v podstatě nezměněn.

Není tedy třeba, aby zde byla úplná kvalitní i kvantitní stejnost pozemků (usedlostí), nebo aby pozemky (usedlosti) ležely v bezprostředním sousedství, nelze však na př. z případných cen za j e d n o t l i v é pozemky nebo menší střední statky rolnické docílených souditi na nutně stejnou cenu všech pozemků velkostatku jako celku, rovněž jako nelze z cen docílených za usedlosti spojené s nějakým vedlejším podnikem výdělečným souditi bez výhrady na ceny hospodářství takového zařízení nemajících. Různosti mezi srovnávanými objekty stejného druhu s ob-

jektem oceňovaným, dále změny v cenách od doby prodeju a koupi prvnějších objektů nastalé a pod. vyrovnají se při oceňování přiměřenými přirážkami a srážkami.

Naproti tomu vyloučiti jest při srovnávání objekty, při jejichž koupi nerozhodoval ohled na obvyklý způsob obhospodařování, nýbrž ohledy jiné, na př. koupě spekulační, uložení válečných zisků a pod.

Není třeba, aby zde bylo několik takových skutečně docílených cen, a může býti užito jako oceňovací pomůcky i ceny třeba jen v jednom případě docílené; je-li k disposici cen více, není nepřípustno užíti za základ srovnání průměr z několika cen.

Není-li vhodných objektů srovnávacích, nutno docílitelnou cenu prodejní zjistiti samostatně se zřetelem k poměrům místním, jakož i všem pro oceňování závažným okolnostem (poloha, velikost, jakost, účel a pod.).

Byl-li pozemek (usedlost) koupen nepříliš dlouho před 1. srpnem 1914, jest při zjištění prodejní ceny předválečné přihlížeti i k této ceně kupní.

Tento způsob přibližného zjišťování ceny předválečné připouští zákon pouze u pozemků věnovaných trvale zemědělské výrobě.

Pojem „trvale“ platí jak pro minulost, tak i budoucnost, nebude lze tedy tohoto způsobu cenění užíti tam, kde s trvalým užíváním k účelům zemědělské výroby nelze počítati, buď že na př. cena pozemku již 1. března 1919 byla určována jeho polohou jako stavební místo, nebo hospodářské určení pozemku se již změnilo, nebo dle okolností případu lze na změnu v dohledné době souditi.

Podmínka druhá jest dána pouze u zemědělské (nikoliv lesní) výroby, není však dána na př. u lomů, pískových jam, třeba se z pozemků, na kterých se kámen, písek atd. těží, platila daň pozemková.

V takto vyšetřené ceně pozemků není ovšem obsažena hodnota ostatních součástí majetku zemědělského, ku které při stanovení celkové hodnoty zemědělského podniku jest hleděti. Otázka oceňování budov věnovaných zemědělství upravena jest u §u 12.

Hodnotu inventáře živého i mrtvého určiti jest, byť i byla prodejní cena pozemků stanovena průměrnou cenou dle násobků katastrálního výnosu, obecnou cenou dle okolností toho kterého případu; dovoleno jest však, aby při zemědělských usedlostech ve výměře do 10 ha, a to pozemků vlastních i najatých, stanovena byla paušálně dle celkové výměry pozemků ohospodařovaných.

Ve velikém průměru možno pro dobu předválečnou použíti těchto paušálních čísel pro 1 ha: u inventáře živého: v oblasti řepařské 1152 K, v oblastech ostatních 898 K; u inventáře mrtvého: v oblasti řepařské 315 K, v oblasti obilnářské I. 240 K, v oblastech ostatních 190 K.

Toto paušalování jest však dovoleno pouze u usedlostí zmíněné výměry, věnovaných trvale a výlučně výrobě zemědělské, nelze ho tedy užíti, na př. provozuje-li se vedle polního hospodářství živnost povoznická, dodávání štěrku a pod. Užije-li se ho však, hleděti jest při paušálním stanovení hodnoty vlastního inventáře k ceně pozemků nejen vlastních, nýbrž i najatých.

Ve všech případech, kde okolnostmi jest odůvodněno ocenění nižší nebo vyšší, může se však komise odchýliti od průměrných nebo paušálních cen dle předchozích zásad vyšetřených, a to jak ohledně ceny předválečné, tak i ceny k 1. březnu 1919.

Takovými okolnostmi mohou býti ovšem jen okolnosti povahy objektivní, nikoli však takové, které vyplývají z osobních vlastností poplatníkových.

Mezi okolnosti odůvodňující ocenění nižší patří na př.: že jsou pozemky částkou velké hospodářské jednotky, která právě vzhledem k této svojí velikosti není snadno prodejná, že poloha pozemků, jmenovitě vzdálenost jejich od příslušných hospodářských budov znesnadňuje hospodaření na nich, že byly pozemky před válkou propachtovány na dlouhou dobu, předválečné pachtovné se nezvýšilo, a pacht trvati bude ještě aspoň do roka 1922, a pod.

Za okolnosti odůvodňující případné vyšší cenění považovati jest na př. provedení meliorací, zvláštní způsobilost k pěstování určitých plodin, které mají v blízkém okolí vydatné odbytiště, a pod.

K odst. 5. Oceňování lesního majetku může se díti podle různých způsobů, při čemž třeba rozlišovati:

1. lesy větší neb menší rozlohy, v nichž upraveno jest hospodářství na podkladě hospodářských plánů neb programů pro stálou a pravidelnou výtěž roční,

2. lesy větší rozlohy, v nichž nehospodaří se podle určitého hospodářského plánu neb které jsou ve stavu abnormálním (zvláště na Slovensku), ale které poskytují určitou roční výtěž,

3. lesy menší rozlohy, v nichž nehospodaří se podle plánu neb programu a které připouštějí jen výtěž občasnou (drobné lesy selské).

Dále třeba při oceňování dbáti způsobu hospodaření a ceniti les vysokokmenný, střední, nízký či pařezový od sebe odděleně; podobně třeba rozlišovati i každou hospodářskou třídu zvlášť jako hospodářský celek se zřetelem k zavedené době obmýtné, bonitě půdy a porostů, druhu dřevin porosty skládajících, přírůstků a pod.

Pokud se týče vlastního ocenění lesního majetku, jest nejjednodušší metodou výpočet ceny lesa podle výnosu jeho hodnoty, t. j. kapitalisováním trvalého čistého ročního výnosu z roku 1918, resp. roku 1913 při 4% zúrokování (znásobením 25).

Za trvalý roční čistý výnos pokládati jest lesní příjmy po zaplacení veškerých výdání spojených s majetkem lesním a s provozováním lesního hospodářství, do kterých daň z příjmu a daň z válečných zisků, rovněž jako v Čechách, na Moravě a ve Slezsku teprve zákonem ze dne 18. listopadu 1919, čís. 617 Sb. z. a n., na Slovensku pak a v Podkarpatské Rusi zákonem ze dne 17. února 1920, čís. 132 Sb. z. a n., a pouze přechodně zavedená, resp. zvýšená válečná přirážka k dani pozemkové nesmí býti započítána, předpokládajíc, že výnos trvale a pravidelně potrvá.

Trvalost výnosu musí býti prokázána hospodářským lesním plánem, který musí býti vypracován dle skutečného stavu lesa.

Správnost výsledku tohoto způsobu oceňování lesního majetku jest tedy vázána na podmínku, že čistý výnos z lesa lze brátí každoročně stejnoměrně a trvale, hodí se tudíž tato metoda pro lesy se spořádaným lesním hospodářstvím, jež jsou alespoň přibližně v normálním stavu.

Cena výnosová takto zjištěná zahrnuje v sobě cenu půdy i cenu porostu, jakož i budov a zařízení ku provozování lesního hospodářství potřebných.

Má-li býti cena budov obytných (pro lesní personál) zvlášť vyznačena, jest třeba, aby od výnosové ceny lesního majetku odpočítána byla přiměřená cena těchto budov, kterou lze zjistiti jako pro obytná stavení zemědělská (srov. prov. nař. k §u 12).

Pro rozsáhlejší lesy, v nichž nehospodaří se podle určitého plánu, nebo které nalézají se v abnormálním stavu, jest správné ocenění lesního majetku úkolem daleko obtížnějším a složitějším.

V těchto případech lze dospěti k správným výsledkům individuálním odhadem lesního majetku se zřetelem k jednotlivým okolnostem, jež určují cenu lesa. Nestačí tedy rozlišovati jednotlivé třídy hospodářské podle způsobů hospodářských a tvaru porostního (les vysoký, střední a nízký), nýbrž jest třeba vyšetřiti alespoň poměr tříd stáří (rozlohu starých, středních a mladých porostů ve stupnicích po 20 letech) a dřevní zásobu, dále bonitu půdy a porostů (podle převládajících dřevin a přírůstku), intensitu hospodářství, polohu lesního majetku a s ní související poměry odbytu a možného zpeněžení lesních dřevin.

Na těchto podkladech lze pak stanoviti průměrnou porostní bonitu dle dřevin a přírůstku a střední stáří celé třídy hospodářské a zjistiti tak průměrnou jednotku co do stáří a jakosti pro plochu 1 ha lesa. Hodnotu této průměrné jednotky dlužno určiti podle skutečných místních poměrů.

Celková cena lesa pak stanoví se, znásobí-li se hodnota této průměrné jednotky, zmenšená o celkové výlohy, redukované na plochu 1 ha lesa, celkovou rozlohou hospodářské třídy.

Dobrou směrnici pro výpočet ceny lesa abnormálního poskytuje též skutečná cena ročního přírůstku; zvláště při různorodých bonitách a různé výši přírůstku lze tím způsobem dospěti k uspokojivým výsledkům.

Příklad: pro vysoký tvar lesa smrkového lze počítati

pro bonitu: I. II. III. IV. V.

s přírůstkem pro ha:

6 m³, 5 m³, 4 m³, 3 m³, 2 m³;

podle skutečných poměrů vypočte se pro jednotlivé bonity nejprve hrubý výnos za dříví užitkové a palivové, jenž se převede na 1 m³ hmoty dřevní; podobně stanoví se celkové výlohy a redukují se na 1 m³ hmoty, rozdíl hrubého výnosu a výloh dá pak čistý výnos, který se redukuje opět na 1 m³ hmoty dřevní. Průměrná cena lesa stanoví se pak, kapitalisuje-li se čistý výnos jednotlivých bonit na 4% a převede-li se na plochu 1 ha anebo násobí-li se čistá cena 1 m³ hmoty dřevní (ročního přírůstku) příslušnými činiteli, jež činí:

pro bonitu:	I.	II.	III.	IV.	V.
	6 m³	5 m³	4 m³	3 m³	2 m³;
a přírůstek:	150	125	100	75	50

a dávají v uvedeném příkladě průměrnou cenu 1 ha lesa jednotlivých bonit okrouhle: Kč 5400, 3660, 2150, 750, 250.

Pokud se konečně týče drobných lesů, v nichž nehospodaří se podle určitého plánu neb programu, a které neposkytují pravidelné roční těžby (stálého ročního důchodu), nýbrž zpravidla dávají jen výtěž občasnou, a jejichž přírůstek jest vzhledem k špatné bonitě a většinou zanedbanému způsobu hospodářství (ochuzení půdy častým hrabáním steliva) nepatrný (obyčejně pod 2 m³ pro ha), nutno provésti ocenění těchto lesů opět invididuálním odhadem se zřetelem ke stáří jednotlivých porostů, bonitě, dřevině, přírůstku a celkovému stavu lesa. Pro tyto případy nelze stanoviti jednotné směrnice pro oceňování; částečné vodítko poskytuje však

tato tabulka, udávající přibližnou hodnotu 1 ha lesů tohoto druhu:

Stáří porostu	Třída		
let	I.	II.	III.
11— 20	500	300	150
21— 30	1000	600	300
31— 40	1350	950	550
41— 50	1500	1100	700
51— 60	1600	1200	800
61— 70	1700	1300	900
71— 80	1800	1400	1000
81— 90	1900	1500	—
91—100	2000	1600	—

Třída I. platí pro lesy řádně pěstované, střední bonity, o rozloze přes 50 ha, s průměrným přírůstkem 3 až 4 m³ pro ha, s převládajícími jehličnatými dřevinami (smrk, jedle, borovice) tvaru vysokého.

Třída II. platí pro lesy horší bonity, o rozloze pod 50 ha, celkem uspokojivě pěstované, s průměrným ročním přírůstkem asi 2—3 m³ pro ha, jehličnaté neb listnaté tvrdé dřeviny tvaru vysokého.

Třída III. platí pro drobné lesy nejhorší bonity, zanedbané a častým hrabáním steliva ochuzené, převahou borové porosty, neb nízké a střední lesy listnaté s převahou měkkých dřevin, s průměrným přírůstkem pod 2 m³ pro ha, s krátkou dobou obmýtnou.

Průměrná čísla nahoře uvedená platí pro porosty normálně (plně) zakmeněné.

Cenu holin, t. j. nezalesněných ploch v lese, stanoviti jest jako cenu pastvin střední bonity.

Cena kultur lesních, t. j. porostů do 10 let stáří, se vypočte, když se k ceně půdy (holiny) připočte zúročený náklad zalesňování.

K o d s t. 6. Není rozhodno, jsou-li pozemky ty již parcelovány, nebo jak se jich právě užívá.

K o d s t. 8. Je-li v době, kdy se dávka ukládá, již známo, které pozemky, komu a za jakou náhradu byly nebo budou postoupeny, jest k okolnosti té hleděti tak, aby do základu pro vyměření dávky posavadnímu majiteli započtena byla pouze vyplacená nebo smluvená náhrada. Okolnost tu musí posavadní majitel v přiznání uplatniti a všechny potřebné údaje poskytnouti. Neučiní-li tak, nebo nebyly-li by mu snad ještě známy, vyměří se dávka bez ohledu na ně a opraví se k žádosti posavadního majitele, kterou podati jest u příslušné berní správy (finančního ředitelství) do 30 dnů po tom, kdy bylo pravoplatně rozhodnuto o převzetí pozemků posavadním pachtýřem.

Novému nabyvateli započítá se hodnota převzatých pozemků stanovená podle předchozích pravidel do hodnoty majetku dávkou povinného, vyloučí se však náhrada skutečně zaplacená, není-li zvláštních důvodů k domněnce, že byla náhrada zapravena z majetku získaného teprve po 1. březnu 1919. Nezaplatila-li se připadající náhrada zcela, pokládati jest nedoplatek přejímací ceny za dluh k 1. březnu 1919.

K o d s t. 9. U dávky již vyměřené nastane oprava k žádosti poplatníkově, kterou podati jest u příslušné berní správy (finančního ředitelství) do 30 dnů po pravoplatném rozhodnutí o náhradě za vyvlastněnou nemovitost poskytnuté.

K § 12.

K o d s t. 1. Pojem „budovy“ vykládati jest v nejširším smyslu; rozumí se jimi tedy všechny stavby bez rozdílu, z jakého materiálu jsou a k jakému účelu jsou určeny, ať jsou opatřeny zvláštním číslem popisným čili nic, ať jsou samostatny neb částmi jiných budov, ať jsou podrobeny dani domovní čili nic, tedy nejen budovy obytné, nýbrž i stavby jiné, na př. továrny, vápenice, zděné sklepy o samotě se nalézající, hospodářské stavby a pod. Jsou-li některé budovy vzhledem ke způsobu svého užívání a celkovému významu součástí jiného druhu majetku, na př. jmění zemědělského nebo jmění výdělečného, jest při jejich oceňování přece dbáti všeobecných zásad platných pro oceňování majetku domovního, pokud není v dalším nic jiného stanoveno.

Právy a oprávněními s budovami spojenými rozumějí se nejen práva, z nichž plynou požitky peněžité nebo v penězích ocenitelné, nýbrž i práva jiná, jichž existence hodnotu budovy zvyšuje, nejen tedy na př. právo várečné, nýbrž i případné služebnosti různého druhu ve prospěch toho kterého domu zřízené.

Zvláštní druh práv s budovami spojených jsou t. zv. živnosti radikované, které se po zákonu za nemovitosti pokládají. Za radikovanou pokládati lze živnost pouze tehdy, je-li jako taková zapsána v příslušné knize pozemkové. Bývá tak u některých živností hostinských a lékáren. Od těchto však rozeznávati jest u lékáren t. zv. lékárny reální (volně prodejné), které nejsouce vázány na osobu oprávněného mohou býti prodány, děděny nebo dány do pachtu.

Za příslušenství budov považovati jest nejen všechno, co jest v budovu vezděno nebo s ní jinak pevně spojeno, na př. vytahovadlo, zařízení osvětlovací, domácí telefon a pod., nýbrž i movité věci k trvalému užívání spolu s domem určené, na př. zařízení prádelen, koupelen (pokud nespadá již do kategorie prvé), zařízení t. zv. lázeňských domů v místech lázeňských, pokud neslouží osobní potřebě vlastníka domu, a pod.

K odst. 2. I hodnotu majetku domovního jest zásadně stanoviti obecnou cenou prodejní (§ 19) nebo cenou nabývací dle ustanovení §u 11, odst. 2. a 3.

K odst. 3. a 4. (první věta). Odstavce tyto mají na mysli stavby, které jsou v držení osoby dávkou povinné z dob předválečných, t. j. před 1. srpnem 1914.

Pomůckou pro stanovení prodejní ceny z doby předválečné u domů obytných v místech zcela dani činžovní podrobených jest cena vyšetřená na základě skutečně docílených výnosů, a to v činžovním období 1913/1914 v místech, kde se daň činžovní ukládá v období dvouletém, a v činžovním roce 1913 v místech, ve kterých se daň ukládá ročně. Výnosy tyto zjistiti lze snadno z platebních rozkazů na daň činžovní pro berní období 1915/1916 nebo berní rok 1914.

U obytných domů, které nejsou zcela pronajaty, nebo jsou vůbec nepronajaty v místech, která dani činžovní nejsou zcela podrobena, nutno ovšem čistou činžovní hodnotu nepronajatých místností vyšetřiti. K tomu však není potřebí místního ohledání ve způsobu předepsaném při ukládání daně činžovní, nýbrž stane se tak bez něho dle stavu a polohy domu či místnosti, dle poměrů nájemních, obchodních a bytových v místě neb okolí a s ohledem na dobu skutečného jejich užívání, jak poměry tyto odhadní komisi jsou známy nebo byly vyšetřeny.

Od takto zjištěného čistého činžovního výnosu odečte se na berní období 1915/16 neb na berní rok 1914 připadající daň činžovní (a to plná daň, i když dům jest dočasně osvobozen nebo požívá berní výhody) s přirážkami, zbytek pak násobí se 25. K výsledku konečně se připočítá hodnota berní výhody nebo berního osvobození, nebyl-li dům dne 1. ledna 1914 v plné dani. Tato hodnota se stanoví prostým násobením roční daňové úspory dle stavu 1. ledna 1914 počtem let, po která osvobození nebo výhoda daňová po 1. lednu 1914 ještě trvala nebo trvati bude.

Na př. z domu v Čechách v roce 1912 na venkově postaveného platiti jest do 30. června 1922 na 5% sníženou daň činžovní; čistý zdanitelný výnos v roce 1913 činí 1000 K. Na rok 1914 bylo skutečně předepsáno:

z 1000 K 5%	50 K
autonomní přirážky 200% k ideální dani činžovní (15% z 1000 K)	300 K
úhrnem	350 K.

Bez povolené daňové výhody bylo by předepsati:

z 1000 K 15%	150 K
autonomní přirážky 200% z přirážkové základny 150 K	300 K
úhrnem	450 K
úspora daňová za rok tedy	100 K.

Za léta 1914 až do 30. června 1922 činí tedy kapitálová hodnota daňové výhody 100 K × 8½ = 850 K.

Byla by tedy cena domu s čistým zdanitelným výnosem 1000 K v roce 1913 tato:

zdanitelný výnos	1000 K
od toho daň s přirážkami	450 K
zbývá	550 K
násobeno 25	13750 K
k tomu hodnota berní výhody	850 K
celkem	14600 K.

Obdobně jest si počínati i na Slovensku a v Podkarpatské Rusi s tou obměnou, že od hrubého činžovního výnosu, který jest tam podkladem pro vyměření daně činžovní, se nejprve odečte 30% na výlohy udržovací a amortisaci, zbytek pak považovati jest za rovný čistému zdanitelnému výnosu v zemích historických.

Hodnota příslušenství, za jehož užívání placená odměna jest ve zdanitelném čistém výnosu již obsažena, na př. hodnota vytahovadla, ústředního topení, zařízení koupelen, lustrů a pod., se v takovém případě zvláště nezapočítává, jsouc vyjádřena již násobkem docíleného čistého činžovního výnosu.

Jinak ovšem, jde-li o příslušenství, za jehož používání se platí odměna nevpočitatelná do základu pro vyměření daně činžovní, na př. za zařízení bytů pro lázeňské hosty v t. zv. domech lázeňských. Hodnotu takového příslušenství jest vyšetřiti obecnou cenou prodejní zvláště a připočítati k stanovené hodnotě budovy. Rovněž nutno ve všech případech připočísti kapitálovou hodnotu práva s držením domu spojeného, na př. práva várečného, vyšetřenou podle ustanovení §u 16.

Ceny takto zjištěné platí i tam, kde dlužno vycházeti z dvouletého období činžovního, jako ceny k 1. lednu 1914.

K odst. 4. (ostatní 3 věty). Prodejní cena k 1. březnu 1919 vypočte se průměrnou přirážkou 60% k 25násobnému čistému výnosu po srážce daní, ale bez připočtení hodnoty daňové výhody; k takto docílené sumě pak se připočte hodnota daňové výhody dle stavu z 1. března 1919.

Tedy v případě nahoře uvedeném:

25násobný výnos činil	13750 K
k tomu 60%	8250 K
dohromady	22000 Kč,
k tomu hodnota berní výhody dle stavu z 1. března 1919 (tedy za dobu od 1. března 1919 do 30. června 1922 = 3⅓ roku)	333 Kč
cena k 1. březnu 1919	22333 Kč.

K odst. 3. a 4. Jinak platí co do oceňování, pokud toho obdoba připouští, týž zásady, jak byly v prov. nař. k § 11, odst. 4., uvedeny.

Okolnostmi, které mohou ospravedlniti ocenění vyšší neb nižší (sr. posl. větu odst. 4.) jsou na př.: že bylo za dům před 1. srpnem 1914 koupený zaplaceno více, než činí 25násobný čistý výnos, nebo že takto vyšetřená cena výnosová jest v patrném nepoměru s obecnou cenou prodejní, jak tomu bývá na př., je-li výnos domu stižen vysokými přirážkami svazků autonomních.

K odst. 5. U t. zv. dělnických domů, které byly postaveny v Čechách, na Moravě a ve Slezsku podle zákona ze dne 8. července 1902, čís. 144 ř. z., na Slovensku a v Podkarpatské Rusi podle zák. čl. LI: 1870 a XLVI: 1907, nelze pomůcek v odst. 3. a 4. vytčených užíti. V těchto případech lze obecnou cenu prodejní vyšetřiti na základě skutečného stavebního nákladu s patřičným zřetelem k opotřebení zatím nastalému a všeobecnému stoupnutí cen.

Stejně lze postupovati i při budovách věnovaných výrobě průmyslové, při kterých vhodnou pomůckou oceňovací bude i odhad staveb za účelem požárního pojištění.

Pro oceňování staveb věnovaných výlučně výrobě zemědělské, tedy s vyloučením stavení obytných a stavení věnovaných k případnému zemědělskému průmyslu, lze jako pomůcky užíti poznatku, že jest určitý poměr mezi hodnotou půdy a hodnotou staveb zemědělských.

V průměru připadá na 1 ha ohospodařované zemědělské plochy staveb zemědělských v ceně předválečné:

v oblasti řepařské . . . . . 340 K,
v oblasti obilnářské I, obilnářské II a bramborářské . . . . . 280 K,
v oblasti pícninářské . . . . . 250 K,

při čemž ovšem nutno vzíti v počet nejen půdu vlastní, nýbrž i připachtovanou. Cena k 1. březnu 1919 stanoví se z takto vyšetřené ceny předválečné podobně jako u pozemků zemědělských přirážkou 75%.

Ve všech těchto případech jde stejně, jako tomu bylo u majetku zemědělského a jak výslovně podotknuto i v odst. 4. tohoto paragrafu o majetku domovním, jen o pomůcky taxační, poněvadž tento průměrný údaj předpokládá průměrně upotřebené stavby průměrného stáří v průměrných poměrech té které výrobní oblasti. Od tohoto průměru mohou se tedy jednotlivé případy lišiti dle stáří, druhu stavby atd. Proto jsou odhadnuté ceny podrobeny v každém případě přezkoušení odhadní komisí se stanoviska obecné ceny prodejní.

K odst. 6. Případy takové vyskytnou se jmenovitě při pachtu pozemku k účelu, aby vystavena byla na něm stavba. Při poměrném rozdělení celkové hodnoty reality — pozemku a budovy — hleděti bude v daném případě ke všem okolnostem smlouvy jako: na jakou dobu pachtovní smlouva uzavřena, v jakém poměru jest placené pachtovné, neplatí-li se případně jen nepatrná t. zv. uznávací činže, jak se naloží se stavbou při zrušení poměru pachtovního atd.

Pod pojem majetku domovního nelze zahrnouti t. zv. právo na stavbu dle zákona ze dne 26. dubna 1912, č. 86 ř. z., pouze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku platného, které jest samostatným právem věcným, jehož příslušenství stavba tvoří. Právo toto zařaditi jest mezi jmění jinaké (§ 14). Budiž však již zde připomenuto, že hodnotu práva na stavbu s příslušenstvím určiti jest pro účely dávky obdobně jako pro účely poplatkové, t. j. z úhrnné hodnoty pozemku s budovou připadá tolik setin na právo na stavbu s příslušenstvím, na kolik roků bylo právo na stavbu zřízeno. Zbytek úhrnné hodnoty tvoří hodnotu pozemku samého.

V případech samostatného vlastnického práva na reálních částech budov, pokud by tento druh vlastnictví byl ještě praktickým, stanoviti jest hodnotu těchto jednotlivých částí poměrným dílem hodnoty celého domu.

K § 13.

K odst. 1. Ke jmění výdělečnému nepatří předměty a práva sloužící provozování vedlejších podniků, které patří k zemědělství a ze kterých se proto daň výdělková neplatí.

Podnikem výdělečným a zaměstnáním k zisku směřujícím rozuměti jest každou činnost zásadně všeobecné dani výdělkové podléhající, tedy vedle živností řemeslných, továrních, obchodních a pod. na př. i činnost lékaře, advokáta atd., nepatří sem však činnost vykonávaná v poměru služebním.

Nezáleží na tom, k čemu ten který předmět jest podle své povahy určen, nýbrž vyžaduje se, aby byl věnován a užíván v podniku výdělečném skutečně provozovaném. Sloužiti může provozování buď bezprostředně, jako jest tomu u továrních budov, strojů atd., nebo nepřímo na př. cenné papíry složené k zajištění celního úvěru, kauce složená při převzetí dodávky. Přestal-li se podnik provozovati, přestanou ovšem i dotyčné předměty býti součastí jmění výdělečného.

Za těchto podmínek mohou tedy býti součástkami jmění výdělečného:

1. pozemky, stavby a stavební zařízení všeho druhu, vodní síla, stroje, zařízení a nářadí, nástroje a jinaká zřízení a zařízení, zvířata v podniku užívaná, zásoby krmiva, zásoby výrobků podniku, hotového zboží, surovin a pomocných látek, čítajíc v to i ony, které se právě zpracovávají, jsou do podniku dopravovány nebo jsou v cizích skladištích uloženy;

2. peníze hotové, směnky a jiné cenné papíry, pohledávky obchodní;

3. různá práva, na př. patenty, privilegia a pod. Sem patří též práva s domy spojená, na př. radikovaná živnost hostinská neb lékárnická, pokud dům sám náleží k majetkům pod čís. 1. uvedeným. Patří sem i t. zv. reální lékárny, které provozovány majitelem a jsouce volně prodejny, mají též prodejní cenu. Naproti tomu nelze sem počítati osobní koncese, při kterých není právní možnosti prodeje, které tedy ceny obecné nemají, třeba snad za případné vzdání se takového oprávnění ve prospěch jiného byla obvykle placena nějaká náhrada neb odměna.

Zákon výslovně vytýká jakožto patřící ke jmění výdělečnému t. zv. vlastnictví hor a nafty.

Součástkami tohoto jmění jest především právo k dobývání nerostů, tedy zákonem za nemovitosti prohlášené propůjčené míry dolové, přebytky, díla pomocná a štoly revírní, dále veškeré součástky a příslušenství majetku horního dle §§u 117 a násl. horního zákona. Rovněž sem patří i různá práva s provozováním podniku spojená, jakož i jiná obyčejně samostatná práva, na př. kutiska — byla-li vzhledem k provozování stávajícího již podniku důlního získána.

Vzhledem k veliké hospodářské důležitosti nafty a jiných nerostů příbuzných uvádí zákon zvláště i t. zv. vlastnictví nafty, kteréž jest upraveno podstatně týmž způsobem, jako dobývání minerálů.

Pokud ovšem toto právo řídí se v cizině předpisy zvláštními, jako na př. v Haliči zák. ze dne 11. května 1884, čís. 71 ř. z., — dle něhož toto právo může býti odděleno od vlastnického práva k pozemku, tvoří pak zvláštní předmět majetkový a považuje se za nemovitost, — rozhodny jsou tyto odchylné předpisy pro majetky tam ležící.

K o d s t. 2. Pro stanovení obecné ceny jmění výdělečného není rozhodna cena, jaké by se za jednotlivé součástky jeho docílilo, kdyby se jednotlivě prodávaly, na př. při zrušení podniku, nýbrž cena, jaké by se docílilo za c e l ý podnik prodávaný za účelem dalšího provozování novým nabyvatelem.

Cena jednotlivých součástek, vyšetřená dle pravidel platných pro ocenění částí toho kterého druhu jmění, na př. pozemků, budov, cenných papírů atd., bude ovšem pomůckou pro stanovení celkové ceny podniku, vedle ní však nutno hleděti i ke všem jiným okolnostem cenu podniku určujícím, jako na př. blízkost potřebných surovin, výlučné postavení závodu průmyslového v dotyčném odvětví průmyslu, zavedenost podniku, jakost zákazníků, doba trvání podniku, příležitost ku snadné dopravě atd.

K o d s t. 4./I. Pro zboží nakoupené v r. 1919 stanovena jest cena nákupní jako minimální; je-li tedy cena prodejní vyšší, musí býti tak udána.

Co jest zbožím, surovinou, pomocnou nebo spotřební hmotou, posuzovati jest vždy individuelně. Předměty, které na př. u jednoho podniku průmyslového jsou surovinou (na př. nafta v rafinerii), jsou u jiného podniku je těžícího zbožím.

U surovin, spotřebních a pomocných hmot jest rozhodna nabývací cena za všech okolností, zpracují-li se v podniku, který jest oceniti; nerozhoduje tedy, byly-li nakoupeny v roce 1919 či dříve, je-li prodejní cena v rozhodný den vyšší nebo nižší. Nejsou-li určeny, aby se v dotyčném závodě zpracovaly, jest je oceniti cenou prodejní.

K č í s. II. Polotovary v pokročilém období výroby jest oceniti prodejní cenou hotových výrobků po srážce nákladů, jakých by jejich dohotovení vyžadovalo.

K č í s. III. Značná rozmanitost podniků výdělečných nedopouští, aby pomůcky zde míněné byly pojaty do prov. nař.; příslušné pokyny vydány budou zvláštním nařízením.

K §u 14.

K o d s t. 1. Jako jmění jinaké jsou dávce zásadně podrobeny majetkové předměty, zejména i majetková práva, nejsou-li ze základu pro dávku výslovně vyloučeny nebo od dávky osvobozeny, pokud ovšem nejsou součástí jiného druhu majetku, t. j. majetku zemědělského a lesního, majetku domovního nebo jmění výdělečného.

Dle toho bude sem zařaditi na př. předměty v prov. nařízení k §u 9, odst. 2., č. 1., jmenované, neslouží-li osobní potřebě poplatníkově nebo členů jeho rodiny, ani účelům výdělečným, nýbrž účelům jinakého rázu, na př. nábytek, jenž byl koupen, aby v něm byly uloženy zisky. Patří sem však i některé předměty sloužící skutečně osobní potřebě za předpokladů vytčených v §u 14, odst. 3.

Hlavní součástkou jmění jinakého jest jmění kapitálové. K němu patří jmenovitě:

1. hotové peníze všeho druhu, kovové i papírové, tu- i cizozemské, nemincované a nezpracované drahé kovy;

2. vklady u peněžních a jiných ústavů a bankovních domů (vklady spořitelní, na běžný nebo žirový účet, deposita a kauce, pokladniční poukázky), jak byly dle nařízení vlády ze dne 4. března 1919, čís. 110 Sb. z. a n., sepisovány, tedy bez připočtení běžných úroků do 1. března 1919;

3. cenné papíry všeho druhu, ať poskytují úrok čili nic, tedy na př. akcie, zástavní listy, losy atd.;

4. zúročitelné nebo bezúročné pohledávky peněžní všeho druhu, zajištěné i nezajištěné, ať byla o nich vystavena listina, čili nic, včetně případných, do rozhodného dne splatných, ale nezaplacených úroků;

5. podíly na společnostech s r. o., společenstvech, těžařstvech, podíly tichých společníků; nepatří sem však podíly osobně ručících společníků, dále komanditistů u společností veřejných a komanditních, které náležejí do jmění výdělečného;

6. kapitálová hodnota důchodů všeho druhu, ať záležejí v penězích nebo požitcích jiného způsobu, pokud nejsou tyto důchody bezprostřední odměnou za vykonané služby nebo platy odpočinkovými či zaopatřovacími osob uvedených v prov. nař. k §u 9, odst. 2., č. 2. Patří sem tedy na př.: různé renty placené pojišťovnami, ústavy zaopatřovacími, pokladnami pensijními, vdovskými, nebo jinakými podobnými ústavy či pokladnami, na základě vkladů tam dříve zapravených, renty zakládající se na darování, posledním pořízení, nebo kupní renty, důchody vyplácené jako odškodné, výkupné, výměnky a doživotní platy, práva užívací a požívací, služebnosti, požitky ze závad pozemkových a jinaká podobná oprávnění;

7. jiná samostatná práva majetková, pokud se dají v penězích oceniti nebo mají cenu prodejní na př.: kutiska, zmíněné již právo na stavbu dle zák. ze dne 26. dubna 1912, čís. 86 ř. z., právo vybírání mýta, pokud ještě soukromým subjektům přísluší, právo přívozu, práva autorská (včetně nakladatelská), práva z patentů a pod.

Momentem samostatnosti liší se tato práva jednak od práv a oprávnění spojených s nemovitostmi, jednak od práv, oprávnění a dovolení k provozování zaměstnání, jež jsou vázána na určitou osobu na př.: koncese hostinská, osobní koncese lékárenská atd.;

8. posud nesplatné nároky ze životního pojištění na kapitál nebo důchod nebo z úrazového pojištění sjednaného na základě vrácení prémií. Výjimky stanoví § 9, odst. 2., č. 3.

Nastal-li pojištěný případ před rozhodným dnem, pojištěný kapitál však tohoto dne posud nebyl vyplacen, jest tu pohledávka proti pojišťovně, šlo-li o pojištění důchodu, jest zde nárok na tento a nutno přiznati jeho kapitálovou hodnotu, třeba snad v rozhodný den ani první splátka důchodová nebyla učiněna.

K odst. 3. Předměty v tomto odstavci jmenované patří ke jmění dávkou povinnému i tehdy, slouží-li pouze osobní potřebě poplatníkově nebo příslušníků jeho domácnosti. Podmínkou však jest:

a) u takových předmětů, koupených v době od 1. srpna 1914 do 1. března 1919, že prodejní cena jednotlivých z nich, nebo jde-li o předměty stejného druhu nebo vzájemně se doplňující, tvořící části souboru, cena všech jich nebo tohoto souboru v den 1. března 1919 činila více než 5000 Kč, nebo že za cenu 5000 Kč převyšující byly koupeny. Tedy na př. koupil-li někdo v r. 1915 dva umělecké obrazy (tedy předměty stejného druhu) za 6000 K, byť je byl koupil každý zvláště, jeden za 2000 K a druhý za 4000 K, jest povinen cenu za ně zaplacenou, případně jejich vyšší cenu prodejní v den 1. března 1919 přiznati. Stejně byly-li na př. během války koupeny postupně různé šperky (rovněž předměty stejného druhu), nebo byla-li během zmíněné doby koupí jednotlivých předmětů získána sbírka nějaká (předměty k sobě patřící), na kterou vynaloženo více než 5000 K; povinnost k dávce nebude však dána, koupil-li někdo v roce 1915 sbírku poštovních známek za 2000 K, a zlatý prsten za 4000 K, neboť tyto předměty nejsou ani stejného druhu, ani k sobě nepatří, nýbrž spadají pod pojem předmětů jednotlivých.

Předměty uměleckými rozuměti jest práce umělců výtvarníků, dále výrobky uměleckého průmyslu navržené umělci, pokud nejsou předměty denní potřeby. Mezi předměty ozdobné počítati jest nejen předměty sloužící k okrášlení lidského těla (na př. šperky), nýbrž i k výzdobě příbytků a pod. Přesně ohraničiti pojem tento nelze a tím méně lze vymeziti přesně pojem předmětů „přepychových". Těmito bude rozuměti pravidelně předměty v tom kterém případě postradatelné, jejichž majetek a užívání přesahuje úroveň normální občanské domácnosti; rozhodnouti bude v každém případu individuelně.

Zákon řadí sem i starožitnosti v běžném slova toho smyslu, t. j. předměty (jako obrazy, nábytek, sklo, porculán atd.) pocházející z doby před r. 1860 a mající cenu uměleckou neb historickou.

Stejně jako celé sbírky různého druhu jest posuzovati i jednotlivé předměty zakoupené k doplnění již stávající sbírky anebo i k založení sbírky nové.

b) Nebyly-li předměty jmenované pod lit. a) tohoto odstavce poplatníkem v době od 1. srpna 1914 do 1. března 1919 koupeny, nýbrž byly-li již před tím jeho majetkem, nebo byly-li v době od 1. srpna 1914 do 1. března 1919 nabyty bez úplaty, nebo byly případně poplatníkem samým vytvořeny (umělecká díla), patří do majetku dávce podrobeného jen tehdy, jestliže jejich úhrnná prodejní cena dne 1. března 1919 činí více než 300.000 Kč.

Nerozhoduje tedy jako pod lit. a) cena jednotlivých předmětů nebo několika předmětů stejného druhu nebo tvořících soubor, nýbrž úhrnná cena všech takových předmětů (t. j. předmětů z drahých kovů, drahokamů, perel, předmětů umě-

leckých, ozdobných a přepychových i sbírek) ve vlastnictví poplatníka nebo příslušníků jeho domácnosti isoucích. V tomto případě však za všech okolností nepatří do majetku dávce podrobeného starožitnosti. Pro posouzení otázky, je-li ty které předměty považovati za starožitnosti, rozhodno bude v pochybných případech dobré zdání znalecké.

Domáhá-li se poplatník, aby některé předměty nebo sbírky byly z majetku dávce podrobeného vyloučeny, poněvadž slouží účelům veřejným nebo vzdělávacím, učiň tak zvláštní žádostí, kterou jest připojiti k přiznání. V této musí dotyčné předměty podrobně popsati a odůvodniti, proč vyloučení žádá. O žádosti rozhodne ministerstvo financí po dohodě s ministerstvem školství a národní osvěty, které též spolustanoví, jak mají dotyčné předměty na dále účelům veřejným a vzdělávacím sloužiti. Poplatník jest povinen vydati vyměřovacímu úřadu písemné prohlášení, že se těmto podmínkám podrobuje a zavazuje, že předmětů dotyčných bez svolení ministerstva školství a národní osvěty do 10 let po vydání tohoto prohlášení nezcizí; pro případ, že by majitel závazku tohoto nedodržel, bude mu uložena smluvená a v prohlášení stanovená peněžitá pokuta, vyměřená podle poměru k ceně odhadní, nebo při prodeji docílené úplatě, ve prospěch státu. Ministerstvo školství a národní osvěty jest oprávněno přesvědčiti se kdykoli vhodným způsobem, zdali jsou stanovené podmínky zachovávány.

Svolí-li ministerstvo školství a národní osvěty během těchto 10 let k prodeji, sdělí to zároveň s dotyčným vyměřovacím úřadem, aby předpis dávky mohl býti opraven, případně dávka vyměřena. Do základu pro dávku počítá se pak docílená úplata, nikoli obecná cena z 1. března 1919.

Prodá-li majitel předměty nebo sbírky takto vázané bez dovolení ministerstva školství a národní osvěty, jest povinen učiniti o tom oznámení do 14 dnů příslušnému vyměřovacímu úřadu. Neučiní-li tak, dopustí se zatajení dávky.

K §u 15.

K odst. 1. Odhadní hodnoty nebo odhadní kursy, dle kterých součásti majetku uvedené v tomto odstavci jest oceniti, jsou upraveny zvláštním vládním nařízením.

Hodnota válečných půjček rakouských a uherských k 1. březnu 1919 upravena bude zvláštním zákonem; v přiznání však vyznačiti jest pouze počet kusů, jmenovitou jejich hodnotu a číslo emise, a to vše ve sloupci tiskopisu přiznání „Bližší označení", aniž by se zatím počítaly do celkového jmění. Stejné platí o pojištěních válečných půjček. Po vydání zákona bude předpis dávky po případě opraven. Vyměřovací úřady povinny jsou všechny takové případy za účelem předpisu dodatku vésti v patrnosti.

K tuzemským mincím kurantním náležejí zlaté desíti- a dvacetikoruny býv. říše rakousko-uherské, k mincím obchodním na př. dukáty a t. zv. levantské tolary.

K odst. 3. Nejsou-li v tom kterém případě kuksy nebo podíly předmětem volného obchodu nebo nejsou-li prodejny, jest rozhodna hodnota celkového jmění těžařstva, společnosti, společenstva a pod. v rozhodný den a poměr, v jakém se celkové jmění na jednotlivé společníky dělí.

Příslušná berní správa sdělí ihned po vydání prvního platebního příkazu na dávku, vyměřenou subjektům zde míněným, censurnímu oddělení při revisním odboru ministerstva financí, kolik z celkového jmění společnosti, těžařstva, společenstva a pod. na jednotlivé podíly vypadá.

K odst. 5. Pohledávkami rozuměti jest nároky věřitelů na plnění ceny majetkové se strany dlužníků, ať záleží v penězích nebo jiných předmětech, pokud se vztahují na podstatu závazku, tedy u pohledávky peněžní na kapitál, nikoli na úrok; z téhož důvodu nenáležejí sem pohledávky za užívání věcí, na př. ze smluv nájemních nebo pachtovních.

Zdali nedoplatky na úrocích, nájemném a podobných pohledávkách dne 1. března 1919 za dlužníkem váznoucích nabývají povahy kapitálu, záleží v podstatě od vůle stran, výslovně neb mlčky projevené; pokud z okolností případu nic jiného neplyne, jest zmíněné nedoplatky, k jichž zaplacení dlužník byl již pravoplatně odsouzen, klásti na roveň kapitálu.

Odchyluje-li se kurs pohledávky znějící na cizí měnu v den 31. prosince 1922 nebo dřívější den plnění od kursu, kterým byla pohledávka tato v Kč pojata do základu pro vyměření dávky, opraví se předepsaná dávka dle kursu v den 31. prosince 1922, nebyla-li do této doby splacena, nebo dle kursu v den plnění, byla-li v době od podání přiznání do 31. prosince 1922 zaplacena. K případným úchylkám nastalým po dni 31. prosince 1922 se nebude hleděti. Vyměřovací úřady mají případy, ve kterých patří takové pohledávky do majetku dávce podrobeného, vésti v patrnosti.

Byla-li pohledávka taková zaplacena po 1. březnu 1919, ale před podáním přiznání, jest ji oceniti dle kursu v den plnění. V přiznání musí býti dotyčný den a kurs vyznačen; jinak platí totéž, co v odstavci předchozím.

Jako u ostatních součástí majetku jest i pro hodnotu jinakých pohledávek kapitálových než právě jmenovaných rozhodný stav 1. března

1919; byla-li tedy pohledávka do té doby částečně splacena, nepatří do majetku dávce podrobeného peníz, na který původně zněla, nýbrž pouze obnos, jakým pohledávka toho dne po právu stávala. Podobně bude tam, kde úrok nabyl povahy kapitálu, jestliže pohledávka do té doby o úroky splatné, ale nezaplacené vzrostla, přiznati pohledávku v den 1. března 1919 takto zvětšenou; při vkladech se k běžným úrokům nebledí.

Nárok na ocenění pohledávky hodnotou odchylnou od hodnoty jmenovité dlužno odůvodniti; častěji bude se vyskytovati oceňování hodnotou nižší, zřídka hodnotou vyšší, prvnější prokáže poplatník, druhou odhadní komise.

Důvodem pro nižší ocenění pohledávky může býti na příklad okolnost, že dle majetkových poměrů dlužníka v konkursu se nalézajícího pohledávka pravděpodobně zapravena bude pouze jistým procentem, nebo okolnost, že realisování pohledávky se setkává s určitými obtížemi.

Z jiného hlediska náležejí sem případy, kde jest pochybno, byť i dosud ke sporu nedošlo, zdali a v jakém rozsahu pohledávka vůbec trvá; i zde bude odůvodněno bráti zřetel nikoli ke jmenovité hodnotě, nýbrž k pravděpodobně menší hodnotě plnění, po případě pohledávku jako nejistou vůbec pustiti se zřetele.

Příkladem pohledávky kapitálové, znějící na jiný předmět než peníze, jest pohledávka vzniklá zápůjčkou cenných papírů, při čemž vymíněno jest vrácení těchže nebo jiných cenných papírů.

K o d s t. 6. Při výpočtu nezúročitelných pohledávek obmezených doložkou času hleděti jest i k úroku z úroků při sazbě 4%ní a úrokování celoročním. To platí o takových doložkách času, při kterých den splatnosti přesně jest určen.

Jde-li o nezúročitelné pohledávky, jejichž splatnost jest podmíněna úmrtím jedné nebo více osob, užiti jest obdobně ustanovení §u 16, odst. 4. a 5., tak totiž, že se v tomto případě násobitel roční hodnoty požitků béře jako počet let, po jichž uplynutí se pohledávka stává splatnou. Na př. hodnota pohledávky splatné po úmrtí osoby 15leté vypočte se penízem, jaký by musil býti dne 1. března 1919 uložen, aby pohledávka po 20 letech dospěla své nominelní výše.

Za pohledávku očividně nedobytnou považovati jest nejen takovou, jejíž nedobytnost byla provedenou exekucí prokázána, nýbrž i onu, která dle jinak vyšetřených nebo odhadní komisi známých okolností pravděpodobně nebude zapravena.

K o d s t. 7. Pro ocenění samostatných práv majetkových (srov. prov. nařízení k §u 14, odst. 1.) platí všeobecné pravidlo §u 10, odst. 1.; bude je tedy oceňovati prodejní cenou.

Vzhledem ku značné rozmanitosti jejich nelze již zde stanoviti podrobnějších pokynů; bude věcí vyměřovacích orgánů, aby si v pochybných případech vyžádaly pokynů ministerstva financí.

K §u 16.

K o d s t. 1. Jsou-li požitky nebo plnění napřed stanoveny určitými hodnotami (v penězích, v užívání předmětů, v naturáliích a pod.), rozhodny jsou tyto hodnoty dle toho, jak jsou určeny v právním aktu titul nároku tvořícím; pro ocenění v penězích rozhodna jest pak průměrná obecná cena v době od 1. března 1918 do 1. března 1919. Na př. výměnek stanovený určitým množstvím přírodnin, byl pro rok 1918/1919 oprávněným tomu, kdo plněním jest povinen, částečně sleven. Přes to jest pro ocenění rozhodno množství, jaké majitel zavazené usedlosti byl původně povinen odvésti.

Není-li požitek takto přesně stanoven, na př. při požívacím právu k domu, rozhoduje skutečný docílený příjem; při užívacím právu vycházeti jest z ceny užívání, pokud se dá v penězích vyjádřiti.

Kapitálová hodnota vypočítá se dle požitků nebo plnění jednoho kalendářního roku, a to předchozího, t. j. od 1. března 1918 do 1. března 1919; vzniklo-li však právo na požitky nebo plnění teprve během této doby, jest počítati s požitkem anebo plněním běžného roku, t. j. roku kalendářního, počínajíc od doby vzniku práva.

Ustanovení poslední věty tohoto odstavce zákona bude užiti jen v řídkých případech, ve kterých někomu náležejí požitky ze jmění kapitálového a není při tom určena míra úroková, jakou se mají tyto požitky vyplácetí, ani se nedá zjistiti, jakou mírou byly v předchozím roce skutečně vyplaceny.

K o d s t. 2. Patří-li na př. někomu důchod ročních 500 Kč ještě na dobu 20 roků ode dne 1. března 1919 počínajíc, činí dle pomocné tabulky — přílohy k §u 16 — kapitálová hodnota tohoto důchodu ve zmíněný rozhodný den 500krát 14·134 K = 7067 Kč. Je-li však při tom stanoveno, že úmrtím oprávněného důchod tento zaniká, třeba v den úmrtí nebylo ještě plných 20 roků uplynulo, a jde o osobu 40tiletou, nesmí býti kapitálová hodnota tohoto důchodu stanovena výše než 6500 Kč (500 Kč × 13) dle ustanovení odst. 4.

K o d s t. 4. Osobou, na dobu jejíž života požitek nebo plnění jest omezeno, může býti buď k požitku oprávněný nebo plněním povinný nebo konečně i osoba třetí. Pro výpočet kapitálové hodnoty takového požitku nebo plnění rozhodno jest stáří dotyčné osoby v den 1. března 1919. Zemře-li snad tato osoba, ať před uložením dávky, ať po něm, dříve než uplyne počet let

pro stanovení kapitálové hodnoty jako rozhodný předpokládaný, nemá to významu pro uložení dávky, ani opravu její, a to ani u oprávněného ani u plněním povinného. Na př. osoba 40tiletá měla 1. března 1919 nárok na roční důchod 1000 Kč a přiznala jeho kapitálovou hodnotu penězem 13.000 Kč. Zemře-li 1. března 1921, nemůže býti žádáno za opravu jemu pravoplatně předepsané dávky z důvodu, že kapitálová hodnota vzhledem ke skutečnému stavu byla udána příliš vysoko, ani nemůže býti z moci úřední upraven předpis dávky toho, kdo plněním jest povinen, proto, že byla odečtena příliš vysoká hodnota břemena.

K odst. 5. Případ, že doba požitků nebo plnění závisí na životě více než jedné osoby, může nastati na př., patří-li někomu renta sice doživotně, ale spolu je stanoveno, že se bude vypláceti jen po dobu života osoby k výplatě povinné, nebo že nárok na rentu mají sourozenci společně a pod.

Nejobyčejnějším případem bude výměnek pro dvě osoby stanovený.

Nemění-li se úmrtím jednoho z oprávněných výše požitků pro zbývající oprávněné, jest směrodatno pro ocenění kapitálové hodnoty stáří pouze osoby dle tohoto odstavce zákona rozhodné.

Jestliže se však výše požitku nebo plnění úmrtím jedné osoby pro ostatní mění tak, že na př. klesne o $^1/_3$, vypočte se kapitálová hodnota tak, že zbývajícímu oprávněnému zbývající část požitku se kapitalisuje dle stáří osoby mladší, ta část, která úmrtím jednoho z oprávněných odpadne, dle stáří osoby starší a výsledek se sečte.

Na př. dvěma osobám patří doživotní renta 1800 Kč, která úmrtím jednoho z oprávněných se sníží na 1200 Kč. Jedna z osob jest stará 30, druhá 40 let. Dle tabulky v odst. 4. počítá se:

600krát 13 = . . . 7.800 Kč
1200krát 17 = . . . 20.400 Kč
celkem 28.200 Kč.

Byla-li by jedna z těchto osob na př. 36 a druhá 50 let stará, odpadá takový výpočet, poněvadž při obojím stáří určuje se kapitálová hodnota požitku stejným násobkem (13).

K §u 18.

K odst. 1. Dluhy a břemena, na které vzat byl již zřetel při zjištění čisté hodnoty jednotlivých součástek majetkových, nemohou býti odečteny ještě jednou z úhrnného jmění.

Vzhledem k ustanovení §u 7, dle kterého se majetek příslušníků domácnosti přičítá k majetku přednosty domácnosti, jest odpočítávati i dluhy a břemena hodnotu majetku těchto příslušníků zkracující; z téhož důvodu odpočítati jest dočasnému držiteli rodinného fideikomisu neb léna dluhy a břemena těchto majetků.

Odečísti jest všechny skutečné věcné i osobní dluhy a břemena, tedy nejen ty, které váznou na určitých předmětech majetkových. Výjimky stanoví se v odst. 8.

Dluhem rozuměti jest nejen dlužný kapitál, nýbrž i splatné, ale nezaplacené úroky, pokud jsou u věřitele částí majetku. Odkazy jsou dluhem neodevzdané pozůstalosti, třeba v den 1. března 1919 nebyly ještě splatny. Pouhé ručení nezakládá ještě dluhu; kaucní hypotéka, pokud nebyla realisována, není pohledávkou a nemůže býti majitelem zavazené reality odčítána jako dluh. Dluh zajištěný hypotékou simultanní lze uplatňovati pouze jednou.

Jako břemeno lze odečítati kapitálovou hodnotu plnění, ke kterým jest poplatník na základě právního titulu zavázán, která koná pravidelně a která záležejí v penězích nebo se dají v penězích oceniti. Na jinaká břemena, na př. služebnost cesty, u kterých oceňování v penězích není obvyklé nebo ani není možné, hleděti lze již při stanovení hrubé hodnoty té které součásti majetku. Rovněž nelze kapitalisovati a odčítati hodnotu plnění pouze občas a nepravidelně se vyskytujících, jak tomu bývá na př. u mnohých výdajů, konaných na základě práva patronátního. Konečně musí býti plnění konána z titulu právního, nelze je tedy odčítati jako břemeno, není-li takového titulu; záleží na okolnostech případu, je-li zde tato podmínka čili nic.

Existenci a rozsah dluhů nebo břemen musí poplatník prokázati.

K odst. 2. Z ustanovení o ocenění věcí a práv dlužno užiti obdobně jmenovitě ustanovení §§ů 15 a 16. Musí tedy poplatník dávkou povinný, který sráží si od hrubé hodnoty jmění dluh na cizí měnu znějící, oznámiti příslušnému vyměřovacímu úřadu v přiznání nebo do 30 dnů po zaplacení, kdy a jakým kursem pohledávku tu po 1. březnu 1919 zapravil, aby mohla býti dávka dle toho upravena neb opravena. Nedojde-li k zaplacení do 31. prosince 1922, opraví se předpis dávky dle kursu tohoto dne stejně jako u poplatníka, do jehož majetku patří pohledávky na cizí měnu znějící.

Ze zásady §u 18, odst. 2., neplyne, že ocenění pohledávky hodnotou vyšší neb nižší než jmenovitou má za následek vždy tutéž změnu v oceňování dluhů, neboť i dluhy (břemena) oceňují se samostatně právě jako pohledávky.

Při oceňování dluhů nerozhodna jest okolnost, je-li dlužník nemajetným nebo insolventním (jinak při oceňování pohledávek); naproti tomu však třeba jako u pohledávek, tak i dluhů vzíti při oceňování na to zřetel, zdali a v jakém rozsahu dluh trvá.

K odst. 3. Zákon mluví sice jen o dlužných daních přímých včetně vojenské taxy jako odpočitatelném dluhu, nelze však pochybovati o tom, že i jiné dávky veřejné mohou býti odčitatelným dluhem, na př. uvěřené poplatky celní.

K odst. 4. Nebyla-li poplatníku ta která daň přímá za některý rok posud předepsána, bylo jeho povinností, aby ji platil dle výměry roku předešlého; neučinil-li tak, může přes to příslušné nedoplatky dle této výměry jako dluh odečísti. Nebyla-li mu dotyčná daň vůbec předepsána, ačkoli předepsaná prohlášení nebo přiznání k ní byl učinil, nebo lze-li čekati, že mu bude za některý rok předepsána daň vyšším obnosem než roku předchozího, může si poplatník odečísti tuto daň, jejíž předpis očekává, jestliže ji obnosem, jehož předpis dle svého výpočtu čeká, nejdéle s přiznáním k dávce zapraví, na př.:

Poplatníku byla předepsána na léta 1914 a 1915 daň z příjmu 12.000 K sazbou po 309 K, za léta 1916 a 1917 sazbou po 401 K 70 h, které poplatník před 1. březnem 1919 zaplatil. Na rok 1918 mu daň z příjmu nebyla předepsána a nebyla jím ani dle předpisu předešlého roku zapravena. Při soupisu majetku v roce 1919 podal poplatník dodatečná přiznání a přiznal za léta 1914 až 1918 příjem ročních 20.000 Kč, ze kterého připadá na léta 1914 a 1915 daň po 643 Kč, na léta 1916 až 1918 po 868 Kč 05 h. V přiznání pro dávku z majetku může poplatník tento za všech okolností odečítati jako dluh 401 Kč 70 h na dlužné dani za rok 1918.

Jestliže však nečekaje dodatečného předpisu zaplatí dle dodatečných přiznání jeho vypadající dodatky za léta 1914 až 1918 obnosem 2067 Kč 05 h nejdéle do dne, kdy podal přiznání k dávce, může i tento obnos z majetku dávce podrobeného vyloučiti.

Připadající dodatky musí si však sám vypočítati a není oprávněn žádati výpočtu toho od vyměřovacího úřadu.

Zaplacení musí býti poplatníkem prokázáno a nestačí pouhý poukaz v přiznání, že a u kterého berního úřadu se tak stalo.

K odst. 5. Oprava předepsané dávky nastane z moci úřední ovšem jen tehdy, jde-li o daně za dobu před 1. březnem 1919.

K odst. 6. Právo státu na poplatky převodní vzniká okamžikem, kdy dotyčné právní jednání v tuzemsku bylo uzavřeno, jde-li při tom o písemní smlouvu, okamžikem, kdy byla smlouva vyhotovena; právo státu na poplatky dědické pak pravidelně smrtí zůstavitelovou, při nápadech rodinného fideikomisu a léna pak událostí, která tento nápad působí.

K odst. 7. Byl-li poplatek, na který právo státu vzniklo před 1. březnem 1919, vyměřen a výše jeho se stranou platebním rozkazem sdělena sice po 1. březnu 1919, ale před podáním přiznání, může býti tento poplatek odečten. Nestalo-li se tak ve výjimečných případech do té doby, jest v přiznání uvésti, z čeho a kterým úřadem má býti poplatek vyměřen.

Úřad příslušný pro vyměření dávky pak zjistí výši poplatku odčitatelného dotazem u příslušného úřadu poplatkového.

K odst. 8., č. 1. Běžnými dluhy domácnosti dle stavu dne 1. března 1919 rozumějí se dluhy učiněné ku krytí běžných výdajů domácnosti, ku kterým jest počítati všechno, co se obyčejně z běžných ročních příjmů kryje, aby stávající domácnost byla vedena přiměřeně stavu přednosty domácnosti. Podmínkou jest, aby výdaje byly „běžné“, t. j. aby se v rámci běžných potřeb vyskytovaly, není však třeba, aby se stále opakovaly, nýbrž stačí, vyskytovaly-li se i ojediněle; běžnými výdaji domácnosti není tedy na př. výdej na zařízení bytu při založení domácnosti, za to náleží sem na př. výdaj spojený s narozením dítěte, dále všechny výdaje za byt, jeho otop a osvětlení, udržování domácího nářadí, výživu, ošacení, obsluhu, vyučování, vzdělání a zábavu přednosty i příslušníků domácnosti; nerozhodno jest, bylo-li možno se těmto výdajům vyvarovati, nebo jsou-li tyto výdaje přiměřené.

Úhrn takových dluhů nesmí převyšovati čistý příjem, zjištěný při posledním ukládání daně z příjmu (důchodkové), tedy nejposléze pro rok 1918; byla-li tato daň uložena posledně na př. za rok 1917, jest příjem tehdy zjištěný směrodatný.

Jde-li o osoby, jejichž příjem není podroben dani z příjmu celý, na př. osoby vojenské, jest hleděti k celému příjmu, nikoli pouze k části skutečně zdaněné.

K odst. 8., č. 2., odst. 9. a 10.

Rozhodna jest nikoli právní, nýbrž jen hospodářská, avšak příčinná a bezprostřední souvislost dluhu nebo břemena s tou kterou částí majetku. Tato jest na př. dána, jestliže někdo koupil nemovitost zatíženou hypotekárním dluhem, který nyní od hrubé hodnoty této nemovitosti odečítá, nebo uzavřel-li někdo zápůjčku, aby zapravil dědické nebo převodní poplatky z nemovitosti zděděné nebo koupené. Jest dána rovněž při výměnku stanoveném při převzetí nemovitosti a pod. Není však tomu tak, jestliže na př. cizinec na velkostatek ve zdejším území ležící si vypůjčil, aby užil půjčky této k investicím v podniku ležícímu mimo území republiky Československé. Tím méně lze mluviti o hospodářské souvislosti, je-li taková zápůjčka vtělena simultánně na nemovitostech zdejších i cizozemských.

Aby zabráněno bylo neoprávněnému zkracování čistého jmění, klade zákon důraz na hospodářskou souvislost dluhů a břemen se jměním,

avšak pouze v případech §u 2, čís. 1., odst. 2., a čís. 2.; průvody poplatníkovy budou se pravidelně pohybovati v tom směru, zdali dluhy a břemena, jichž odčítání se domáhá, jsou v hospodářské souvislosti s majetkem dávce podrobeným.

K §u 19.

K o d s t. 1. Rozumí se zde práva a závazky, která teprve vzniknou při splnění určité podmínky, na př. někomu jest zaručena určitá roční renta pro případ, že se ožení; případ tento však 1. března 1919 ještě nenastal. Potřebný kapitál k tomu jest složen. Tu nemůže vlastník tohoto kapitálu odčítati si kapitálovou hodnotu zaručené renty, ani nemůže býti tato hodnota počítána do majetku čekatele renty.

K o d s t. 2. Je-li na př. vdově odkázána roční renta doživotní s podmínkou, že se neprovdá, nemá tato podmínka pro ocenění kapitálové hodnoty renty významu, nýbrž stanoví se tato hodnota vzhledem ke stáří oprávněné osoby podle ustanovení §u 16, odst. 4.

Je-li někomu na př. závazně dán byt bezplatně k užívání pro dobu, pokud bude nucen v dotyčném místě se zdržovati, bude ceněna kapitálová hodnota jeho práva k užívání bytu a odpovídajícího závazku majitele domu podle ustanovení §u 16, odst. 3.

K o d s t. 3. Práva a závazky vázané odkládací doložkou času se nepočítají, na př. renta, která se někomu počne vypláceti, až se dožije 50 roků. Sem ovšem nepatří nesplatné nároky z pojišťovacích smluv na důchod, které dle výslovného ustanovení §u 14, odst. 1., do jmění dávce podrobeného patří.

Jsou-li práva a závazky vázány končící doložkou času, tedy vyplácejí-li se na př. požitky jen do dne, který nastati musí, ať jest určitý, či neurčitý, patří do majetku dávce podrobeného; pro jejich ocenění pak platí ustanovení §u 16.

B. Dávka z přírůstku na majetku.

K §u 20.

K o d s t. 2. Přírůstek na jmění tvoří aktivní diference hodnoty majetku zjištěné dle stavu a hodnoty dne 1. ledna 1914, nebo pozdějšího dne rozhodného (§ 25) — jmění počátečného — a hodnoty majetku vyšetřené dle ustanovení §§ů 26—28 dle stavu a hodnoty dne 1. března 1919 — jmění konečného.

K o d s t. 3. Dle toho platí pro dávku z přírůstku na jmění jmenovitě též ustanovení o povinnosti k dávce z majetku (§§ 2 a 3), o osvobození subjektivním i objektivním (§ 4), o vyměření dávky ze jmění domácnosti, držitele léna neb fideikomisu, pozůstalostí neodevzdaných, jmění spoluvlastníků (§ 7), o jmění dávce z majetku podrobeném (§§ 8—17) a přípustných srážkách (§§ 18, 19).

K §u 21.

Z přírůstku menšího než 10.000 Kč nebo nejvýše 10.000 Kč se dávka z přírůstku neplatí. Při přírůstku větším vyloučí se 10.000 Kč a teprve ze zbytku jest dávku vyměřiti, při čemž ovšem jen na tento zmírněný přírůstek se při volbě sazby hledí. Na př.:

A měl jmění počátečné	40.000 K
jmění konečné	50.000 Kč
přírůstek . . .	10.000 Kč
dávka z přírůstku	0
B měl jmění počátečné	40.000 K
jmění konečné	100.000 Kč
skutečný přírůstek . . .	60.000 Kč

dávce podrobený přírůstek . . . . 50.000 Kč, ze kterého z prvních 25.000 Kč se předepíše 12·7%, ze zbývajících 25.000 Kč 16·2% na dávce z přírůstku (§ 30).

K §u 22.

K o d s t. 1. Z pojmu přírůstku na jmění plyne, že lze hleděti ke jmění počátečnému i jmění konečnému vždy jen jako k celku. Nelze tedy srovnávati jen některé součástky majetkové, k jiným však nehleděti, pokud ovšem zásadně ke jmění dávce podrobenému patří.

K o d s t. 2. Jde-li však o poplatníka, který dávkou z majetku povinen jest pouze z hodnoty majetku, který má v tuzemsku, vedle toho však má jmění v cizině, lze k vyšetření přírůstku srovnávati pouze hodnotu těch součástek jmění počátečného, které odpovídají součástkám jmění konečného. Příklady:

Osoba v cizině bydlící měla v tuzemsku 1. ledna 1914 dvě reality v ceně 100.000 K a 80.000 K. Během války druhou realitu prodala a koupila jinou v cizině. První realita má dne 1. března 1919 cenu 120.000 Kč. Přírůstek činí 20.000 Kč, poněvadž realita druhá zůstane bez povšimnutí.

Osoba 1. ledna 1914 zde bydlivší měla zde realitu v ceně 100.000 K a cenné papíry v ceně 50.000 K. Odstěhovala se 1. ledna 1916 a přenesla cenné papíry do ciziny. Realita má 1. března 1919 cenu 150.000 Kč. Přírůstek je 150.000 Kč — 100.000 K = 50.000 Kč.

Byla-li by táž osoba při svém odchodu realitu za 120.000 K prodala, 60.000 K a cenné papíry vzala s sebou, 60.000 K ponechala zde na hypotece, bude srovnávati poloviční hodnotu reality z 1. ledna 1914 s hodnotou hypoteky z 1. března 1919.

Osoba, která 1. ledna 1914 bydlila v cizině, kde ještě 1. března 1919 bydlí, měla zde 1. ledna 1914 kapitál 100.000 K. Za tento koupí 1. ledna 1916 realitu, která má 1. března 1919 cenu 120.000 Kč. Přírůstek 120.000 Kč — 100 000 K = 20.000 Kč.

K odst. 3. Při ukládání dávky domácnosti jakožto celku srovnávati lze pouze jmění těch příslušníků domácnosti, kteří k ní patřili 1. ledna 1914, pokud se týče v den pro stanovení hodnoty počátečného jmění rozhodný nebo kteří by byli k ní patřili, kdyby domácnost jako taková byla již 1. ledna 1914 existovala, a kteří k ní patří i v den 1. března 1919.

Příklad: Domácnost sestávala 1. ledna 1914 z přednosty domácnosti A a příslušníků domácnosti B, C a D. A měl majetek 50.000 K, B 20.000 K, C a D nic, celkem 70.000 K.

Dne 1. března 1919 jsou ve společné domácnosti A, C a D. A má majetek 60.000 Kč, C 20.000 Kč, D nic, celkem 80.000 Kč; srovnati lze spolu jen majetek patřící A a C.

Přírůstek jest 80.000 Kč — 50.000 K = 30.000 Kč.

Osoba B byla dcerou přednosty domácnosti A. Provdala se, čímž vystoupila z posavadní domácnosti, kde se k její bývalému jmění (20.000 K) nyní nehledí. Nynější manžel její měl 1. ledna 1914 majetek 10.000 K. Dne 1. března 1919 činí majetek této nové domácnosti 50.000 Kč, z čehož připadá na jmění manželovo 20.000 Kč, na jmění manželčino 30.000 Kč. Přírůstek činí 50.000 Kč — (10.000 K + 20.000 K) = 20.000 Kč.

Osoba B byla dcerou přednosty domácnosti A. Provdala se 1. ledna 1916, manželství však bylo v r. 1918 rozvedeno. Od té doby žije ve vlastní domácnosti. Srovnávati bude zvláště jmění její a zvláště ovšem i jmění rozvedeného manžela; u poplatníka A se k jejímu jmění nehledí.

K odst. 4. Vznikl-li v době od 1. ledna 1914 do 1. března 1919 jednomu manželi proti druhému s ním ve společné domácnosti nežijícímu nebo rodičům proti dětem nežijícím s nimi ve společné domácnosti či naopak dětem proti rodičům právní nárok na placení příspěvků vyživovacích, nepočítá se kapitálová hodnota tohoto práva do jmění konečného za účelem výpočtu přírůstku u oprávněného, ani se neodčítá jako závazek od konečného jmění osoby plněním povinné.

Ustanovení toto má však platnost jen při výpočtu přírůstku, není jím tedy dotčena kvalifikace takového práva jako součástky majetku dávce podrobeného a jemu odpovídajícího závazku jako odpočitatelného břemena.

Tvořilo-li však takové právo již součástku jmění počátečného, nemůže býti ovšem ze jmění počátečného vylučováno.

Na př. otec zavázal se notářským aktem dne 1. ledna 1915 při příležitosti sňatku své dcery, že jí po dobu trvání manželství bude platiti důchod ročních 2400 K. Manžel dcery měl 1. ledna 1914 majetek v ceně 50.0000 K a má 1. března 1919 vedle právě zmíněného důchodu manželčina kapitál 100.000 Kč.

Dávka z majetku se vyměří ze 100.000 Kč + 30.000 Kč (t. j. 2400 × 12½).

Přírůstek činí však pouze 100.000 Kč — 50.000 K = 50.000 Kč, poněvadž shora zmíněný důchod nutno vyloučiti.

Otci se pro základ dávky z majetku kapitálová hodnota důchodu jako břemeno z majetku vyloučí, při výpočtu přírůstku se však musí ke jmění takto zmenšenému opět přičísti.

K §u 23.

K odst. 1. Jměním počátečným rozumí se jmění toho kterého poplatníka po rozumu §u 8 dávce z majetku zásadně podrobené, pokud zde bylo, a v hodnotě, kterou mělo 1. ledna 1914 nebo v jiný, v tom kterém případě dle ustanovení §u 25 rozhodný pozdější den.

Činí-li na př. hodnota jmění výdělečného dne 1. ledna 1914 100.000 K, a dne 1. března 1919 200.000 Kč, činí jmění počátečné plných 100.000 korun, kdežto do jmění dávce z majetku podrobeného patří pouze 140.000 Kč, t. j. 70% skutečné hodnoty, přírůstek činí pak nikoliv 100.000 Kč, nýbrž pouze 40.000 Kč.

K odst. 2. Podle tohoto ustanovení má se za to, že všechno, co jest cizinou podle ustanovení §u 3, bylo jí stejně i 1. ledna 1914 nebo v pozdější dle §u 25 rozhodný den. Bydlil-li tedy na př. majitel podniku, jenž má továrny v Čechách, 1. ledna 1914 a 1. března 1919 ve Vídni, bude srovnávati ke zjištění přírůstku pouze hodnotu továren v Čechách, poněvadž ostatní majetek ležel 1. ledna 1914 i 1. března 1919 v cizině.

K odst. 3. Jde-li tedy o pojištění životní znějící na kapitál, jehož hodnota dne 1. března 1919 zjištěna byla již při soupisu pojistek, nebude potřebí zvláštního dotazu u pojišťovny, aby vyšetřena byla hodnota tohoto pojištění 1. ledna 1914 nebo v pozdější den dle §u 25 rozhodný, pokud zde již stávalo toho dne a byly od té doby zapravovány jen pravidelné prémie. V každém případě jiném, tedy na př. jestliže 1. března 1919 není zde již poměru pojistného, nýbrž pojištěný kapitál byl již vyplacen, nebo jestliže po 1. lednu 1914 byla změněna podstatná ustanovení pojišťovací smlouvy, placeny vyšší nebo nižší prémie, složen místo prémií kapitál, změněna doba splatnosti a pod., musí býti hodnota nesplatného nároku z pojištění dle stavu dne 1. ledna 1914 nebo rozhodného dne pozdějšího (§ 25) dotyčnou pojišťovnou vypočtena a s pojištěncem i berní správou sdělena.

Hodnotu pojištění úrazových sjednaných na podkladě vrácení prémií vypočítati jest pro stanovení hodnoty jmění počátečného součtem čistých prémií zapravených do 1. ledna 1914, pokud se týče pozdějšího dne rozhodného.

Kapitálová hodnota nesplatného nároku z pojištění započítati se může do jmění počátečného ovšem jen tehdy, jestliže proti ní stojí nějaká hodnota ve jmění konečném. Byl-li tedy v době od 1. ledna 1914 nebo pozdějšího dne rozhodného (§ 25) do 1. března 1919 vyplacen pojištěný kapitál nejvýše 10.000 K, který se dle §u 27, č. I./3., z konečného jmění vylučuje, nemůže býti do počátečného jmění počítána hodnota nesplatného nároku, poněvadž by se tím přírůstek neoprávněně zmenšil.

K odst. 4. Je-li na př. poplatník požívající doživotního důchodu 1. března 1919 stár 51 roků, počítá se kapitálová hodnota této renty do jmění konečného osminásobným hodnoty ročního požitku.

Stejná hodnota započítá se i do jmění počátečného, ačkoli dne 1. ledna 1914 byl toliko 46 roků stár, a kapitálová hodnota renty v tento den by se počítala dle ustanovení § 16, odst. 4., třináctinásobným hodnoty ročního požitku.

Stejně ovšem i ten, kdo k plnění jest zavázán — na př. majitel usedlosti výměnkem stižené — může srážeti hodnotu výměnku ve jmění konečném i počátečném týmž penízem, a to podle stáří osoby oprávněné dne 1. března 1919. Nemůže tedy býti u něho přírůstkem jmění, oč kapitálová hodnota požitku u oprávněného postupem stáří klesla. Vylučuje-li se však dle §u 27, č. I./4., kapitálová hodnota renty ze jmění konečného, nutno ji ovšem vyloučiti i ze jmění počátečného.

K odst. 5. Měl-li tedy poplatník 1. ledna 1914 jmění 1000 K, jmění konečné však činí 20.000 Kč, není přírůstek 19.000 Kč, nýbrž pouze 15.000 Kč (20.000 Kč—5000 Kč), pokud se týče po vyloučení 10.000 Kč (§ 21) jen 5000 Kč.

Poplatník, který měl 1. ledna 1914 dluhy v celkové výši 2000 K a jehož jmění konečné činí 20.000 Kč, nevyměří se dávka z přírůstku 22.000 Kč, nýbrž rovněž pouze z 15.000 Kč, pokud se týče po srážce 10.000 Kč (§ 21) jen z 5000 Kč.

Jde-li o osobu mající majetek zde i v cizině a podrobenou dávce jen ze jmění ve zdejším území ležícího, činí přírůstek v prvním případě 19.000 Kč, pokud se týče dávka se předepíše z přírůstku 9000 Kč, ve druhém případě pak 22.000 Kč a dávka z přírůstku se vyměří z 12.000 Kč.

K §u 24.

Nestačí, že poplatník pro svou potřebu byl zřídil dle pravidel účetnických řádnou bilanci koncem roku bilančního před 31. prosincem 1913 končivšího, nýbrž je nutno, aby tato bilance byla svého času sdělena s berní správou příslušnou k předpisu daně z příjmu na rok 1914.

Poněvadž se na Slovensku a v Podkarpatské Rusi daň důchodková pro r. 1914 ještě neukládala, lze užíti tohoto ustanovení v případech, ve kterých byla daň důchodková na rok 1915 uložena nikoli na základě kalendářního roku 1914, nýbrž hospodářského (bilančního) roku 1913/1914, tak ovšem, že není směrodatný konečný výsledek bilance 1913/1914, nýbrž počátečný stav jmění jí vykázaného, tedy stav dle bilance 1912/1913.

K §u 25.

K odst. 1. Předpokladem jest, že poplatník dávkou povinný dne 1. ledna 1914 zde ani nebydlil, ani majetku dávce zásadně podrobeného neměl.

Jestliže se sem později přestěhoval, jest pro vyšetření počátečného jmění rozhodný stav a hodnota veškerého jeho majetku v tento den, kdy se přistěhoval; na př.: A bydlil 1. ledna 1914 ve Vídni, majetku zde neměl žádného. Přistěhoval se do zdejšího území 15. listopadu 1916 se jměním 100.000 K v cenných papírech; vedle toho měl ve Vídni realitu v ceně 200.000 K. Hodnota celého tohoto majetku (100.000 K + 200.000 K) tvoří po rozumu zákona jmění počátečné.

B, bydlící v cizině, přestěhoval se sem dne 1. ledna 1916. Majetku tehdy neměl ani v cizině, ani zde. Dne 1. ledna 1917 měl uloženo ve spořitelně 20.000 K, z nichž úrok přiznal k dani z příjmu. Počátečné jmění počítá se dle stavu z 1. ledna 1916, tedy nulou, nikoli však penízem, který po tomto dni jako nově získaný majetek přiznal.

Jestliže osoba, která zde 1. ledna 1914 nebydlela, ani žádného majetku neměla, po tomto dni zde nabyla majetku dávce podrobeného, při tom však zůstává dále v cizině, jest rozhodným den nabytí majetku toho; pod pojem „nabytí“ majetku zde a majetku dávce zásadně podrobeného zahrnovati jest i pouhé přenesení jmění z ciziny sem (na př. cenných papírů a pod.).

Na př.: C bydlil 1. ledna 1914 v Berlíně, dne 1. února 1917 nabyl zde (ať úplatně, ať bez úplaty) realitu v ceně 100.000 K; tato hodnota tvoří jmění počátečné.

K odst. 2. Jestliže však v případě právě uvedeném poplatník dne 1. ledna 1918 se sem přestěhoval, kteréhož dne vedle zmíněné reality měl cenné papíry v ceně rovněž 100.000 K, jest jeho počátečné jmění 100.000 K (cena reality) + 100.000 K (hodnota cenných papírů), bez ohledu na to, jakou cenu tyto majetkové předměty dne 1. ledna 1914 měly. Stejně bylo by

tomu, kdyby zmíněnou realitu byl již 1. ledna 1914 měl a později se sem přestěhoval, poněvadž v obou případech se rozsah subjektivní povinnosti k dávce zvětšil, pokud se ovšem tohoto obrazu může užíti vzhledem k tomu, že povinnost k dávce nastala teprve dne 1. března 1919.

Nabude-li osoba, která zde 1. ledna 1914 nebydlela, ani se sem po tomto dni nepřistěhovala, ale majetek zásadně dávce podrobený tu již měla, dalšího majetku, tvoří vedle hodnoty majetku dne 1. ledna 1914 hodnota majetku dle dne jeho nabytí jmění počátečné. To však platí jen o majetku, který byl získán neodvisle od majetku 1. ledna 1914 zde již existovavšího, byl-li tedy na př. zakoupen z výtěžku za prodaný majetek v cizině, nebo z výnosu majetku v cizině docíleného. Nelze sem však počítati případ, jestliže cizinec mající zde továrnu z výtěžků této továrny během let válečných zakoupil zde velkostatek; tento majetek nelze čítati do jmění počátečného, nýbrž jest přírůstkem.

Tvrdí-li strana, že tento majetek pochází z ciziny, musí to prokázati.

K §u 26.

Jmění konečné, jehož hodnotu jest k vyšetření přírůstku na jmění s hodnotou jmění počátečného srovnávati, nemusí býti totožno se jměním, ze kterého se dávka z majetku vyměřuje, nýbrž může býti menší nebo větší dle toho, jaké hodnoty se od něho dle §u 27 odčítají nebo jaké se k němu dle §u 28 připočítávají, nebo zdali se z něho vylučuje či se k němu připočítává kapitálová hodnota vyživovacích příspěvků dle §u 22, posl. odst.

K §u 27.

K čís. I./1. Zákon mluví o majetku nabytém nápadem dědictví včetně nápadu na základě povinného dílu. Z ustanovení §u 2, čís. 3., zákona o dávce z majetku, dle kterého neodevzdané pozůstalosti povinny jsou dávkou z majetku, plyne, že teprve po odevzdání pozůstalosti může se mluviti o vyloučení majetku zděděného ze jmění konečného.

Jinak u odkazů. Pravidlem (vyjímajíc odkaz podmínečný) nabývá odkazovník hned po smrti zůstavitelově práva na učiněný mu odkaz; tím vzniklá pohledávka proti pozůstalosti jest součástí jeho majetku podrobeného dávce z majetku, ale vylučuje se k vyšetření základu pro vyměření dávky z přírůstku ze jmění konečného, byť i pozůstalost posud odevzdána nebyla.

Ve všech případech § 27, č. I./1., odpočítati jest od jmění konečného hodnotu čistou, t. j. po srážce všech výdajů s nabytím spojených, ku př. poplatků dědických a pod. Bylo-li vedle jmění dávce zásadně podrobeného nabyto též předmětů majetkových od dávky osvobozených, nelze ovšem odčítati od jmění konečného hodnoty těchto předmětů dávce nepodrobených, a přirozeně srážeti lze z hodnoty předmětů vylučovaných ze jmění konečného výdaje s nabytím dědictví spojené, jen pokud poměrně na tyto předměty připadají.

Majetek, způsoby pod č. I./1. nabytý má býti odčítán od konečného jmění hodnotou v čas nabytí. To ovšem předpokládá, že nebyl u nabyvatele součástí jmění počátečného dne 1. ledna 1914; případy, kde by tomu tak mohlo býti, uvedeny jsou v prov. nař. k §u 25, odst. 1.

Jestliže tedy na př. nabyto bylo takového majetku ve zdejším území cizincem 1. ledna 1914 zde nebydlivším a tvoří-li takto nabytý majetek současně jmění počátečné, nemůže se odčítati nic. Podobně bude, jestliže osoba 1. ledna 1914 v cizině bydlivší v cizině dědictvím majetku nabyla a potom se sem přestěhovala. Vždy však, až na případ poslední, musí býti stižen dávkou i ten přírůstek na jmění, který vznikl na jmění nabytém způsoby v §u 27, č. I./1., vyznačenými u zůstavitele, pokud se týče dřívějšího držitele. Přírůstek tento nutno tedy vyšetřiti a ke jmění konečnému připočítati.

Příklady: A zde měl 1. ledna 1914 realitu v ceně 100.000 K. V roce 1915 zemřel; cena statku provedenými melioracemi stoupla zatím tak, že odevzdán byl 1. ledna 1916 osobě B, která 1. ledna 1914 jmění dávce podrobeného neměla, v čisté hodnotě 120.000 K. Dne 1. března 1919 má statek cenu 130.000 Kč a tvoří konečné jmění u B. Jest tedy odečísti od 130.000 Kč — 120.000 K, ale přičísti 20.000 K přirostlých v době od 1. ledna 1914 do 31. prosince 1915.

Přírůstek byl by tedy 30.000 Kč — 5000 Kč (jmění počátečné dle posl. odst. §u 23).

Bydlí-li B v cizině a nabyl zde dědictvím tohoto statku, nebude se vylučovati z konečného jmění nic, nýbrž srovná se počátečné jmění (120.000 K) s konečným jměním (130.000 Kč), přičte se však k přírůstku 10.000 Kč další přírůstek u zůstavitele nastavší, i činí pak dávce podrobený přírůstek 30.000 Kč, poněvadž posl. odst. §u 23 zde neplatí.

Byl-li zmíněný statek osoby A v cizině a zdědila jej osoba B tam bydlící, která pak (po 1. lednu 1916) se sem přistěhovala, neodčítá se od jmění konečného rovněž nic a přírůstek činí 130.000 Kč — 120.000 K = 10.000 Kč. Ke přírůstku vzniknuvšímu v tomto případě před 1. lednem 1916 v cizině se hleděti nemůže, poněvadž jde o přírůstek na majetku, který teprve později stal se majetkem zásadně dávkou povinným.

Naproti tomu bude hleděti k přírůstku, který nastal na majetku v cizině, jestliže již před nápadem dědickým majetek tento patřil do jmění

dávkou zásadně povinného; na př. osoba A bydlila zde již 1. ledna 1914 a měla statek v ceně 100.000 K v cizině. Zemřela 1. ledna 1917 a zanechala tento statek tehdy v čisté ceně 130.000 K osobě B, v jejíž majetku jest dne 1. března 1919 a má cenu 150.000 Kč. Přírůstek činí 50.000 Kč.

Osoba C přistěhovala se sem 1. ledna 1916, kteréhož dne měla cenné papíry uložené v cizině v ceně 100.000 K. Zemřela pak 1. ledna 1918, kdy tyto papíry měly cenu 150.000 K; dědici dostalo se tím po zapravení poplatků dědických majetku v čisté hodnotě asi 130.000 K.

Dědic D, který měl 1. ledna 1914 jmění v ceně 50.000 K, má dne 1. března 1919 jmění 200.000 Kč; z toho se vyloučí 130.000 Kč jako čistá hodnota dědictví. Srovnáním takto upraveného konečného jmění s hodnotou jmění ze dne 1. ledna 1914 vyšetří se přírůstek u osoby D penízem 20.000 Kč. K tomu jest přičísti přírůstek 30.000 Kč, který nastal u osoby D na čisté hodnotě cenných papírů v době od 1. ledna 1916 do doby nápadu dědického.

K čís. I./2. To platí nejen o náhradě, které se někomu dostalo bez pojištění, na př. následkem úrazu na dráze, nýbrž i pro případ pojištění zákonného i soukromoprávního. V tomto případě ovšem nesmí býti počítána do jmění počátečného též nijaká hodnota nesplatných nároků z pojištění, jak by tomu jinak bylo při úrazovém pojištění sjednaném na základě vrácení prémií (§ 17, odst. 2.).

K čís. I./3. Kapitálem rozumí se nejen kapitál skutečně vyplacený, nýbrž i pohledávka vzniklá proti pojišťovně tím, že nastal případ pojištěný, na př. pojištěnec zemřel nebo dožil se dne ve smlouvě pojišťovací ustanoveného.

Činí-li tento kapitál nejvýše 10.000 Kč, vyloučí se ze jmění konečného úplně, činí-li více, vyloučí se jen 10.000 Kč.

Důsledně ovšem nutno vyloučiti ze jmění počátečného poměrnou hodnotu nesplatného nároku z pojištění, která zde byla dne 1. ledna 1914 nebo v pozdější rozhodný den (§ 25). Na př.: A byl pojištěn na 10.000 K již delší řadu let a měla tato pojistka dne 1. ledna 1914 hodnotu 8000 K. Zemřel 1. ledna 1919, pozůstalost jest dne 1. března 1919 ještě neodevzdána. Z konečného majetku pozůstalosti se peníz 10.000 Kč vyloučí a rovněž tak musí se vyloučiti hodnota 8000 K ze jmění počátečného.

Osoba A zemřela 1. ledna 1917, pojištěný peníz 10.000 K byl vyplacen osobě B. Tato může tento peníz ze svého konečného jmění pro vyšetření dávce podrobeného přírůstku vyloučiti. Ze jmění počátečného nebude se ovšem vylučovati nic, jestliže nesplatný nárok z tohoto pojištění netvořil součást počátečného jmění osoby B, jak tomu může na př. býti, platila-li osoba A prémie, osoba B však byla výhradným vlastníkem pojistky.

K čís. I./4. Ustanovení toto jest obdobno ustanovení pod č. I./3.; jde-li tedy na př. o rentu 4000 K, vyloučí se část kapitálové hodnoty její odpovídající důchodu 1000 K (v tomto případě tedy $^1/_4$) ze jmění konečného. Ohledně vyloučení kapitálové hodnoty nesplatného nároku z pojištění ze jmění počátečného platí totéž, co řečeno u č. I./3.

K čís. II. Za přírůstek nemůže býti považována hodnota majetku, který poplatník měl již 1. ledna 1914 neb v pozdější den rozhodný dle §u 25, který však tehdy vzhledem k povaze své nepatřil ke jmění dávce zásadně podrobenému a teprve později následkem různých okolností se součástkou jmění takového stal. Jako takové okolnosti vypočítává zákon:

1. p r o d e j: Jestliže tedy na př. poplatník prodal před 1. březnem 1919 z příčiny jakékoli své zařízení bytové, cena trhová pak jest v majetku jeho tohoto dne, nutno ji ze jmění konečného vyloučiti. Odečísti možno však pouze hodnotu skutečně strženou, nikoli však hodnotu předmětů majetkových, do jmění konečného patřících, dle stavu v den rozhodný (1. března 1919). Koupil-li tedy za stržené peníze na př. cenné papíry, jichž hodnota do 1. března 1919 stoupla, musí tento přírůstek hodnoty ve jmění konečném zůstati.

A naopak, kdyby byla cena majetku za tyto stržené peníze opatřeného dne 1. března 1919 menší, může býti přece celý stržený peníz vyloučen.

Stejná zásada platí i v dalších zde uvedených případech.

2. a) Z m ě n u u r č e n í: Případy takové nejspíše nastanou změnou majetku dávce zásadně nepodrobeného ve jmění výdělečné; na př. poplatník, který byl 1. ledna 1914 majitelem sbírek starožitnických, zařídí si v mezidobí obchod se starožitnostmi, do kterého sbírky tyto přenese.

b) V ý p l a t u p ř i p o j i š t ě n í v ě c n é m: Případ takový jest zcela obdobný jako při prodeji. Nepatří sem ovšem případy, ve kterých dostalo se náhrady za součástky majetku dávce zásadně podrobeného. Nelze tedy vylučovati náhrady, jaké se dostalo poplatníku, za škody způsobené požárem na stavení, úrodě polní, zboží a pod., musí však odečtena býti náhrada vyplacená za zničené zařízení bytu. Zákon připomíná výslovně, že náhrada taková může býti odečtena jen, pokud nahrazuje skutečnou hodnotu věci pojištěné. Případy, že by pojišťovna vyplatila hodnotu vyšší, budou ovšem méně praktickými.

3. P ř i s t ě h o v á n í s e d o z d e j š í h o ú z e m í. Tu jde o rozšíření rozsahu jmění počátečného na předměty majetkové, povahy své nijak nezměnivší. Hodnota jich počítá se dle §u 25, odst. 2., do jmění počátečného, pročež nelze ji ještě jednou od jmění konečného odečítati.

4. Užití majetku dříve dávce zásadně nepodrobeného nebo výtěžku jeho k zlepšení nebo rozmnožení majetku dávce podrobeného.

Případy tyto však omezuje zákon pouze na užití majetku dávce nepodrobeného proto, poněvadž leží v cizině. Na př.:

A, bydlící v cizině, měl zde 1. ledna 1914 realitu v ceně 100.000 K a v cizině další majetek v ceně rovněž 100.000 K. V roce 1914 provedl melioraci zdejší reality nákladem 8000 K, který hradil z polovice výtěžkem této reality, z druhé polovice pak výnosem jmění v cizině. V r. 1915 zpeněžil jmění v cizině a postavil zde nákladem 100.000 K dům. Realita původní a dům mají dne 1. března 1919 celkem hodnotu 300.000 Kč. Přírůstek nečiní však 200.000 Kč, nýbrž 300.000 Kč. — [100.000 K (hodnota zdejší reality) + 4000 K (užitých k melioraci z kapitálu v cizině) + 100.000 K (hodnota majetku sem přeneseného)] = 96.000 Kč.

B, bydlící v cizině, jest tichým společníkem zdejší firmy X a činil jeho podíl 1. ledna 1914 100.000 K. Mimo to měl v cizině uložený kapitál dalších 100.000 K. Dne 1. ledna 1917 vyzvedl u jmenované firmy 30.000 K, za které zakoupil zařízení bytu. Dne 1. ledna 1918 zvětšil svůj podíl u firmy o 50.000 K, které sem přenesl z ciziny. Podíl jeho u firmy činí z jakýchkoliv příčin 1. března 1919 140.000 Kč. Přírůstek však nečiní 40.000 Kč, nýbrž 140.000 Kč. — [100.000 K (původní podíl) + 50.000 K (zvětšení podílu majetkem z ciziny)] + 30.000 K (užito k zakoupení nábytku) = 20.000 Kč.

C bydlí v cizině, kde má uložen kapitál, v tuzemsku má tovární podnik. V mezidobí užil kapitálu v cizině k rozšíření podniku zdejšího. Takto investovaný kapitál nutno od hodnoty jmění konečného odečísti. Jest sice možno, že by podobným způsobem užito bylo dávce nepodrobeného majetku v tuzemsku jsoucího, tu však budou příslušné hodnoty odečteny již dle ustanovení ad 1. a 2.

K čís. I. a II. Povinnost průkazní uložena jest poplatníku, který se odčítání těchto hodnot od konečného jmění domáhá. Prokázati jest nejen skutečnost odčítání odůvodňující, nýbrž i cenu dotyčných předmětů majetkových.

Nemusí se však dokazovati, že dotyčné hodnoty jsou součástí jmění konečného, leč je-li poplatník povinen dávkou pouze ohledně jmění v zdejším území jsoucího. Jde-li tedy na př. o osobu zde nebydlící, ale mající tu pouze majetek dávce podrobený, musí tato prokázati, že zděděné hodnoty, jejichž odčítání se domáhá, jsou součástí majetku zde ležícího a nikoli součástí majetku v cizině.

K §u 28.

K odst. 1. Nerozhoduje, bylo-li k uložení v cizině užito součástek jmění dávce zásadně podrobeného či příjmu, který se zatím stal jměním. Případy, ve kterých hodnoty tyto připočísti jest, neomezují se pouze na nabytí nového majetku, nýbrž patří sem i zlepšení nebo rozmnožení majetku v cizině již před tím osobě dávkou povinné náleževšího.

Podmínkou jest však, že dotyčný majetek v cizině poplatníku dne 1. března 1919 ještě náležel. Daroval-li jej před tímto dnem, nebo jinak bezúplatně či bez přiměřené úplaty dobrovolně věnoval, lze provésti připočtení jen za předpokladů §u 6, odst. 4.

K odst. 2. Tvrdí-li poplatník, jenž vedle majetku zde dávce podrobeného má ještě zdejší dávce nepodléhající majetek v cizině, že výdaje zmíněné v odst. 1. učinil z tohoto jmění v cizině, musí tvrzení své dokázati.

K §u 29.

K odst. 1.—3. Podal-li poplatník na rok 1914 přiznání k dani z příjmu nebo k dani rentové (na Slovensku a Podkarpatské Rusi k dani z úroků kapitálových a rent), platí zákonná presumpce, že neměl 1. ledna 1914 jiného majetku, než ze kterého mu dle přiznání nebo dle údajův učiněných dodatečně v řízení ukládacím příjem plynul.

Bylo-li se při ukládání daně z příjmu od přiznání uchýleno tak, že předpokládány oproti stanovisku strany ještě jiné neprokázané prameny příjmu (na př. jmění kapitálové) nebo větší rozsah toho kterého pramene příjmu (na př. větší jmění kapitálové), nebo byl-li příjem odhadnut sumárně dle vnějších známek (§ 214 zák. o os. daních), tedy bez určení, ze kterých pramenů odhadnutý příjem plyne, zůstává východiskem pro vyšetření počátečného jmění (s výhradou odst. 4.) přece jen majetek poplatníkem přiznaný.

U osob, které se teprve po 1. lednu 1914 do zdejšího území přistěhovaly, rozhodno jest obdobně přiznání k dani z příjmu nebo rentové podané pro zbytek dotyčného roku. Nestala-li se osoba povinnou k dani z příjmu nebo rentové následkem přistěhování se, nýbrž nabyla zde majetku příjmu poskytujícího, zůstávajíc při tom v cizině, může býti sice přiznání, podané k dani z příjmu (rentové) na rok následující po nabytí příjmu, pomůckou ke stanovení majetku stranou zde nabytého, nerozhoduje však, poněvadž pro uložení daně z příjmu (rentové) rozhodný byl stav pramenů příjmů (důchodu) poskytujících dne 1. ledna berního roku, nikoli však stav majetku v době nabytí.

Ve všech těchto případech musí strana, která tvrdí, že měla 1. ledna 1914 nebo v rozhodný den pozdější další majetek nebo majetek vyšší hodnoty, než byla přiznala, tvrzení své prokázati.

Tento druhý případ může býti praktickým hlavně při některých druzích majetku kapitálového, na př. vkladech, pohledávkách, poněvadž jinak vždy byl přiznáván a zjišťován sice příjem, nikoliv však hodnota majetku. Proto nelze z výše zdaněného příjmu prostou kapitalisací odvozovati hodnotu majetku, a to tím méně, poněvadž při jednotlivých druzích příjmů rozhodny jsou pro jeho výši i četné momenty jiné.

Bydlil-li poplatník dávkou povinný sice 1. ledna 1914 ve zdejším území, ale přiznání k dani z příjmu nebo rentové (z úroků kapitálových a rent) nepodal, ať již k tomu povinen byl či z jakéhokoliv důvodu nebyl (na př. že neměl příjem neb důchod ve zdanitelné výši), musí prokázati, jaké jmění dne 1. ledna 1914 měl. Obdobné platí i v případě, že se teprve po tomto dni do zdejšího území přistěhoval nebo, bydle dále v cizině, zde majetku nabyl.

Tímto důkazem jest strana povinna i tehdy, jestliže již při soupisu jednotlivých součástí majetkových svá přiznání k dani z příjmu nebo rentové na rok 1914 a následující opravila.

Na Slovensku a Podkarpatské Rusi, kde se daň důchodková pro rok 1914 ještě neukládala, jest východiskem pro zjištění stavu majetku dne 1. ledna 1914 — ovšem pouze částečné — důchod podrobený na tento rok dani z úroků kapitálových a rent; zásadně nelze tedy o majetku, z něhož příjem přiznán byl k dani důchodkové na rok 1915 (kdy se daň důchodková poprve ukládala) předpokládati, že tu byl již 1. ledna 1914. Přestěhovala-li se strana po 1. lednu 1914 z ciziny na území Slovenska a Podkarpatské Rusi, nebo zůstávajíc v cizině, v tomto území majetku nabyla, a pro příští rok se stala povinnou k dani důchodkové (z úroků kapitálových a rent), jest pro tento rok podané přiznání k těmto daním pomůckou pro zjištění stavu majetku v den dle §u 25 rozhodný, nikoli však průkazem.

O povinnosti průkazní platí obdobně, co nahoře (v odst. 1.—5.) bylo řečeno.

K odst. 3. Prokázané údaje strany jsou pro odhadní komisi jen tehdy závazny, jestliže strana výslovně prohlásí, že nebude proti přiměřené dodatečné opravě předpisu dotčené daně přímé, t. j. daně z příjmu (důchodkové) nebo rentové (z úroků kapitálových a rent) namítati promlčení práva vyměřovacího nebo amnestie dle čl. II. novely zák. o os. daních. Pro Slovensko a Podkarpatskou Rus, kde zákon o os. daních a příslušná novela neplatí, nemá toto ustanovení praktického významu, a platí tam, že prokázané údaje strany jsou pro rozhodování odhadní komise o dávce z majetku závazny.

O tom, je-li míti stav a hodnotu jmění za prokázanou, rozhoduje komise odhadní dle volného uvážení; důvody, pro které se průkaz nepokládá za dostatečný, jest se stranou v řízení ukládacím sděliti.

Skutečný stav a hodnotu majetku není komise odhadní povinna dokazovati, nýbrž stanoví je s patřičným zřetelem k výsledkům konaného šetření a vlastní znalosti.

C. Společná ustanovení pro dávku z majetku a dávku z přírůstku.

K §u 30.

K výpočtu obnosu dávky, kterou jest předepsati, zaokrouhlí se čistá hodnota majetku dávce z majetku podrobeného i vyšetřeného přírůstku na majetku dolů počínajíc částkou 10.201 Kč, na obnos v Kč dělitelný stem.

Dávka z majetku vyměří a předepíše se tak, že musí dávky prostý obnos 10.000 Kč zůstati poplatníku neztenčený, při čemž však rozhoduje včetně do částky 10.100 Kč, skutečně vyšetřená čistá hodnota majetku, nikoli obnos zaokrouhlený; aby hranice 10.000 Kč nebyla přestoupena, lze do výše právě zmíněné předepsati pouze částky od 1—100 Kč.

Počínajíc částkou od 10.101 včetně do 10.199 Kč předepíše se vypadající dávka bez zaokrouhlení.

V dalších stupních není potřeba takového rozlišování vzhledem k zaokrouhlování obnosu dávce podrobeného; tak se z obnosu 25.099 Kč předepíše pouze 250 Kč, poněvadž se obnos dávce podrobený zaokrouhlí na 25.000 Kč, z obnosu 25.100 Kč dávka 253 Kč atd.

Při dávce z přírůstku se vylučuje nejprve 10.000 Kč, zbytek pak se zaokrouhluje dolů na obnos v Kč dělitelný stem. Zůstanou tedy obnosy přes 10.000 Kč až do 99 Kč nepovšimnuty, z obnosu včetně 10.099 Kč celkového přírůstku se tedy dávka z přírůstku nevyměří vůbec. Při celkovém přírůstku 10.100 Kč — 10.199 Kč se vyměří dávka ze 100 Kč, při celkovém přírůstku 10.200 Kč — 10.299 Kč ze 200 Kč atd. příslušným procentem dle sazby.

Dávku z majetku i z přírůstku na majetku předepsati jest pouze v celých Kč; případné obnosy haléřové se zanedbávají.

K §u 31.

K odst. 1., čís. 1. a 2. Jsou-li osoby právnické, ať tuzemské nebo cizozemské, podrobeny buď tuzemské dávce z majetku nebo cizozemské dávce stejného druhu (§ 42, č. 1. a 2.), nastalo by v případech, kdy akcie nebo podíly osob právnických jsou zahrnuty ve jmění osob fysických,

rovněž dávce z majetku podrobených, dvojí postižení těchže součástek majetkových dávkou, čemuž zabrániti mají ustanovení §u 31.

Při vymezení dvojího postižení dávkou bude se postupovati takto:

Není-li v době, kdy se vyměřuje dávka z majetku osobě fysické, berní správě známa výše dávky předepsané osobě právnické (§ 31, odst. 1., č. 2.), vyměří a předepíše se dávka z majetku osobě fysické z celkového jmění, tedy bez zřetele, zda ve jmění jsou zahrnuty akcie nebo jinaké podíly osob právnických; na žádost strany a na průkaz o zatížení osoby právnické dávkou z majetku zkrátí se pak dávka takto vyměřená o část, která připadá poměrně na akcie nebo jinaké podíly ve jmění osoby fysické zahrnuté.

Poměrné zmenšení dávky nastane jen u dávky z majetku (§ 30, sl. 1. a 2.). Ježto osoby právnické nepodléhají dávce z přírůstku na majetku, zůstane dávka z přírůstku osobě fysické předepsaná beze změny.

Kvota, o níž dávka na celkové jmění vypadající by se měla zkrátiti, zjistí se dle poměru majetku, sestávajícího z akcií neb jinakých podílů — po srážce případných dluhů neb závazků na nich váznoucích —, k celkovému jmění osoby fysické dávce podrobenému.

Tu mohou nastati tyto případy:

1. Ve jmění dávce povinném jsou zahrnuty akcie nebo podíly tuzemské společnosti. Na př. jmění dávkou povinné osoby A činí 100.000 Kč. V něm jsou zahrnuty akcie tuzemské společnosti v ceně 20.000 Kč. Dávka z majetku (100.000 Kč) činí 2500 Kč. Z této dávky vypadá na podíly poměrně $^1/_5$, t. j. 500 Kč, o které by se měla dávka osoby fysické zkrátiti.

2. Týž případ jako pod čís. 1. Společnost má ale část svého jmění uloženu v továrnách v cizině, která tam byla zatížena dávkou stejného druhu a cizí stát postupuje co do stejného v tuzemsku ležícího majetku subjektů cizozemských podle zásad vzájemnosti. Jelikož toto zatížení v cizině jest podle ustanovení §u 31, odst. 1., č. 3., klásti na roveň zatížení dávkou tuzemskou, bude postup při vyšetřování kvoty, o níž dávka by se měla zkrátiti, totožný jako pod č. 1., ačkoliv společnost bude v tuzemsku podrobena dávce z majetku jen co do jmění v tuzemsku (§ 42. odst. 1., č. 2.).

3. Týž případ jako pod čís. 1. Společnost má část svého jmění v cizině, kde však nebyla zatížena dávkou stejného druhu anebo byla sice takovou stižena, avšak cizí stát nepostupuje podle zásad vzájemnosti. V případech těch podléhá společnost zásadně tuzemské dávce z majetku co do veškerého svého jmění a postup při vyšetřování kvoty, o níž dávka by se měla zkrátiti, bude totožný jako pod čís. 1.

4. Ve jmění osoby fysické jsou akcie nebo podíly cizozemské společnosti. Tu jest rozeznávati:

a) Cizozemská společnost byla zatížena v cizozemsku co do veškerého svého jmění dávkou stejného druhu a cizí stát postupuje podle zásad vzájemnosti.

b) Cizozemská společnost byla zatížena v cizozemsku jen co do části svého jmění dávkou stejného druhu a cizí stát postupuje podle zásad vzájemnosti.

c) Cizozemská společnost, jejíž celé jmění jest v cizině, nebyla v cizině dávkou stejného druhu vůbec zatížena nebo cizí stát nepostupuje podle zásad vzájemnosti.

Ad a). V tomto případě se bude postupovati jako v případě čís. 1.

Ad b). Na př.: Centrála společnosti s částí jmění v ceně 2 mil. Kč jest ve státě A, kde dávka z majetku není zavedena; kromě toho má společnost část svého jmění v ceně 1 mil. Kč ve státě B, kde jest dávka z majetku stejného druhu, a zbývající část jmění v ceně 1 mil. Kč v tuzemsku.

Jmění osoby fysické dávce z majetku podrobené činí 100.000 Kč; v tom jsou akcie uvedené společnosti 10.000 Kč.

Dávka z majetku 100.000 Kč činí 2500 Kč, z toho připadá na akcie společnosti $^1/_{10}$, t. j. 250 Kč. Jelikož z celkového jmění společnosti 4 mil. Kč bylo podrobeno dávce tuzemské a cizozemské stejného druhu jen 2 mil. Kč, zkrátí se doba osoby fysické pouze o polovinu kvoty na akcie vypadající, t. j. o 125 K.

Ad c). Poněvadž společnost nemá v tuzemsku provozoven ani jinakého majetku, jenž by tu dávce byl podroben, nezkrátí se vůbec dávka osoby fysické.

Kvota ve smyslu předchozích ustanovení zjištěná tvoří pouze nejzazší hranici, do níž možno dávku osobě fysické předepsanou zkrátiti. Dávka zkrátí se o plnou kvotu tenkráte, jestli dávka společnosti, na akcie neb podíly vypadající, jest stejná nebo vyšší než kvota z dávky osoby fysické vyšetřená; je-li dávka společnosti nižší, zkrátí se dávka osoby fysické jen o částku, která z dávky společnosti na akcie nebo podíly skutečně vypadá.

Pro výpočet kvot jest rozhodným první platební rozkaz vydaný společnosti (po případném prozatímním platebním rozkaze podle §u 39, odst. 3.).

Kvota dávky osoby fysické na tomto podkladě vyšetřená jest definitivní a nemají dodatečné opravy předpisu dávky osoby právnické (reasumace, rekursní rozhodnutí, oprava následkem rozhodnutí nejvyššího správního soudu a pod.) na její původně stanovenou výši žádného vlivu.

Příklady:

1. Tuzemská společnost A má akciový kapitál ve výši 10,000.000 Kč, rozdělený na 25.000 kusů akcií v jmenovité hodnotě po 400 Kč. Čisté jmění společnosti dávce z majetku podrobené činí 15,000.000 Kč. Z něho byla prvním platebním rozkazem předepsána společnosti podle §u 46 dávka z majetku částkou 1.866.000 Kč. Na jednu akcii připadá tedy 74 Kč 64 h dávky z majetku společnosti předepsané.

Ve jmění dávkou povinné fysické osoby B 3,000.000 Kč jest zahrnuto 200 kusů akcií společnosti A oceněných v přiznání podle odhadního kursu příl. B k předpisu o likvidační bilanci částkou 100.000 Kč.

Dávka z majetku 3,000.000 Kč činí 476.000 Kč. Z této dávky vypadá na akcie poměrně 15.866 Kč 66 h, o níž by se dávka osoby fysické měla zkrátiti.

Jelikož však z dávky z majetku společnosti předepsané připadá na 1 akcii 74 Kč 64 h, tedy na 200 kusů akcií 14.928 Kč, zkrátí se dávka z majetku

osoby fysické . . . . . 476.000 Kč
jen o částku . . . . . 14.928 Kč
a předepíše se na dávce . . . . . 461.072 Kč.

2. Osoba fysická, jejíž jmění dávkou povinné činí 100.000 Kč, má v držení 10 kusů akcií svrchu uvedené společnosti, oceněné v přiznání částkou 25.000 Kč. Dávka z majetku 100.000 Kč činí 2500 Kč. Z této dávky vypadá na akcie poměrně 625 Kč. Dávka osoby právnické na 10 akcií vypadající činí 746 Kč 40 h. V tomto případě zkrátí se dávka z majetku osoby fysické ve smyslu § 31, odst. 1., jen o 625 Kč, takže se vybere dávka částkou 1875 Kč.

3. Jmění osoby fysické 100.000 Kč jest uloženo celé v akciích svrchu uvedené společnosti. V tomto případě se dávka z majetku u osoby fysické nevybere.

4. Ve jmění osoby fysické jsou akcie cizozemské společnosti, která má provozovny v tuzemsku i cizozemsku, nebo která sice v tuzemsku nemá provozoven, ale v cizozemsku byla stižena dávkou stejného druhu, a cizí stát postupuje podle zásad vzájemnosti. Vzhledem k ustanovení §u 31, odst. 1., čís. 3., bude při vyšetřování částky, o níž jest dávku osoby fysické zkrátiti, postup týž jako v příkladu čís. 1. a 2.

5. Cizozemská společnost byla jen částí svého jmění podrobena dávce z majetku. Na př.: Akciová společnost má část svého jmění v ceně 2,000.000 Kč ve státě A, kde dávka z majetku není zavedena, dále ve státě B část majetku v ceně 1,000.000 Kč, kde jest obdobná dávka z majetku stejného druhu, a v tuzemsku čisté jmění v ceně 1,000.000 Kč.

Jmění osoby fysické dávce podrobené činí 100.000 Kč; v tom jsou akcie uvedené společnosti v ceně 10.000 Kč.

Jak již svrchu (příkl. 4., ad b) bylo řečeno, zkrátí se dávka osoby fysické nejvýše o částku 125 Kč. Jelikož v daném případě dávka společnosti vyměřená bude vždy vyšší než 125 Kč, zkrátí se dávka osoby fysické o 125 Kč; byla-li by nižší než 125 Kč, zkrátila by se dávka o nižší obnos dávky, na akcie skutečně vypadající.

Přepočet z měny cizí na měnu tuzemskou se provede podle ustanovení §u 15 zák. o dávce z majetku.

K odst. 2. Vymezení dvojího postižení dávkou podle předchozích vývodů neplatí pro podíly na hospodářských a výdělkových společenstvech a záložnách, jejichž jmenovitá hodnota nepřesahuje 50 Kč, poněvadž cena takových podílů se podle ustanovení §u 44, posl. odst., do čistého jmění společenstva nebo záložny nevčítá a tudíž dvojí postižení podílů dávkou nenastává.

Podmínkou vymezení dvojího postižení dávkou jest, aby společnost nebo osoba právnická, o jejíž akcie neb podíly jde, byla dávce z majetku skutečně podrobena. Nenastane tedy na příklad zkrácení dávky osoby fysické, jestliže společnost sice podle §u 40 zásadně dávce z majetku podléhá, ale této skutečně podrobena nebyla, poněvadž na př. její dávkou povinné jmění nepřesahuje 20.000 Kč.

Odpis za účelem vymezení dvojího postižení dávkou stane se, jak již bylo shora uvedeno, jen k žádosti strany (osoby fysické) vznesené buď v přiznání neb později a na průkaz o skutečném zatížení osoby právnické dávkou z majetku. Osoba právnická jest povinna poskytnouti jí veškeré k tomu potřebné doklady.

Průkaz ten bude možno podati osvědčením příslušného tuzemského nebo cizozemského finančního úřadu, ověřenými platebními příkazy těchto úřadů a pod.

Všeobecný poukaz na stávající zákonodárství neb určité zákony cizozemského státu nelze pokládati za dostatečný doklad dvojího zatížení.

Aby vyměřující úřady mohly zjistiti částku, o niž dávku osoby fysické lze zkrátiti (§ 31, odst. 1., č. 2.), sdělí berní správy, dávku z majetku osobám právnickým vyměřující, v každém jednotlivém případě ihned po vydání prvního pla-

tebního příkazu jak jméno (firmu) osoby právnické, tak i počet jejích akcií nebo podílů dle stavu dne 1. března 1919, výši jí vyměřené dávky a část dávky na akcii neb podíl vypadající censurnímu oddělení při revisním odboru ministerstva financí v Praze. Toto vyrozumí veškeré berní správy o výši kvoty, která na jednotlivou akcii nebo podíl určité osoby právnické připadá.

Proti rozhodnutí o odpisu přísluší straně odvolání, o němž rozhodne odvolací komise.

K odst. 3. Ministru financí jest vyhrazeno, aby tam, kde poměr celkového jmění právnické osoby cizozemské ku jmění, v tuzemsku ležícímu a dávce podrobenému, nelze stanoviti způsobem, skutečnému poměru co nejpřesněji odpovídajícím, určil za podklad tohoto výpočtu kapitál, jenž byl v tuzemsku podroben poplatku admisnímu.

V těchto případech vyšetří se tedy příslušná kvota dávky nikoliv v poměru čistého jmění, nýbrž v poměru kapitálu, v tuzemsku poplatku admisnímu podléhajícímu, ku stejnorodému kapitálu celkovému.

K §u 32.

K odst. 1. Sleva poskytuje se procentuelním snížením vyměřené celkové dávky (z majetku i z přírůstku na majetku) jen pro příslušníky domácnosti, nalézající se v zaopatření přednosty domácnosti; kdy jest tato podmínka dána, viz prov. nař. k § 7, čís. 1., při splnění této podmínky jest však dán právní nárok.

Okolnost, mají-li výše zmínění příslušníci domácnosti své jmění čili nic, nerozhoduje, rovněž nerozhoduje pouze počet příslušníků.

Zda jmění dávkou povinné přesahuje hranici v §u 32, odst. 1., č. 1. a 2., stanovenou, řídí se dle výše celkového čistého jmění přednosty domácnosti a všech příslušníků domácnosti, zjištěného dle ustanovení tohoto zákona, tedy včetně jmění ve smyslu §u 2, čís. 1., odst. 2., a čís. 2., dávce z majetku nepodléhajícího, jehož výši nutno případně prokázati.

Snížení dávky ve smyslu §u 55, posl. odst., nevylučuje slevy podle §u 32, odst. 1., čís. 1. a 2.; celková dávka zmenší se v tomto případě nejdříve procentuelně dle počtu nezaopatřených členů domácnosti a vybývající částka vyběře se dle §u 55, posl. odst., pouze dvěma třetinami.

K odst. 2. Poskytnutí této slevy, kteráž se vypočte týmž způsobem jako sleva dle odst. 1., jest na rozdíl od této slevy ponecháno volnému uvážení odhadní komise, pokud na okolnosti ji odůvodňující nebyl vzat zřetel již dle odst. 1.; naopak sleva dle odst. 1. nevylučuje poskytnutí slevy dle odst. 2. z jiného důvodu.

Jednati se může vždy jen o zvláštní poměry, týkající se osoby poplatníkovy a jeho berní způsobilosti, které jej mimořádně zatěžují, jak je má příkladmo § 174 zák. o os. daních na mysli, nikoliv o okolnosti týkající se trvání neb hodnoty jmění.

K odst. 1. a 2. Uvedené slevy lze přiznati jen tehdy, uvedl-li poplatník v řízení ukládacím všechny pro uplatnění oněch nároků nutné okolnosti (§ 37, odst. 3.); po uložení dávky nelze již ani zvláštním podáním ani v odvolání tyto nároky s právní účinností uplatňovati.

K §u 33.

Dávku jest předepsati a vyměřiti týmž úřadem, jenž jest podle ustanovení §u 176 zák. o os. daních (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi § 31 zák. čl. X: 1909) příslušným, nebo byl by příslušným, kdyby dávkou povinné jmění poskytovalo zdanitelného příjmu.

Zákon odchyluje se zde z důvodů zjednodušení od zásady všeobecně platné, že rozhoduje v každém směru den 1. března 1919, a připouští pouze z hlediska kompetence vyměřujících orgánů příslušnost jejich, nikoliv dle tohoto dne, nýbrž dle dne 1. ledna 1919, jenž jest pravidelně rozhodným pro uložení daně z příjmu.

Tento úřad zůstává pro vyměření dávky i tehdy příslušným, když poplatník v mezidobí od 1. ledna 1919 do 1. března 1919 nebo později své bydliště změnil.

Poplatník dostál své povinnosti (§ 36), když u některého z oněch úřadů, jež dle §u 176 zák. o os. daních neb dle §u 31 zák. čl. X:1909 mohou přicházeti v úvahu, podal své přiznání.

K §u 34.

K odst. 1. Ukládacími orgány pro dávku jsou vedle berních správ (finančních ředitelství) komise odhadní a odvolací pro daň z příjmu (důchodkovou); výjimečně jest přípustno pro ukládání dávky sloučiti odhadní komisi místní a okresní v témže politickém okrese v komisi jednu; pro ukládání daně z příjmu zůstává působnost a složení dosavadních komisí nedotčeno.

Vzhledem k výjimečnému rázu slučování komisí v jednu, a to jen k účelu právě zmíněnému bude věcí zem. fin. úřadů navrhnouti je jen tehdy, brání-li obmezený počet členů jedné každé z obou komisí odhadních, aby nejdůležitější vrstvy poplatníků dávkou povinných byly v komisích rovnoměrně zastoupeny.

Pokud nebude lze prováděti doplňovací volby do odhadních komisí pro daň z příjmu, poskytuje zákon ze dne 28. května 1919, čís. 291 Sb. z. a n. (pokud se týče ze dne 10. prosince 1918, čís. 65 Sb. z. a n.), možnost doplňovati komise odhadní jmenováním členů (náhradníků) a odvoláním jmenovaných členů (náhradníků), jakož i jmenováním nových členů (náhradníků) vyhověti co možná požadavku rovnoměrného zastoupení.

K odst. 2. Odchylka tato platí pouze pro číselný odhad výše určité hodnoty neb jmění vůbec.

Bude-li tedy na př. v komisi, sestávající z 10 členů, podána 5 různých číselných návrhů:

3 členové odhadují . . . . 60.000 Kč
3 „ „ . . . . 50.000 Kč
1 člen odhaduje . . . . . 40.000 Kč
1 „ „ . . . . . 36.000 Kč
2 členové odhadují . . . . 32.000 Kč,

nedosáhl žádný z návrhů absolutní většiny; při opětném hlasování neb rovnosti hlasů, platí za usnesení komise průměrná číslice odhadů druhého hlasování;

v uvedeném příkladě tedy . . . 47.000 Kč

$$\frac{(3\times 60.000+3\times 50.000+40.000+36.000+2\times 32.000)}{10}$$

K §u 36.

K odst. 1. Přednosta domácnosti podá, jsou-li tu podmínky §u 7, č. 1., za sebe a členy své domácnosti přiznání jednotné, a to i v případech §u 2, čís. 2.; jde-li o více osob žijících ve společné cizozemské domácnosti, jsou pro právní otázku příslušnosti k domácnosti rozhodna ustanovení zák. o os. daních, pokud se týče ustanovení tohoto zákona; příslušník cizozemské domácnosti jest však povinen přiznání podati, má-li zde jediné on jmění podle § 2, čís. 2.

Osoby, které nejsou členy domácnosti dle §u 7, čís. 1., byť i žily ve společné domácnosti, podají o svém majetku přiznání zvláštní.

Zvláštní výzvy k podání přiznání ve všeobecné lhůtě zem. fin. úřadem stanovené není třeba; berní správy jsou však oprávněny již ve lhůtě, stanovené vyhláškou zem. fin. úřadů, upozorniti osoby, pravděpodobně dávkou povinné, dodáním ustanoveného vzorce na povinnost podati přiznání; pro toto vyzvání neplatí ustanovení 2. věty §§ 38, odst. 1., čís. 1.; strana ovšem může ve vyzvání tomto upozorněna býti na následky nepodání přiznání ve všeobecné lhůtě dle prvé věty cit. paragrafu.

Osoby, které ve smyslu mírových smluv optovaly neb optovati budou pro republiku Československou, jsou povinny podati přiznání k dávce do dvou měsíců ode dne, kterého se do území republiky Československé přestěhují. Ministerstvo vnitra učiní opatření aby osoby optovavší byly oznámeny příslušným berním správám (finančním ředitelstvím).

Poplatník, jenž nepodal přiznání ve stanovené všeobecné lhůtě, nemůže účinně v případě trestního stíhání pro zatajení dávky neb uvalení následků prvé věty §u 38, odst. 1., čís. 1., namítati, že ho výzva k podání přiznání nedošla.

Poplatníci jsou zásadně povinni, aby si potřebné tiskopisy opatřili u úřadů a míst, jež byla ve vyhlášce (§ 36, odst. 1.) uvedena. Za tiskopisy může býti žádána náhrada nákladů výrobních.

Přiznání musí býti podepsáno vlastní rukou osoby povinné k jeho podání (§ 36, odst. 1. a 2.) a doloženo ujištěním, že „sepsáno jest podle nejlepšího vědomí a svědomí a že skutkové údaje a úplnost přiznání mohou býti podavatelem dotvrzeny soudní přísahou"; podá-li přiznání zmocněnec, platí, je-li plná moc připojena, jeho podpis za podpis zmocnitelův.

Písemná přiznání, neodpovídající ustanovením §u 36, odst. 1.—3., na př. přiznání nepodepsaná, bez nabídky soudní přísahy, bez dokladu zmocnění, dále přiznání, jež nejsou podána na stanoveném vzorci neb nevyhovují v podstatných směrech formálním předpisům tohoto zákona (na př. podání zvláštních přiznání za jednotlivé členy domácnosti, ačkoliv jsou tu podmínky §u 7, čís. 1, opomenuté uvedení jmění z roku 1914, neb okolnosti pro zjištění přírůstku rozhodných a pod.), budtež podavateli vrácena jako formálně neúplná s výzvou, aby se doplnila v přiměřené lhůtě a, stane-li se tak před uplynutím všeobecné lhůty k podání přiznání určené (§ 36, odst. 1.), s upozorněním na právní následky §u 38, odst. 1., čís. 1., věta prvá.

Přiznání pokládati jest i tehdy za včas podané, když bylo podáno sice po uplynutí již zmíněné všeobecné lhůty, avšak ve lhůtě berní správou stanovené, o kterouž se lhůta prvnější prodlužuje, na př. všeobecná lhůta končí 31. srpnem; přiznání vráceno bylo dne 26. srpna t. r. k doplnění během 8 dnů; přiznání jest podáno včas, dojde-li doplněné 6. září, jest opožděno, dojde-li 9. září.

Při formálních nedostatcích podřízeného rázu může býti opatřeno dle volného uvážení úřadu odstranění formálních závad jiným vhodným způsobem (na př. předvoláním poplatníka k úřadu, k úřadům berním, obecním, dodatečným písemným vyjádřením a pod.).

K §u 37.

K odst. 1. a 4. Vzorec přiznání vydán byl nař. vlády ze dne 4. května 1920, čís. 354 Sb. z. a n., i jest povinností podavatele, aby vyplnil všechny rubriky tam uvedené řádně a svědomitě.

K odst. 2. Podavatel vyhoví povinnosti předložiti ověřené opisy seznamů soupisových, i tak, předloží-li v originálu tyto seznamy, které mu později budou vráceny.

K odst. 3. Výhody, které zde má zákon na mysli jsou: výhody §§ů 5 a 55, posl. odst., dále §§ů 32, 37, odst. 6. (pokud se týče 38, odst. 1.,

č. 6., odst. 2.); není-li podáno přiznání, lze nicméně výhody tyto uplatňovati, dokud nebyla dávka uložena.

Dávka jest uložena dnem, kdy stalo se usnesení odhadní komise o jejím vyměření; v řízení odvolacím nelze se tudíž výhod zmíněných dovolávati.

Co se týče výhody §u 31, jest dle prov. nař. k tomuto paragrafu věcí strany, aby podala průkaz o zatížení osoby právnické dávkou z majetku; ačkoliv uplatňování výhody by se mělo státi dle ustanovení §u 37, odst. 3., dovoluje se, aby žádost o vyloučení dvojího postižení dávkou podle §u 31 uplatněna byla buď v přiznání, neb i později.

Co se týče výhody stanovené § 4 zákona ze dne 25. února 1919, č. 88 Sb. z. a n., ohledně osvobození valutových zápůjček od dávky, poukazuje se na prov. nař. k §u 56.

K §u 38.

K o d s t. 1., čís. 1., odst. 1. Berní správa vyzve poplatníky po uplynutí všeobecné lhůty k podání přiznání individuelně dle obdoby ustanovení §u 205 zák. o os. daních s poukazem na následky 2. věty §u 38, odst. 1., čís. 1., a doručí výzvu na doručovací zpáteční lístek. Tyto výzvy musí býti vedeny v přísné patrnosti a přiznání musí býti již zevně nápadně označena jako opožděná.

Všechna přiznání musí býti úředně označena dnem, kdy byla podána; došlo-li přiznání doporučeně poštou, budiž na něm vyznačen také den tohoto podání a budiž při něm ponechána obálka.

Vyměření dávky z moci úřední, obdobně jako podle §u 205 zák. o os. daních může nastati jen tehdy, byl-li po uplynutí všeobecné lhůty poplatník zvláště vyzván k podání přiznání ve lhůtě aspoň 14denní a byl-li výslovně upozorněn na právní následky §u 205 zák. o os. daních; výzva tato budiž k urychlení řízení pravidelně spojena s upozorněním na následky nepodání přiznání dle 2. věty §u 38, odst. 1., čís. 1.

Zvýšení předepsané dávky o 2% nastane již skutečností, že přiznání nebylo podáno ve všeobecné lhůtě; další zvýšení o 3% předpokládá však z v l á š t n í vyzvání, provázené pohrůžkou těmito následky.

Stupňování sazeb dle §u 38, odst. 1., čís. 1., nastává dle zákona a nemůže býti vyloučeno ani zmírněno dle volného uvážení berní správy ani ve výzvě ani při vyměření.

K o d s t. 1., čís. 1., odst. 2. Které události lze považovati za nepředvídané a neodvratné, musí býti v těch kterých případech dle okolností posuzováno.

Vyměřující úřad (berní správa, finanční ředitelství) může k odůvodněné žádosti strany povoliti přiměřené prodloužení lhůty k podání přiznání; podáním žádosti se lhůta (všeobecná i ve výzvě podle § 38, odst. 1., čís. 1., stanovená) staví a jde, byla-li žádost zamítnuta, dále teprve ode dne, kdy bylo vyřízení o podané žádosti poplatníku doručeno. Je-li žádost podána před koncem lhůty (všeobecné nebo stanovené) a přiznání předloženo ve lhůtě úřadem prodloužené, nezvyšuje se sazba dávky.

K o d s t. 1., čís. 2. Povinnost sdělovati pochybnosti týká se pouze údajů skutkového rázu, tedy okolností jako takových, jakož i závěrů ze skutkových okolností odvozených (na př. cenění), nikoliv však otázek právních.

Na př.: okolnost, že dluh byl učiněn k určitému účelu jest údajem skutkového rázu, avšak jest otázkou právní, co jest „běžným dluhem domácnosti“ ve smyslu §u 18, odst. 8., čís. 1.; jsou-li majetky trvale, výhradně a bezprostředně věnovány a je-li jich určitým způsobem užíváno (§ 4, II.), jest okolností skutkového rázu, právní otázkou jest však, které účely, k nimž jsou užívány, pokládati jest za veřejné atd. Za to jest opět údajem skutkového rázu, je-li určitý dluh „běžným dluhem domácnosti“, je-li majetku užíváno k veřejným účelům atd.

Plyne-li povinnost sdělovati pochybnosti v tomto rozsahu z povahy věcí, obmezuje ji zákon k zjednodušení a urychlení řízení na údaje, které nebyly zjištěny již v ukládacím řízení u daně z příjmu po vyslechnutí strany; pro okolnosti, o nichž nebyl poplatník slyšen, platí povinnost sděliti pochybnosti.

Tím není však řečeno, že by okolnosti takové nebo důsledky jejich pro daň z příjmu byly závaznými pro ukládání dávky; pro dávku lze o týchž okolnostech z jakéhokoliv důvodu zavésti zcela nezávisle šetření nové (ovšem za spolučinnosti strany) a vyvozovati z nich zcela samostatné důsledky.

Ukládacímu řízení u daně z příjmu nelze klásti na roveň ukládací řízení u daně válečné; berní rok, kterého se ukládací řízení týká, sám o sobě nerozhoduje, pokud nedošlo k podstatným změnám.

Zásady tyto platí obdobně i při zjišťování jmění počátečného.

K o d s t. 1., čís. 3. Rozhodna jest jediné výše jmění ke dni 1. března 1919.

Hromadný odhad jednotným rozhodnutím jest vyloučen u poplatníků, při nichž uplatňovány byly referentem nebo komisí zvláštní námitky, dále v případech, které vyžadují mimo odhad ještě nějakého dalšího individuelního usnesení, na př. o poskytnutí zvláštních úlev podle §§ů 5, 32, odst. 2., o náhradě útrat šetření dle

§u 38, odst. 2. a 3., neb o vyloučení jednotlivých majetkových předmětů ze základny dávky podle §u 38, odst. 1., čís. 6.

K odst. 1., čís. 4. Stvrzení přiznání přísahou může býti od podavatele žádáno:

1. berní správou v řízení přípravném (§ 206 zák. o os. daních);

2. předsedou neb komisí odhadní v řízení vytýkacím (§ 210 cit. zák.), v obou případech o správnosti určitých udání skutkového rázu, učiněných v řízení ukládacím vůbec neb o úplnosti přiznání neb zmíněných skutkových údajů dle §u 36. odst. 3.

Okolnosti, jichž přísežné stvrzení se žádá, buďtež ve výzvě určitě označeny: na př. okolnosti, jimiž zastírají se přesuny majetku, popírání určitého druhu jmění, jako držby zlata, mincí, drahokamů, cizích platidel, depot a vkladů v cizině a pod.

Jde-li o úplnost přiznání, může býti na př. žádáno potvrzení přísahou, že poplatník v přiznání ani v aktivech ničeho nezamlčel, ani v pasivech ničeho nepřidal.

Podavatel musí býti ve vyzvání k přísežnému stvrzení výslovně upozorněn, že odepře-li nebo nesloží-li přísahu, pokud se týče tam, kde náboženské vyznání podavateli přísahy nedovoluje, nesplní-li zvláštních formalit pro tyto případy zákonem stanovených, jest odhadní komise oprávněna bez dalšího jeho spolupůsobení uložiti dávku podle pomůcek jí přístupných.

Stvrzení přísežné jest prostředek průvodní, jehož vzhledem k jeho mravnímu významu nesmí býti nadužíváno; budiž tedy stvrzení přísahou žádáno jen v nejnutnějších a důležitějších případech, když k zjištění materielní pravdy nestává již žádného prostředku nežli přísahy. Přísahou stvrditi lze pouze udání skutkového rázu, nikoliv tedy na př. cenění samo nebo právní kvalifikaci podstaty skutkové.

K přísaze může býti vyzván jedině podavatel přiznání; podavatelem přiznání rozuměti jest každého, kdož k podání přiznání jest povinen, tedy svéprávného poplatníka, byť i byl zastoupen zmocněncem (na př. právním zástupcem), dále zákonného neb úředně zřízeného zástupce.

Vynucení přísahy podavatelovy pořádkovými pokutami jest nepřípustno. Složením přísahy dlužno pokládati důkaz za provedený, pokud není rozsudkem trestního soudu křivost přísahy zjištěna, nebo nevyjdou na jevo nové okolnosti, které by obnovu řízení ukládacího odůvodňovaly, je-li toto již skončeno.

Přísaha vykoná se na dožádání orgánů ukládacích, v němž musí býti přesně formulovanými otázkami vyznačeny všechny okolnosti, jichž přísežné dotvrzení se žádá, před okresním soudem bydliště podavatelova.

K odst. 1., čís. 5. §§ 205 a 213 zák. o os. daních stanoví právo orgánů ukládacích provésti vyměření daně z příjmu (dávky) z povinnosti úřední bez spolupůsobení strany na základě pomůcek po ruce jsoucích, jakmile jsou dány podmínky kontumace; není tedy zejména třeba bráti zřetel na návrh na výslech znalců, svědků a p. v opožděném podání uplatňovaný; toto právo nepomíjí ani tehdy, když orgány ukládací — ač k tomu již nejsou povinny — jednají se stranou, a ta po uplynutí lhůty dodatečně se zúčastní jednání tím, že podá přiznání, zodpoví otázky, podá odvolání, činí návrhy a pod.

Je-li tu kontumace podle §u 205 zák. o os. daních, nelze straně přiznati po uložení dávky (§ 37, odst. 3.) jednotlivé výhody tohoto zákona (na př. §§ 32, 37, odst. 6.) ani tehdy, když by tu byly objektivně všechny předpoklady jich přiřknutí.

K odst. 1., čís. 6. Komise odhadní ustanoví na základě odůvodněných návrhů berní správy dle volného uvážení údajů přiznání, výsledků vytýkacího řízení, a jiných provedených důkazů a šetření neb skutečností všeobecně neb jí jinak známých, pro každého poplatníka výši dávkou povinného jmění počátečného i konečného (výši přírůstku), vyloučí na žádost strany ve smyslu §u 37, odst. 3., případně i ze jmění počátečného z moci úřední majetky, o nichž strana věrohodně prokázala, že ani jejich trvání ani výše jejich hodnoty objektivně zjištěna býti nemůže (§ 10, odst. 4.), a rozhodne o výhodách, jež poplatníkům se přiznávají, buď z moci úřední, buď na podnět jejich v řízení ukládacím (§ 37, odst. 3.) podle ustanovení §§ů 5 a 32.

Vyloučení pochybných majetků podle §u 10, odst. 4. — (na př. realit, podniků, depots cenných papírů v cizině, držby cizích státních dluhopisů, skladů zboží, pohledávek u komisionářů, kteří stali se za války nezvěstnými, podniků, depots cenných papírů, jež podrobeny byly cizími státy za války nucené likvidaci, aniž možno o výsledku likvidace dosíci nějakých zpráv, a p.) — může se státi jen na podnět strany v přiznání (§ 37, odst. 3. a 6.) pokud se týče jen do uložení dávky a jen tam, kde bylo prokázáno, že tyto majetky nutno z objektivních důvodů pokládati za pravděpodobně pochybné a že nebylo možno dosíci o jejich trvání vůbec nějakých spolehlivých zpráv.

Všechny tyto s dočasnou účinností přiznané výluky majetků ze základny dávky povedou berní správy v přísné patrnosti.

Odhad konečného jmění bez číselného výpočtu hodnot může se státi buď ohledně jednotlivých součástek majetkových, neb ohledně jmění celkového; v prvém případě tam, kde strana uvedla v přiznání všechny skutkové okolnosti a pomůcky, k odhadu hodnoty nutné, v druhém případě obdobným postupem, jak jej má na mysli § 214 zák. o os. daních, při čemž bude třeba bráti

bedlivý zřetel k otázce, lze-li z vnějších známek souditi, že jest příjem větší, aneb že jest jmění větší.

Pokud jde o jmění počátečné, bude přihlížeti k tomu, neuplatňuje-li strana jako jmění počátečné hodnoty vyšší, skutečnému stavu neodpovídající; jinak platí zde obdobná ustanovení jako pro zjišťování jmění konečného; postup dle cit. §u 214 nepřijde pravidelně v úvahu.

K odst. 2., 3. a 4. Šetřením rozuměti jest veškeré úřední úkony, jichž třeba k vyšetření výše dávkou povinného jmění včetně přírůstku na jmění, ať již se týkají zjištění skutkových okolností, či cenění či výjasnění právních otázek.

K útratám náležejí jednak hotové výlohy, které šetřením vznikly, tudíž zejména útraty místního ohledání, výslechu svědků, znalců a pod. ať již pro úřad sám neb pro úřad dožádaný, jednak útraty vzniklé v řízení ukládacím v I. instanci a v řízení odvolacím.

Nerozhoduje, z jakých důvodů nastala kontumace dle §u 213 zák. o os. daních aneb byly-li údaje skutkového rázu učiněny v přiznání nebo později; za to jest třeba, aby byly vědomě nesprávné, týkaly se podstatných otázek, a nesprávnost jejich byla prokázána; nestačily by tedy pouze rozpory v mínění o výši odhadu, o právní kvalifikaci atd.

Rozdíl $^1/_3$ čítati jest z čistého jmění, dále z hodnoty udávané a zjištěné onoho objektu majetkového, o nějž jde, nikoli tedy celkového jmění.

Na př.: přiznání zní u pozemků na 10.000 Kč, u ostatního jmění na 50.000 Kč, dohromady na 60.000 Kč; šetřením zjištěna hodnota u pozemků 30.000 Kč, hodnota ostatního jmění uznána za správnou, tedy dohromady 80.000 Kč; ačkoliv celkové jmění se nezvýšilo o $^1/_3$, lze útraty šetření uložiti.

Hodnotou udávanou jest vlastní vědomě nesprávné cenění poplatníkovo, hodnotou zjištěnou jest hodnota komisí stanovená.

O tom, zda a jakým obnosem má býti straně uložena úhrada útrat šetření, rozhoduje komise odhadní (odvolací) dle volného svého uvážení.

O výši útrat, uložených komisí odhadní, bude poplatník zpraven současně s předpisem o dávce v platebním rozkaze.

O odvolání strany proti uložení útrat komisí odhadní rozhodne komise odvolací; předsedovi odhadní komise právo odvolací v této věci nepřísluší.

Peníz, kterým odhadní komise útraty šetření upraví, plyne do pokladny státní.

K §u 39.

K odst. 1. Berní správa (fin. ředitelství) oznámí poplatníku platebním rozkazem výši vyměřené dávky z majetku s uvedením zjištěného jmění konečného, a byla-li současně vyměřena dávka z přírůstku na majetku, také výše jmění počátečného a výše přírůstku. Tam, kde započítáno do základny dávky jmění fideikomisní neb lenní, musí platební rozkaz mimo to obsahovati výši tohoto jmění a částku dávky, poměrně na toto jmění vypadající (§ 55, předposlední odst.).

Platební rozkaz bude obsahovati dále sdělení o případném přiznání výhod podle §§ů 5, 32, 55, posl. odst., a §u 4 zák. ze dne 25. února 1919, čís. 88 Sb. z. a n., dále sdělení o stupňování sazeb ve smyslu §u 38, odst. 1., čís. 1., a o útratách šetření ve smyslu § 38, odst. 2. a 3., s uvedením sumárních výpočtů, na jejichž základě zmenšení, slevy neb zvýšení dávky nastává.

Berní správy sdělí v zájmu stran ve složitějších případech již v platebním rozkaze základnu dávky uvedenou souhrnně dle jednotlivých druhů jmění a srážek, a to jak ohledně jmění konečného tak i jmění počátečného, případně sumární výpočty přírůstku. Platební rozkazy musí býti doručeny uzavřeně na potvrzovací lístek.

Vzhledem na ustanovení §u 39, odst. 3. a 4., musí býti každý provisorní platební rozkaz jako takový přesně označen.

Sumární sdělení číselného výpočtu základny dávky ve platebním rozkaze nedotýká se práva poplatníkova na bližší sdělení všech základů vyměřovacích.

K žádosti musí býti sděleny straně všechny ze spisů vysvítající základy vyměření, a to jak ohledně jmění počátečného a konečného, tak i přírůstku i v těch případech, kde jde o obdobné vyměření podle §u 205 nebo §u 213 zák. o os. daních.

Tam, kde podle §u 7 bylo ku jmění poplatníkovu připočteno jmění další, jest vyznačiti tuto okolnost a provésti případně další nutnou specifikaci jmění.

Byl-li odhad proveden podle §u 214 zák. o os. daních a bylo-li souhrnně odhadnuté jmění z jiných příčin než z důvodů čistě statistických v jednotlivé druhy rozloženo, bude tyto podrobnosti straně sděliti.

Proti sdělení základů vyměřovacích nepřipouští se zvláštní opravný prostředek.

O právu poplatníkově nahlížeti do spisů ukládacích a pořizovati si výtahy a opisy z nich, pak o formálních podmínkách, rozsahu a obmezení tohoto práva, platí obdobně ustanovení čl. 61. prov. nař. ke IV. hlavě zák. o os. daních. Ohledně jmění počátečného může poplatník za těchže podmínek, v téže formě a v témž rozsahu žádati též o nahlédnutí do ukládacích spisů o dani z příjmu pro berní rok 1914 neb rok pozdější (§ 25).

K odst. 3. a 4. Hlavní zásadou budiž, že dávka má býti vyměřena v každém jednotlivém případě s platností konečnou — nikoliv prozatimní — a ohledně veškerého jmění.

Výjimku v tomto směru stanoví zákon v §u 38, odst. 1., čís. 6., odst. 2.

Vyměřiti dávku s platností prozatímní předpokládá zmocnění ministra financí, kteréž se vyhrazuje v rámci dané potřeby.

K §u 40.

K odst. 1. Právo odvolati se proti výsledku uložení dávky z majetku a z přírůstku na majetku přísluší jak poplatníku tak i předsedovi komise odhadní.

K odst. 1., čís. 1. Komisím odhadním přísluší rozhodovati o odvoláních, vyjímajíc odvolání předsedy komise a odvolání proti vyměření dávky podle §u 38, odst. 1., čís. 4. a 5., v případech, kde jmění konečně nepřesahuje 50.000 Kč a jak předseda odhadní komise tak i komise sama jest náhledu, že odvolání má býti vyhověno v plné míře.

K odst. 2. Právní následky opomenutí podle §u 38, odst. 1., čís. 5, platí i pro řízení odvolací.

Totéž platí tam, kde pro odepření přísežného dotvrzení úplnosti přiznání a jeho udání skutkového rázu proveden byl odhad bez dalšího spolupůsobení strany (§ 38, odst. 1., čís. 4.). Poněvadž jest strana pro kontumaci ze spolupůsobení vyloučena, obmezí se komise odvolací pravidlem na přezkoumání základů vyměření, jak byly komisí odhadní stanoveny, doplní po případě nutná o nich šetření (po případě i bez spolupůsobení strany) a rozhodne o správnosti a důvodnosti závěru, k němuž dospěla odhadní komise na základě pomůcek jí po ruce jsoucích.

K §u 41.

V úvahu přicházejí pouze úmluvy, které byly uzavřeny po dni, kdy zákon nabyl účinnosti.

II. ODDÍL.

SPOLEČNOSTI A OSTATNÍ OSOBY PRÁVNICKÉ.

K §u 42.

K čís. 3. Sem patří i cizozemské společnosti, které nemají v tuzemsku stálých provozoven podle čl. 11., čís. I., odst. 2., prov. nař. ke II. hlavě zák. o os. daních. Tak na př.: cizozemská společnost nakladatelská s obmezeným ručením, která prodává v tuzemsku knihy a umělecká díla na splátky, neb cizozemské úvěrní neb průmyslové podniky, které mají v tuzemsku pohledávky, a pod.

K §u 43.

K čís. 2. Pod pojem podniků provozovaných soukromohospodářsky spadá na př.: provozování hospodářství polního a lesního, pil, cihelen, kováren, mlýnů, hostinců, továren, jatek, plynáren a elektráren — u těchto dvou posledních, pokud se týče provozu k účelům soukromým — provozování pouličních drah, ústavů pohřebních, návěstních a pod.

Obecní spořitelny jsou od dávky osvobozeny.

K čís. 4. Sem patří na př.: všeobecný pensijní ústav včetně náhradních ústavů, pak pensijní, vdovské, sirotčí, nemocenské, úrazové a různé jiné podpůrné pokladny.

K čís. 5. Sem náležejí komory advokátní, notářské, lékařské, obchodní a živnostenské, živnostenská společenstva a pod.

K čís. 6. Zde platí prov. nař. k §u 4, II.

K §u 44.

Pomůckou ke zjištění čistého jmění jest likvidační bilance sestavená podle vládního nařízení ze dne 23. dubna 1919, čís. 217 Sb. z. a n., případně opravená po smyslu ustanovení §u 50, odst. 2.

Jelikož však výpočet čistého jmění společností a ostatních osob právnických diti se má podle zásad odd. I. A. zák. o dávce z majetku, které se v různých směrech odchylují od zásad vytčených v cit. vládním nařízení, bylo třeba oceňovací zásady vládního nařízení o likvidační bilanci přizpůsobiti zásadám odd. I. A.

Podané likvidační bilance a přiznání stran bude tudíž třeba upraviti podle zásad stanovených v dotyčném vládním nařízení.

K §u 45.

Podmínkou výhody tohoto paragrafu jest, že společnost (osoba právnická), jejíž akcie nebo podíly jsou v aktivech jiné společnosti neb osoby právnické, jest nejen zásadně dávkou z majetku povinna (§ 42), nýbrž že byla dávce z majetku také skutečně podrobena.

Ustanovení tohoto paragrafu neplatí však pro podíly na hospodářských a výdělkových společenstvech a záložnách, jejichž jmenovitá hodnota nepřesahuje 50 Kč, poněvadž cena takových podílů se podle ustanovení §u 44 posl. odst. do čistého jmění společenstva anebo záložny nevčítá a tudíž dvojí zdanění podílů nenastává.

K §u 46.

K výpočtu obnosu dávky, kterou jest předepsati, zaokrouhlí se čisté jmění dávce z majetku podrobené dolů počínajíc částkou 20.701 Kč na obnos v Kč dělitelný stem.

Dávka se vyměří tak, že z čistého jmění po srážce dávky nesmí zbýti méně než 20.000 Kč. U čistého jmění do 20.618 Kč vyměří se dávka jen

penízem, o který čisté jmění převyšuje částku 20.000 Kč od dávky osvobozenou, při čemž jest rozhodným skutečně vyšetřené jmění a nikoliv obnos zaokrouhlený. Lze tedy do výše právě zmíněné předepsati pouze částky od 1 do 618 Kč.

Počínajíc částkou od 20.619 Kč až do 20.699 Kč předepíše se vypadající dávka bez zaokrouhlení čistého jmění.

Dávku jest předepsati pouze v celých Kč; případné obnosy haléřové se zanedbávají.

K §u 49.

K vyměření dávky z majetku jest příslušnou v Čechách, na Moravě a ve Slezsku berní správa, jež podle §u 109, odst. 1., zák. o os. daních byla dne 1. března 1919 příslušná k vyměření daně výdělkové. Ustanovení nař. vl. ze dne 17. července 1919, čís. 409 Sb. z. a n., o změně příslušnosti k vyměření daně výdělkové dle II. hlavy zák. o os. daních, zde neplatí. Na Slovensku a v Podkarpatské Rusi platí ustanovení § 49 zák. o dávce ve znění upraveném vl. nařízením ze dne 25. června 1920, čís. 424 Sb. z. a n.

K §u 53.

To platí na př. o místních mezích povinnosti dávkové (§ 3), o předmětu dávky (§ 6, § 7, odst. 2., 6., § 8), o oceňování majetku (§§ 11—15), o zjišťování kapitálové hodnoty požitků (§§ 16 a 17), o srážkách, podmínkách a doložení času (§§ 18 a 19).

Ustanovení o dávce z přírůstku na majetku (odd. I. B) se na společnosti a ostatní osoby právnické nevztahují.

III. ODDÍL.

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ.

K §u 54.

K odst. 1. Zákon stanoví zde povinnost k placení dávky po stránce subjektivní, t. j. kdo jest placením povinen.

V případech takových vyměří a předepíše se platebním rozkazem dávka, vypadající na souhrn celého ve smyslu §u 7 dávce podrobeného jmění, případně na přírůstek na tomto jmění.

Rozdělení předepsané dávky na částky na jmění vlastní a jmění připočtené poměrně vypadající stane se jen na žádost poplatníka (§ 7, odst. 5.) o sdělení základů vyměřovacích.

V důsledku ustanovení § 7, odst. 2., náleží každému spolumajiteli neb spoludržiteli, pokud jest osobou dávkou samostatně povinnou (nikoliv tedy na př. spolumajiteli jako členu domácnosti), zaplatiti onu částku dávky, která dle výše jeho dávky na jeho podíl na společném jmění vypadá.

K §u 55.

K odst. 1. čís. 1. Hotově, t. j. penězi, jež strana platíc béře z oběhu, nebo béře z volných, tedy ani vázaných ani zadržených peněžních prostředků, musí býti dávka placena u poštovních úřadů zvláštními složenkami, jichž pouze k placení dávky lze užíti. Složenky vydá na požádání každý berní (městský berní) úřad, zejména ten, který jest na platebním rozkaze jako příslušný úřad označen.

K odst. 1., čís. 2. Platba vkladním listem na zadržené bankovky děje se částkou, na kterou vkladní list zní; uvolnění zadržených částek neb případných přebytků upraveno bude později vládním nařízením, ovšem jediné na průkaz, že straně nebyla dávka vůbec předepsána, anebo že dávka (včetně úroků z prodlení a všech výloh s vymáháním dávky spojených) těmito vkladními listy byla úplně zaplacena.

1%ní úrok ze zadržených částek za dobu od 1. března 1919 až do posledního dne měsíce, jenž předchází předložení vkladního listu, vyplatí se při předložení vkladního listu hotově na nekolkovanou kvitanci.

Předloží-li se vkladní listy na zaplacení dávky městským berním úřadům, ponechává se stranám na vůli, aby si u příslušné státní pokladny (zem. finanční pokladny, aneb státního berního úřadu) vypadající úrok vyzvedly.

Výjimečně uvolní se za jistých podmínek vkladní listy na zadržené bankovky domácích peněžních ústavů tím způsobem, že se částky, na které znějí, na žádost ústavu po provedené výplatě 1% úroku přenesou Bankovním úřadem ministerstva financí na zvláštní žirový účet peněžního ústavu u Bankovního úřadu, případně jeho filiálky, za tím účelem, aby ústavy z částek těchto konaly platby pouze berním (městským berním) úřadům a výhradně na svou dávku aneb na dávku svých komitentů.

Platby tohoto druhu, pokud jde o placení dávky za komitenty, považovati jest za platbu hotovými.

K odst. 1., čís. 3. Hodnot těchto použíti lze k zaplacení dávky toliko prostřednictvím Bankovního úřadu.

Uvolnění zadržených částek neb případných přebytků upraveno bude později vládním nařízením, za týchž podmínek, jako uvolnění vkladních listů na zadržené bankovky, jež jsou v držení jiných majitelů než domácích peněžních ústavů (odst. 1., čís. 2).

K odst. 1., čís. 4. Zákon má na mysli realisované převody těchto hodnot, nestačí tudíž pouhý příkaz strany, aby hodnoty byly na stát převedeny, nýbrž platba jest účinnou teprve tehdy, když a pokud hodnoty byly ústavem peněžním neb pojišťovnou skutečně převedeny na účet dávky.

Placení dávky těmito hodnotami upraveno jest zvláštním nařízením vlády; jest tedy věcí strany, aby platbu u dotyčného ústavu peněžního neb pojišťovny sama zařídila, a to zvláštní složenkou na dávku, kterou jí berní úřad na požádání vydá.

Vklady, pokud se týče výplaty uvolní berní správy na žádost strany tím způsobem, že vydají přímo peněžním ústavům, pokud se týče pojišťovnám přiměřené osvědčení, není-li strana dávkou vůbec povinna, aneb byla-li předepsaná dávka (včetně úroků z prodlení a všech výloh vzešlých z vymáhání dávky) úplně zaplacena.

K odst. 1., čís. 5. a 6., k odst. 4. a 5. O jiném zákonem připuštěném způsobu placení bude vydáno zvláštní nařízení.

K odst. 2. Jedině hotové peníze (čís. 1.), vkladní listy na zadržené bankovky (čís. 2.), dále převody vázaných zůstatků žirových účtů a pokladničních poukázek Rak.-uherské banky, a zadržených vkladů a výplat (čís. 3. a 4.) jsou způsobilým platidlem v rámci tohoto ustanovení, tedy i v těch případech, kde přijata byla nabídka platiti hodnotami v odst. 1., čís. 5. a 6., zmíněnými; částky dávky, které na tyto hodnoty vypadají, zkrátí se tudíž v poměru k platům vykonaným způsobem v odst. 1., čís. 1.—4., uvedeným.

K odst. 3. Odstavec tento stanoví výhody pouze pro placení hotovými.

Berní (městské berní) úřady zjistí v každém případu druh platby, zejména pochází-li platba z vkladů (výplat) zadržených či volných, nebo z převodů zmíněných v al. 5. prov. nař. k odst. 1., čís. 2., tohoto paragrafu, neboť jen posléze uvedené platby požívají výhody odstavce 3.

Peněžní ústavy jsou povinny platby v tomto směru přesně označovati a ručí státu za veškerou škodu vzniklou nezachováváním této povinnosti.

Příklad:

Celkový předpis dávky . .	100.000·— Kč
15%ní splátka	15.000·— „
první lhůta $\frac{85.000}{6}$ = ...	14.166·— „
Platí-li strana hotovými (15.000+5%)	15.750·— Kč
100.000—15.750 = $\frac{84.250}{6}$ =	14.041
+ 5% (702·05)	14.743·05 „
další splátky à 1/5 zbývající částky tedy 5×13.901·39	69.506·95 „
	100.000·— Kč.

Výhoda činí tedy 1452·05 Kč; o tolik možno při placení hotovými v mezích odst. 3. složiti méně, ačkoliv se celá povinnost dávková vyrovná.

K odst. 6. Výhoda, kterou odstavec tento poskytuje za placení dobrovolné, t. j. před splatností neb před doručením platebního rozkazu, rozeznávati jest od výhody, kterou odst. 3. stanoví za placení hotovými.

Výhoda odstavce 6. platí pro všechny přípustné druhy platby dávky, tedy i pro placení dávky způsobem v odst. 1., čís. 5. a 6., uvedeným, v těchto případech ovšem teprve po vyměření dávky.

Náhradní úrok upraven byl zvláštním nařízením vlády.

K odst. 7. Žádost o prodloužení lhůt podati jest nejdéle před uplynutím poslední lhůty platební (§ 55., odst. 2., věta 2.) u příslušné berní správy; o žádosti rozhodne, i když jsou tu podmínky pro prodloužení lhůt platebních, dle volného uvážení zem. fin. úřad (neb úřad jím k tomu určený) s platností konečnou.

Je-li hospodářský stav strany zapravením dávky v zákonných lhůtách vážně ohrožen, posuzovati jest dle okolností případu v době podání žádosti; bude tomu tak na př., vedlo-li by dodržení zákonných lhůt k překotnému prodeji surovin neb zboží za mnohem nižší ceny, a tím k vážnému ohrožení hospodářského stavu strany.

Výhody poskytnuté při vyměření pokud se týče předpisu dávky (na př. §§ 5, 55, 32) nevylučují prodloužení lhůt splatnosti dávky jakožto úlevy při vybírání jejím.

K §u 56.

K odst. 1. Veškeré změny ve složení jmění dávkou povinného, změny v jeho čisté hodnotě nebo změny v poměrech vlastnictví a pod. nemají, pokud nastaly po 1. březnu 1919, zásadně na výši předepsané dávky vlivu a nejsou právním důvodem pro odpis dávky.

Výjimky z této zásady předpokládají splnění všech podmínek v zákoně uvedených, které vzájemně spolu souvisejí.

„Neštěstí“ vyznačuje v prvé řadě okolnost, že vznik nebo zamezení události jest od vůle neb úsilí osoby nedvislým a dle okolností možnou lidskou pomocí neodvratným; nerozhoduje, týká-li se neštěstí přímo osoby samotné nebo jmění, třeba však, aby za všech okolností projevilo účinek svůj na jmění.

V podstatě platí totéž při vymezení pojmu „jiných“ mimořádných neodvratných skutečností, nežli jest neštěstí; ze znaku „mimořádnosti“ plyne, že v každém případě musí jíti o skutečnosti, jichž účinky neuplatňují se všeobecně stejnou intensitou.

Tak nebude lze pokládati za mimořádné okolnosti všeobecné hospodářské krise, zánik konjunktury určitých hospodářských odvětví, klesání neb stoupání ceny platidel, ztráty kapitálu provozovacího, nastalé při obchodním podnikání, spekulacích, a pod.

Jmění jest zmenšeno, nejen jestliže rozsah jmění se zmenšil, nýbrž i klesla-li při neztenčeném jmění hodnota, a to dle měřítek cenění, jichž bylo při původním ocenění majetku použito.

Na nastalé zmenšení jmění může býti vzat jen tehdy a potud zřetel, pokud celkové jmění, u poplatníka dávce podrobené, právě jen z podnětů shora uvedených (ne tedy částečně z podnětů těchto, částečně z příčin jiných) zmenšilo se nejméně o $^1/_3$ svého stavu k 1. březnu 1919, při čemž nerozhoduje, zda jde o zánik neb znehodnocení jmění vlastního neb jmění připočteného (§ 7).

O okolnosti, zda hospodářská existence žadatelova jest vážně ohrožena, jest rozhodnouti se zřetelem na poměry žadatelovy, případně jeho rodiny, jak se v době podání žádosti utvářily.

K odst. 2. a 3. Stanovená 3měsíční lhůta k podání žádosti o odpis jest lhůta preklusivní.

Na okolnosti, nastalé po 1. lednu 1924, neb okolnosti, jež sice již dříve nastaly, ale teprve po této době se co do rozsahu svých zhoubných účinků měrou v zákoně naznačenou ($^1/_3$) uplatňovaly, nelze již vzíti zřetel.

Jsou-li předpoklady pro odpis, odepíše se z předepsané dávky částka odpovídající poměrnému zmenšení jmění.

Dávkou rozumí se souhrn dávky z majetku a dávky z přírůstku (§ 30). Poměrný odpis na dávce z přírůstku nemůže ani tehdy býti odepřen, když majetkové předměty, jichž zánik nebo znehodnocení přivodilo zmenšení jmění, v rámci celkového přírůstku nevykazují žádného přírůstku; na předměty dávce nepodrobené nelze bráti při výpočtu $^1/_3$ zřetel.

K odst. 4. Poměrné zmenšení dávky (§ 30) z důvodů osvobození valutových zápůjček od dávky podle zákona ze dne 25. února 1919, čís. 88 Sb. z. a n., provede se již při vyměření dávky z moci úřední, a to i tam, kde dávka vyměřena byla podle §§ 205 a 213 zák. o os. daních; zvláštní žádosti netřeba.

K §u 57.

Trestní ustanovení vládních nařízení o soupisech jmění, vydaných na základě zákonů z 25. února 1919, čís. 84 Sb. z. a n., a ze dne 27 června 1919, čís. 369 Sb. z. a n., nemají pro obor dávky platnosti, nelze jich obdobně použíti a platí pouze pro delikty spáchané při soupisu (delikty soupisové). Vznikne-li v trestním řízení u dávky odůvodněné podezření, že obviněný dopustil se mimo to nějakého dosud nepromlčeného trestného jednání neb opomenutí podle nařízení soupisových, jest ku provedení trestního řízení pro tyto delikty potřebné zaříditi.

Ačkoliv řízení trestní, týkající se dávky a deliktů soupisových, nemají zásadně nic společného, doporučuje se při souběžnosti obojího řízení výsledku posledněji šího řízení vyčkati, bylo-li oboje řízení u téhož úřadu zahájeno; berní správy (finanční ředitelství) nejsou, pokud jde v řízení u dávky o tytéž skutečnosti jako v trestním řízení soupisovém, ve svých nálezích na výsledky trestního řízení soupisového vázány a posuzují vinu i objektivní skutkovou povahu jednání neb opomenutí, o něž jde, pokud to pro dávku nezbytno, samostatně a neodvisle dle souhrnu všech okolností zjištěných při trestním řízení u dávky.

ad A. Skutková podstata trestných činů a opomenutí u dávky jest v podstatě táž jako u daní osobních; to platí zejména o zatajení dávky, záležejícím v nepodání přiznání v předepsané lhůtě a v nedodržení povinnosti podati v předepsané lhůtě oznámení v případech §u 15, odst. 5., a §u 38, čís. 6., odst. 2.

Při výměře trestů peněžitých budiž přihlíženo k tomu, byl-li neb bude-li obviněný, po případě jakým obnosem byl neb bude pro totéž jednání neb opomenutí v zahájeném trestním řízení dle nařízení soupisových neb ostatních předpisů daňových potrestán, jakož i k tomu, že peněžité tresty mohou vzhledem na výši sazeb dávky a výši násobků zkrácené neb ohrožené dávky, po případě přesahovati hodnoty, jichž se trestní jednání či opomenutí týká.

ad B. až D. Slovy „ve všech případech" pod B., odst. 2., rozuměti jest případy uvedené tam pod čís. 1.—3., nikoliv tedy snad čtvrtou skupinu případů sem patřících.

Vzhledem na vnitřní spojitost ustanovení §§ů 2 a 5, čl. III., cís. nařízení ze dne 16. března 1917, čís. 124 ř. z., jest příslušným k provedení řízení trestního:

I. Berní správa, jde-li o

1. nepořádky (§ 1, odst. 3., čl. III., cit. cís. nař.),

2. pořádkové pokuty ve smyslu §§ů 249, 250, 279 zák. o os. daních,

3. hrubou nedbalost (§ 1, odst. 1., čl. III., cit. cís. nař.) bez ohledu na výši ohrožené dávky,

4. zúmyslné zkrácení neb zatajení dávky, jakož i zúmyslné delikty blíže označené v §u 3, čl. III., cit. nař., pokud částka, o kterou byla dávka u dávkou povinného zkrácena neb zkrácení vydána, nepřevyšuje 5000 Kč, bez rozdílu, jsou-li podmínky ad B., odst. 1.—3., dány čili nic, aneb převyšuje 5000 Kč, nejsou-li podmínky tyto dány.

II. Berní správa za spolupůsobení náležejících senátů ve všech případech, ve kterých může

býti kromě trestů peněžitých uznáno též na trest vězení, tedy jde-li o

1. zúmyslné zkrácení neb zatajení dávky, jsou-li podmínky ad B., odst. 1.—3., dány, a částka, o kterou dávka byla zkrácena neb zkrácení vydána, převyšuje 5000 Kč,

2. zúmyslné delikty §u 3, čl. III., cit. čís. nař. za téhož předpokladu.

Sloučení trestního řízení u dávky s trestním řízením ohledně deliktů dle platných daňových předpisů neb soupisových nařízení jest nepřípustno.

K odst. 3. Zákon stanoví závazné uložení trestů vězení jen pro delikty ad B., čís. 1.—3.; trest vězení pro delikty hrubé nedbalosti (§ 1, čl. III., cit. čís. nař.) jest vyloučen, a to i tehdy, kdy trest uložený na tyto delikty převyšuje 20.000 Kč.

Bylo-li trestní řízení ohledně několika deliktů dávky sloučeno a současně uznáno na trest vězení, budiž výměra tohoto druhu trestu stanovena jednotně a budiž hleděno k tomu, aby souhrnná doba uvalených trestů vězení nepřesahovala nejvyšší míru v zákoně stanovenou.

Klade-li se obviněnému mimo to za vinu, že dopustil se dalších deliktů trestných podle nařízení soupisových neb ustanovení daňových, budiž v nálezu, který bude později o tom vydán, přihlíženo k tomu, aby případně odděleně uvalené tresty vězení nepřekročily nejvyšší zákonitou výměru.

ad E. K pořádkovým pokutám, kteréž lze stupňovati, náleželi i pokuty, uložené podle §u 279 zák. o os. daních.

K §u 58.

K odst. 1. Trestním stíháním nesprávných neb neúplných udání, učiněných při soupisech, jakož i při vyměřování daní přímých, vojenské taxy a poplatků rozuměti jest také trestní řízení již zahájená, pokud trestní nálezy vydané již před účinností tohoto zákona nenabyly moci práva.

K §u 59.

Prováděcí nařízení k zákonu o zajištění dávky vydáno bylo vládním nařízením ze dne 20. dubna 1920, čís. 259 Sb. z. a n.

K §u 60.

Pro povinnost k dávce jest jak u osob fysických tak i právnických jediné rozhodným skutečný stav dne 1. března 1919; změny nástalé po 1. březnu 1919, ať v objektu nebo v subjektu dávky, nemění ničeho, ani na subjektivní povinnosti k dávce, ani na rozsahu této povinnosti.

Jako změny tohoto rázu mohou přicházeti povšechně v úvahu:

1. změny ve složení jmění připočítaného podle §u 7; na př. dosažením zletilosti, zaopatřením, osamostatněním se bývalých příslušníků domácnosti a pod.;

2. změny ve složení, stavu a hodnotě jmění, zejména zánikem, úplatným neb bezúplatným převodem jmění, neb jednotlivých předmětů majetkových na osoby třetí; ku změnám tohoto druhu počítati sluší především zastavení podniku nebo jeho převzetí jinou osobou fysickou nebo právnickou.

Zásada §u 60 platí i tam, kde jde o trvalé, výhradné a bezprostřední věnování majetků k účelům bohoslužebným, veřejným, dobročinným, vzdělávacím a kulturním bez ohledu na výši věnovaného jmění (§ 4, II.);

3. změny bydliště nebo pobytu (§ 2, čís. 1.);

4. změny ve stavu jmění tuzemského u subjektů k §u 2, čís. 2., případně v §u 42, čís. 2., odst. 3., označených;

5. odevzdání pozůstalosti, dále změny ve stavu jmění pozůstalostního, pokud by tyto změny, kdyby byly 1. březnem 1919 účinnými, měly podle §u 2, čís. 2., zásadně vliv na rozsah povinnosti k dávce;

6. změny oproti stavu dne 1. března 1919 ve skutečnosti neb rozsahu osvobození osobního neb věcného.

Osobní povinnost k dávce zůstává ve všech těchto a podobných případech nezměněna, a to v témže rozsahu a s touže platností, jak byla dle stavu dne 1. března 1919, bez ohledu na to, zda okolnosti, jež ony změny přivodily, mohly by podle ustanovení tohoto zákona objektivně povinnost k dávce založiti, její rozsah rozšířiti, zmenšiti nebo osvobození od dávky odůvodniti.

Nastaly-li změny shora uvedeného rázu, bude věcí berních správ (finančních ředitelství) uvážiti, vyžaduje-li toho prospěch státu, aby dávka, změnami zmíněného rázu snad ohrožená, byla zajištěna.

Od změn §u 60, které nemají vlivu na osobní povinnost k dávce při vyměření jejím, rozeznávati jest změny, které odůvodňují odpis předepsané dávky dle §u 56.

K § 61.

K odst. 1. Osobní ručení za dávku a za peněžité tresty jest ručením subsidiárním, t. j. nastává teprve tehdy, když poplatník nebo odsouzený povinnosti placení nedostál.

Nedobytnost dávky neb peněžitých trestů není podmínkou pro uplatňování ručení, stačí, bylo-li by vydobytí u toho, kdož placením jest povinen, spojeno se zvláštními obtížemi.

Osoby subsidiárním ručením zavázané jsou v §u 61 taxativně uvedeny.

A. Ručení za dávku.

K odst. 1., čís. 1. Ručením za dávku jsou povinni:

a) příslušníci domácnosti (§ 7) za onu část dávky, jež z celkové sazby předepsané ze jmění, podrobeného dávce u přednosty domácnosti, na jejich jmění poměrně vypadá;

b) dědicové za onu částku dávky, která pro nesprávné přiznání zůstavitelovo neb nepodané přiznání nebyla vůbec, nebo byla příliš nízko předepsána, a to stejně jako za ostatní dluhy pozůstalostní: tedy v případě bezpodmínečného nastoupení dědictví rukou nerozdílnou, jinak dle poměru a do výše svých dědických podílů.

Za dávku, jež předepsána byla zůstaviteli, jakož i za dávku předepsanou pozůstalosti dědicové neručí, nýbrž jsou přímo povinni ji platiti (§ 54);

c) právní subjekty uvedené v §u 266 zák. o os. daních za následky zanedbání povinnosti jejich zákonných zástupců neb zmocněnců.

K odst. 1., čís. 2. Ručením jsou dále povinni:

a) všichni, kdož poplatníka nebo jeho zmocněnce vědomě a úmyslně ponukli k tomu, že dopustil se trestného zkrácení, zatajení neb ohrožení dávky způsobem, naznačeným v §§ech 239 a 243 zákona o os. daních a v §u 1, čl. III., čís. nařízení ze dne 16. března 1917, čís. 124 ř. z., případně v §u 15, odst. 5., a v §u 38, odst. 1., čís. 6.;

b) anebo byli jemu způsobem uvedeným pod a) při onom trestném jednání neb opomenutí radou nebo skutkem nápomocni;

c) dále všichni, kdož se jakýmkoliv jiným způsobem trestných jednání shora pod a), b) uvedených zúčastní, vědí-li, oč jde, byť i neměli úmyslu dávku zkrátiti neb zatajovati, bez ohledu na to, byli-li pro své jednání neb opomenutí potrestáni čili nic.

Tento druh ručení předpokládá, že poplatník, o jehož dávku jde, byl trestním nálezem uznán vinným a že spoluúčastenství osob, uvedených pod a)—c) předchozího odstavce, bylo v řízení trestním prokázáno.

Rozsah ručení určuje rozsah nepřípustného účastenství na trestných jednáních a opomenutích.

K odst. 1., čís. 3. Ručením za dávku jsou konečně povinny osoby, které po 1. srpnu 1914 byly poplatníkem obohaceny, za onu část dávky, jež na ono obohacení vypadá.

Zákon nerozlišuje v době nabytí po 1. srpnu 1914; náleží sem tudíž ručení za dávku, vypadající poměrně na převedený majetek bez rozdílu, stal-li se převod před nebo po 1. březnu 1919.

Co jest rozuměti nabytím bezplatným neb bez přiměřené úplaty, rozebírá prov. nařízení k §u 6.

Dary příležitostné jsou na př.: dary příbuzenstvu ze zvláštních rodinných podnětů, dary svatební, dary z podnětu služebního jubilea a pod.

Převodem majetku učiněno zákonné povinnosti zadost, jako na př. náhradou za poškození na těle, placením bolestného a pod.

K odst. 1., čís. 1.—3. Případy ručení podle §u 61, čís. 1. až 3., povedou berní správy (finanční ředitelství) v patrnosti ve zvláštních záznamech, založených odděleně pro jednotlivé berní okresy jejich správního okresu a zašlou je, a to poprvé, po uplynutí 4 měsíců po doručení platebních rozkazů — dále pololetně — berním úřadům ku zjištění, zda nutno dle účtu poplatníků ručení uplatňovati.

Ručení podle čís. 1 c) stanoví se obdobně ustanovením čl. 3., čís. 4. a 6., prov. nař. k VI. hlavě zák. o os. daních zvláštním vyrozuměním, jemuž se připojí opis platebního výměru, vydaného proti zástupci neb zmocněnci, ručení podle čís. 2. trestním nálezem, případně tam, kde účastenství nebylo shledáno trestným, zvláštním výměrem úřadů, jež trestní řízení provedly a o spoluvině, účastenství a pod. rozhodly.

Do vyrozumění, případně zmíněných nálezů a výměrů podati možno během 30 dnů po doručení rekurs k zemskému finančnímu úřadu, a to jak co do povinnosti ručení, tak i co do správnosti vyměření dávky, za níž se ručení ukládá, a jejího číselného výpočtu.

Ručení za nezaplacenou dávku nebo její částky uplatní se berní správou (finančním ředitelstvím), v případech uvedených pod čís. 1 a) a čís. 3., jakož i v případech čís. 1 c) a čís. 2., nabyly-li tam zmíněné nálezy, výměry a vyrozumění moci práva, platební výzvou obdobně ustanovením čl. 3., III., čís. 3., prov. nař. ke IV. hlavě zák. o os. daních.

Do platební výzvy může býti podán rekurs během 30 dnů po doručení u zemského finančního úřadu jen co do přípustnosti ručení a číselného výpočtu částek, jež se v daném případě vymáhají.

Ručení v případech 1 b) uplatní se obdobně ustanovením čl. 3., čís. 3., prov. nař. k VI. hlavě o os. daních přímo platebním rozkazem.

O vymáhání obnosů, za něž bylo ručení uloženo a uplatňováno, o úrocích z prodlení, o promlčení práva vymáhacího a pod., platí všeobecná ustanovení správního a soudního řízení vymáhacího u daní přímých.

B. Ručení za tresty.

K odst. 1., čís. 1. Ručením za tresty jsou povinni:

a) příslušníci domácnosti (§ 7), a to jednotlivě za peněžní tresty (pořádkové pokuty vyjímajíc), uložené přednostovi domácnosti v témž

poměru, v jakém jest jejich jmění (podrobené dávce u přednosty domácnosti) zahrnuto v celkové základně, která byla pro uložení peněžních trestů v trestním řízení vyšetřena.

b) Dědicové, a to za peněžité tresty a pořádkové pokuty uložené zůstaviteli, pokud dotyčné trestní nálezy nabyly před jeho smrtí moci práva, v témže rozsahu jako za dluhy pozůstalostní.

c) Právní subjekty uvedené v §u 266 zák. o os. daních, a to za peněžité tresty uložené jejich zákonným a zmocněným zástupcům v rozsahu v tomto §u uvedeném.

K o d s t. 1., čís. 2. Osoby zde uvedené, a to v témž rozsahu, jak jim uloženo ručení za dávku.

K o d s t. 1., čís. 3. Osoby zde uvedené, a to za tresty do výše hodnoty převedených majetků, pokud nabytí stalo se způsobem dle ustanovení §u 57 tohoto zákona trestným, neb aspoň vědomě, byť i bez úmyslu zkrátiti neb zatajiti dávku; jinak jen v rozsahu a za podmínek, jak jim ručení za dávku uloženo.

K o d s t. 1., čís. 1.—3. Ručení za tresty stanoví se v případech čís. 1 a)—c) zvláštním vyrozuměním, obdobně ustanovením čl. 3., čís. 6., prov. nař. k VI. hlavě zák. o os. daních, v případech čís. 2. a čís. 3. zvláštními nálezy neb výměry, jak v odd. A., čís. 1.—3., uvedeno.

Ručení za nezaplacené tresty neb jejich částky uplatní se, nabylo-li uložené ručení moci práva, dle okolností od případu k případu platební výzvou.

O přípustnosti a obsahu opravných prostředků do vyrozumění, nálezů, výměrů a platební výzvy platí obdobně ustanovení odd. A.

K §u 62.

K o d s t. 1. Nemovitostmi rozuměti jest nemovitosti v užším slova smyslu, práva prohlášená zvláštními zákony za nemovitosti, práva spojená s držením nemovité věci, příbytek a příslušenství, byť i poslednější bylo z jakéhokoliv důvodu odděleně oceněno.

Rozhodnými jsou tu výlučně ustanovení občanského zákona a oněch zákonů zvláštních, jimiž právní poměry předmětu, o který jde, byly stanoveny.

Nemovitosti nalézající se mimo obvod republiky Československé nepřicházejí ohledně ručení v úvahu, byť by i byly svou hodnotou dávce podrobeny.

Čistou hodnotou nemovitostí rozumí se hodnota zjištěná po srážce dluhů a břemen, souvisejících s tímto majetkem.

Má-li tedy na př. někdo vedle většího kapitálového jmění předlužený dům, není u nemovitosti této čisté hodnoty a nevypadá tedy na ni poměrně žádná částka dávky; nemovitost tedy neručí vůbec za dávku (vypadající pouze na jmění kapitálové).

Zákonné zástavní právo za dávku požívá přednosti přede všemi pohledávkami a přede všemi právy váznoucími na nemovitostech z titulů zákonných neb soukromoprávních, tedy bez ohledu na dobu, kdy byly knihovně zajištěny.

Ručení uplatniti jest jak za celkovou dávku vypadající na nemovitosti, tak i dle okolností již za jednotlivé splatné částky způsobem obvyklým dle stávajících předpisů u přímých daní.

K o d s t. 2. Tříletá lhůta promlčecí počítá se od splatnosti poslední zákonné neb prodloužené lhůty (§ 55, odst. 2. a 7.).

K o d s t. 4. Vklady u peněžních ústavů rozuměti jest všechny druhy pohledávek u těchto ústavů, jak byly dle vládního nařízení ze dne 4. března 1919, čís. 110 Sb. z. a n., dle stavu k 1. březnu 1919 podrobeny soupisu (účty běžné, žirové, bezúročná deposita, vklady na vkladní knížky nebo listy, pokladní poukázky a pod.).

Zadrženými kvotami žirových účtů a pokladničních poukázek rozumí se podle tohoto ustanovení žirové účty a pokladniční poukázky Rakousko-uherské banky, jak byly nařízením vlády ze dne 6. března 1919, čís. 119 Sb. z. a n., ministrem financí převzaty do státní správy.

Zadržené kvoty ze smluv pojišťovacích jsou částky splatného kapitálu neb důchodu, po případě k 1. březnu 1919 již sjednané výkupní hodnoty na pojistku podle vládního nařízení ze dne 10. dubna 1919, čís. 184 Sb. z. a n.

Rozsah ručení neuvolněných vkladů určují nařízení vlády ze dne 4. června 1919, čís. 285 Sb. z. a n., a ze dne 26. srpna 1919, čís. 488 Sb. z. a n., rozsah ručení zadržených výplat ze smluv pojišťovacích posléze nařízení vlády ze dne 9. března 1920, čís. 146 Sb. z. a n.

Bylo-li za podmínek vládních nařízení ze dne 26. srpna 1919, čís. 488, a ze dne 24. února 1920, čís. 106 Sb. z. a n., použito k upisování státní, 1. září 1919 vypsané neb státní prémiové půjčky (zákon ze dne 6. února 1920, čís. 85 Sb. z. a n.) i částek dalších, jež zůstaly podle vládních nařízení ze dne 4. června 1919, čís. 285, a ze dne 26. srpna 1919, čís. 488 Sb. z. a n., dosud neuvolněny, ručí úpisy těchto půjček do výše částek k tomuto účelu použitých (§ 2 posléze cit. nař.). Totéž platí i o částkách neuvolněných výplat u smluv pojišťovacích, jichž bylo dle vládního nařízení ze dne 17. října 1919, čís. 548 Sb. z. a n., a ze dne 9. března 1920, čís. 146 Sb. z. a n., použito k upisování státní, 1. září 1919 vypsané a státní prémiové půjčky.

V tomto rámci ručí shora uvedené částky bez jakéhokoliv obmezení, tedy nejen za částku

dávky na ně vypadající, nýbrž za dávku vůbec; na druhé straně nevztahuje se ručení na vklady peněžní a pod., narostlé po 1. březnu 1919.

Právní jednání ve prospěch osob třetích, která se vztahují na částky vkladů a pod. dosud neuvolněné a která byla uzavřena po 1. březnu 1919, jsou právně bezúčinná; jde-li o protipohledávky peněžních ústavů, ručí vyšetřené saldo na témže účtě dle stavu dne 1. března 1919.

K odst. 5. Ručení věcné v mezích §u 62, odst. 1., nabylo platnosti teprve dnem, kdy zákon nabyl účinnosti.

Zůstala-li nemovitost až do tohoto dne v nepřetržitém držení dosavadního majitele, platí zásada §u 62, odst. 1., v neztenčeném rozsahu, byla-li však nemovitost v době od 1. března 1919 do dne, kdy zákon nabyl účinnosti, převedena, nelze ručení toto vůči nabyvateli uplatňovati.

Jako náhradu stanoví však pro tyto případy zákon ručení nedoplatků kupních cen, pokud nedoplatky dnem, kdy zákon nabyl účinnosti, ještě váznou.

Převody nemovitostí po dni, kdy zákon nabyl účinnosti, spadají pod všeobecné pravidlo §u 62, odst. 1.

K odst. 1.—5. Věcná ručení povedou berní správy (finanční ředitelství) podobným způsobem jako osobní ručení za dávku v náležité patrnosti.

Ručení věcné uplatní se v daném případě obdobným způsobem jako ručení osobní za dávku, tudíž zvláštní platební výzvou dlužníků (§ 62, odst. 5.) neb držitelů ručících majetků (§ 62, odst. 1.).

Ručení dle §u 62, odst. 4., uplatní se platební výzvou peněžního ústavu; o tom jest stranu vyrozuměti.

Jinak platí co do uplatňování ručení věcného — s výhradou zvláštních ustanovení §u 62, odst. 2. a 3. — obdobně předpisy o ručení osobním za dávku.

K §u 63.

K čís. 1. V odst. 1. §u 269 zák. o os. daních všeobecně stanovená povinnost svědomitě podati všechny žádané zprávy a průkazy jest pro obor dávky rozšířena i na povinnost předložiti listiny, jinaké písemnosti neb cenné předměty a dáti nahlédnouti do uzavřených schránek. Povinnost předložiti listiny a jinaké písemnosti neobmezuje se pouze na případy nahlédání do knih (§ 272 zák. o os. daních) a na listiny a písemnosti tam uvedené, nýbrž jest všeobecná; stíhá také nejen poplatníka samého, nýbrž i toho, kdo vyzván jest ke spolučinnosti při vyměřování dávky osobám třetím jako svědek nebo znalec.

V odst. 2. §u 269 zák. o os. daních pro některé osoby stanovená možnost vzdáti se svědectví jest ustanovením §u 63, čís. 1., zrušena, rovněž nelze odepírati výpovědi svědecké (znalecké) o otázkách zmíněných v §u 321, čís. 1., 2. a 5., civilního soudního řádu, t. j. o otázkách, jichž zodpovědění by svědku (znalci), jeho manželi nebo osobě, se kterou jest svědek (znalec) buď v přímé linii nebo až do druhého stupně v linii pobočné spříznění nebo sešvakření, nebo se kterou je v poměru adopčním, pak jeho pěstounům a chovancům, jakož i jeho poručníku nebo poručenci způsobila hanbu nebo nebezpečenství trestního stíhání nebo bezprostřední majetkovou újmu, nebo konečně o otázkách, na něž by svědek (znalec) nemohl odpověděti bez porušení uměleckého neb obchodního tajemství.

Pro notáře a advokáty (čís. 3. a 4. §u 321 civ. soud. ř.) stanovena výjimka v tom směru, že nesmějí odepříti výpovědi o těch okolnostech, které jim jsou známy jako rádcům nebo zástupcům v berních záležitostech. O jinakých skutečnostech a okolnostech, které zvěděli ve své vlastnosti jako zástupci stran, tedy vypovídati nemusí.

Povinnost vypovídati uložena jest stejně osobám fysickým jako právnickým, u těchto ovšem jest příslušné vyzvání říditi přímo jejich zástupcům zákonným nebo jinak zřízeným.

Žádaná výpověď může býti pořádkovými pokutami vynucena (§ 250 zák. o os. daních).

Dotazy učiněné ke svědkům (znalcům), jež mají býti vždy co možno určité a jasné, týkati se mohou pravidelně pouze poplatníka, o jehož dávku jde. Tím však nejsou vyloučeny informace povšechného rázu, na př. o stavu realitního trhu v určitý den a pod.

K čís. 2. Osoby, které byly u poplatníka zaměstnány, mohou býti, jak plyne z všeobecného pravidla §u 63, čís. 1., vyslýchány i bez svolení bývalého zaměstnavatele.

K čís. 4. Při ukládání dávky není rozhodnou vůle poplatníkova, nýbrž volné uvážení berní správy o tom, kde jest prohlídku knih vykonati. Směrodatny budou pro rozhodnutí nejen ohledy na potřebu poplatníkovu, nýbrž i na možnost a nutnost nerušené prohlídky.

K čís. 5. Nevyhoví-li poplatník, po případě i přes pořádkové pokuty vyzvání, aby předložil knihy a ostatní pomůcky ve smyslu §u 272 zák. o os. daních k nahlédnutí, může býti předsevzata prohlídka knih (pomůcek) i proti jeho vůli, a to jak v řízení ukládacím (odvolacím), tak i v řízení trestním. Státi se však může tak pouze k zvláštnímu písemnému rozkazu úřadu vyměřovacího neb odhadní komise, kterým se musí osoba prohlídkou pověřená vykázati, a pouze v místnostech, kde se knihy (pomůcky) nalézají. Přenésti k tomuto účelu knihy k úřadu není dovoleno.

Vzhledem k možným obtížím odporučuje se v těchto případech a rovněž i při prohlídkách dle čís. 6. vyžádati si s poukazem na ustanovení §u 270 zák. o os. daních a odst. 1. §u 63 zák. o dávce intervenci k tomu povolaných orgánů.

Nahlédnutí do knih (pomůcek) ve smyslu §u 63, čís. 5., staniž se jen výjimečně a jen v důležitějších případech, nelze-li čekati spolehlivého objasnění skutkového podkladu jinak než nahlédnutím do knih.

K čís. 6. Z povahy tohoto průkazního prostředku plyne, že užiti ho bude jen v případech důležitějších a výjimečně, jmenovitě tedy při podezření, že zápisy předložených knih neshoduji se se skutečností, nebo při podezření jinakého zatajení majetku nebo údajů nápadně nízké hodnoty majetku a pod.

Předsevzata může býti prohlídka všech nemovitostí, patřících poplatníku dávkou povinnému, a vztahuje se v tom případě na celou nemovitost, tedy u budov i na všechny místnosti, pokud jejich prohlídky ke zjištění stavu a hodnoty nemovitostí jest třeba.

Nemovitosti, které poplatníku nepatří, mohou býti prohlédnuty jen, pokud obsahují předměty dávce podrobené, tedy na př. chlévy, sýpky najatého statku, najaté skladiště, a to i tehdy, není-li součástí místností závodních.

Prohlídky bytů s příslušenstvím a uzavřených schránek možno konati jen ke zjištění stavu a hodnoty předmětů jmenovaných v §u 14, odst. 3., lit. a) a b), t. j. předmětů z drahých kovů, drahokamů, perel, předmětů uměleckých, ozdobných a přepychových (včetně starožitností), jakož i sbírek.

Zjišťovati množství a hodnotu předmětů nepatřících do majetku zásadně dávce podrobeného není dovoleno. Rovněž jest vyloučena prohlídka osobní.

O prohlídce sepsati jest vždy zápis a přidati proto delegátu prohlídkou pověřenému zapisovatele. O případné intervenci k tomu povolaných orgánů platí totéž, co řečeno o prohlídkách knih proti vůli poplatníkově.

Při volbě znalců případně nutných k prohlídce dbáti jest nutné opatrnosti, aby nebyla vyzrazena obchodní tajemství.

Aby se mohl majitel prohlídky zúčastniti, musí býti o tom vyrozuměn. Stačí však, stane-li se tak předložením písemného rozkazu, jakým musí býti orgán prohlídkou pověřený opatřen. V tomto rozkaze musí býti označeno též jméno zapisovatele a znalce, orgánu dotyčnému přidělených.

Otevření a prohlídka uzavřených schránek děje se za přítomnosti strany a orgánu berní správy; nezachování tohoto předpisu se strany peněžního ústavu může dle okolnosti zakládati povahu deliktu dle § 3, čl. III., čís. nař. ze dne 16. března 1917, čís. 124 ř. z.

Zamezení prohlídky i každý pokus o to jest dle §u 248 zák. o os. daních trestný.

K čís. 7. Zákony v VI. hlavě zákona o os. daních dovolané jsou: zákon ze dne 19. března 1876, čís. 28 ř. z., o lhůtách, zákon ze dne 18. března 1878, čís. 31 ř. z., o promlčení přímých daní — pokud není nic jiného stanoveno (srov. na př. prov. nař. k §u 7, odst. 6.) — a zákon ze dne 9. března 1870, čís. 23 ř. z., o úrocích z prodlení, jejichž výše upravená pro přímé daně zákonem ze dne 23. ledna 1892, čís. 26 ř. z., pro dávku určena jest odchylně na 10%.

Ostatními předpisy o přímých daních, které mají platiti obdobně u dávky, rozuměti jest jmenovitě předpisy o vymáhání přímých daní a o úrocích náhradních neprávem zaplacených daní přímých.

K §u 64.

Výsledky smluvních jednání se státy, ve kterých jest dávka z majetku zavedena nebo se aspoň parlamentárně projednává, jakož i případná opatření o dávce z pohledávek nezaložených, patřících v cizině bydlícím příslušníkům států, ve kterých dávka zavedena nebude, uveřejní se svého času ve Sbírce zákonů a nařízení.

K §u 65.

Vznikl-li nárok státu na dědické poplatky po uložení dávky, tvoří nezaplacené lhůty dávky dluh pozůstalosti, ke kterému jest při stanovení čistého jmění pozůstalostního hleděti.

Vznikl-li nárok ten po 1. březnu 1919, na př. zemřel-li poplatník po tomto dni, ale před uložením dávky, jest budoucí dávka rovněž odčitatelnou položkou; její výši zjistí úřad poplatky vyměřující u příslušné berní správy (finančního ředitelství), je-li srážka ta stranou v řízení o vyměření poplatků uplatňována.

Článek II.

Nařízení toto, jehož provedením se pověřuje ministr financí, ministr školství a národní osvěty a ministr vnitra, nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Švehla v. r.,
jako náměstek ministerského předsedy
a jako ministr vnitra.

Dr. **Engliš** v. r. **Sonntág** v. r.
Dr. **Hotowetz** v. r. **Stříbrný** v. r.
Staněk v. r. Dr. **Dérer** v. r.
Johanis v. r. Dr. **Markovič** v. r.

Dr. **Winter** v. r.,
jako ministr sociální péče a v zastoupení nepřítomného ministra školství a národní osvěty.

Příloha k nařízení ze dne 27. července 1920, čís. 463 Sb. z. a n.

Pomocné tabulky k oceňování pozemků věnovaných trvale výrobě zemědělské.

K §u 11, odst. 4.

Tabulka I.

Násobitelé čistých katastrálních výnosů pro odvození předválečné ceny půdy v obvodu řepařském:

Hospodářská poloha.

Vzdálenost zemědělského závodu od odbytiště:

Čistý kat. výnos (kor.) pro 1 ha zeměd. plochy	Kilometrů: —1	— 2	— 3	— 4	— 5	— 6	— 7	— 8	— 9	—10
10 K	140	137	135	132	129	127	124	122	119	110
11 K	136	133	131	123	125	123	120	118	115	112
12 K	133	130	128	125	122	120	117	115	112	110
13 K	129	127	124	122	120	117	115	112	110	108
14 K	126	124	121	119	117	114	112	109	107	106
15 K	123	121	118	116	114	111	109	107	104	102
16 K	120	117	115	113	111	109	106	104	102	100
17 K	117	114	112	110	108	106	103	101	99	97
18 K	114	112	110	108	106	104	102	100	97	95
19 K	111	109	107	105	103	101	99	97	94	92
20 K	108	106	104	102	100	98	96	94	92	90
21 K	106	104	102	100	98	96	94	92	90	88
22 K	104	102	100	98	96	94	92	90	88	86
23 K	102	100	98	96	94	92	90	88	86	84
24 K	99	97	95	93	91	89	88	86	84	82
25 K	96	95	93	91	89	87	86	84	82	80
26 K	94	93	91	89	87	85	84	82	80	78
27 K	92	90	89	87	85	84	82	80	78	77
28 K	91	89	88	86	84	83	81	79	77	76
29 K	89	87	86	84	82	81	79	77	76	74
30 K	88	86	85	83	81	80	78	76	75	73
31 K	86	84	83	81	79	78	76	75	73	71
32 K	84	82	81	79	77	76	74	73	71	70
33 K	83	81	80	78	76	75	73	72	70	69
34 K	81	79	78	76	74	74	71	70	69	67
35 K	80	78	77	75	73	72	70	69	68	66
36 K	79	77	75	74	73	71	69	68	67	65
37 K	78	76	74	73	72	70	68	67	66	64
38 K	76	75	73	72	71	69	68	66	65	63
39 K	75	74	72	71	70	68	67	65	64	62
40 K	73	72	70	69	68	66	65	63	62	61
41 K	72	71	69	68	67	65	64	62	61	60
42 K	72	71	69	68	67	65	64	62	61	60
43 K	71	70	68	67	66	64	63	62	60	59
44 K	70	69	67	66	65	63	62	61	59	58
45 K	70	69	67	66	65	63	62	61	59	58
46 K	69	68	66	65	64	62	61	60	58	57
47 K	69	68	66	65	64	62	61	60	58	57
48 K	68	67	65	64	63	61	60	59	57	56
49 K	67	66	64	63	62	60	59	58	56	55
50 K	67	66	64	63	62	60	59	58	56	55
55 K	64	62	61	60	59	58	56	55	54	53
60 K	61	60	59	58	57	56	55	53	52	51
65 K	59	58	57	56	55	54	53	52	50	49
70 K	58	57	56	55	54	53	52	51	49	48

Do obvodu tohoto patří okresy:

I. v Čechách: Most; Bílina; Žatec; Postoloprty; Louny; Lovosice, Libochovice, Slaný, Kladno, Velvary; Roudnice; Mělník; Štětí (sev. část přechod k obiln. I.); Kralupy; Praha; Nusle; Smíchov; Vršovice; Vinohrady; Žižkov; Karlín; Český Brod; Unhošt (jiho-záp. část přech. k obiln. I.); Zbraslav (již. část přechod k obiln. I.); Říčany (již. část přech. k obiln. I.); Černý Kostelec (již. část přech. k obiln. I.); Benátky; Mn. Boleslav; Libáň; Nymburk; Kouřim; Kolín; Kutná Hora; Čáslav; Bělá (sev. část přech. k obiln. I.); Mnich. Hradiště (sev. část přech. k obiln. I.); Přelouč; Chlumec; Poděbrady; Králův Městec; Nový Bydžov; Hořice; Nechanice; Pardubice; Hradec Králové Jaroměř; Opočno; Holice; Chrudim; Litoměřice; Brandýs n. Labem; Jičín; Sobotka; Kostelec n. Orl. (vých. část přech. k obiln. II.); Vysoké Mýto (vých. část přech. k obiln. II.);

II. na Moravě: Jaroslavice; Mikulov; Židlochovice; Slavkov; Kojetín; Prostějov; Přerov; Břeclava; Hodonín; Uh. Hradiště; Kroměříž; Litovel; Pohořelice; Napajedla; Olomouc; Brno (sev. a záp. část přech. k obiln. I.); Vyškov (sev. přech. k obiln. I.); Šternberk (sev. a vých. část přech. k obiln. I.); Holešov (vých. část přech. k obiln. I.); Strážnice (vých. část přechod k obiln. I.); Unčov (sev. část přech. k obiln. I.); Kyjov (severní část přech. k obiln. I.); Zdounky (jih. přech. k obiln. I.); Bučovice (jihových. část přech. k obiln. I.); Uh. Ostroh (východ k obiln. I.); Klobouky (jihových. část přechod k obiln. I.);

III. ve Slezsku: Polská Ostrava, Bohumín, Strumeň, Frýštát (již. část přech. k obiln. I.); Bílsko (již. část přechod k obiln. I.).

Tabulka II.

Násobitelé čistých katastrálních výnosů pro odvození předválečné ceny půdy v obvodu obilnářském I.:

Hospodářská poloha.

Vzdálenost zemědělského závodu od odbytiště:

Čistý kat. výnos (kor.) pro 1 ha zeměd. plochy	Kilometrů: —1	—2	—3	—4	—5	—6	—7	—8	—9	—10	—11	—12
8 K	184	180	177	173	170	167	163	160	156	153	150	146
9 K	174	171	167	164	161	158	155	151	148	145	142	138
10 K	166	163	160	157	154	151	148	145	142	139	136	132
11 K	158	155	152	147	145	143	140	137	134	131	128	125
12 K	149	146	144	141	138	135	132	130	127	124	121	119
13 K	141	139	136	134	131	128	126	123	121	118	115	113
14 K	134	131	129	126	124	122	119	117	114	112	109	107
15 K	127	125	123	120	118	116	113	111	109	106	104	101
16 K	121	119	116	114	112	110	108	106	103	101	99	96
17 K	117	114	112	110	108	106	104	102	99	97	95	93
18 K	111	109	107	105	103	101	99	97	95	93	91	89
19 K	107	105	103	101	99	97	95	93	91	89	87	85
20 K	103	101	99	97	95	93	91	89	87	85	84	82
21 K	99	98	96	94	92	90	88	86	85	83	81	79
22 K	96	94	93	91	89	87	85	84	82	80	78	77
23 K	94	92	90	89	87	85	84	82	80	78	77	75
24 K	92	90	88	87	85	83	82	80	78	76	75	73
25 K	90	88	86	85	83	81	80	78	76	75	73	71
26 K	87	86	84	83	81	79	78	76	75	73	71	70
27 K	85	84	82	81	79	77	76	74	73	71	70	68
28 K	83	82	80	79	77	75	74	72	71	69	68	66
29 K	82	81	79	78	76	74	73	71	70	68	67	65
30 K	81	80	78	77	75	73	72	70	69	67	66	64
31 K	80	78	77	75	74	73	71	70	68	67	65	64
32 K	78	76	75	73	72	71	69	68	66	65	63	62
33 K	77	75	74	72	71	70	68	67	65	64	62	61
34 K	76	74	73	71	70	69	67	66	64	63	62	60
35 K	75	73	72	70	69	68	66	65	63	62	61	59
40 K	69	68	67	65	64	63	61	60	59	58	56	55
50 K	62	61	60	59	58	57	56	55	53	52	51	50

Do tohoto obvodu náležejí okresy:

1. v Čechách: Mimoň; Dubá; Čes. Lípa; Ouštěk; Benešov; Děčín; Ústí n. Lab.; Chomutov; Kadaň; Doupov; Podbořany; Chabařovice (sev. část přech. k pícninářům); Teplice (sev. část přech. k pícnin.); Duchcov (sev. část přech. k pícnin.); Horní Litvínov (severní část přech. k pícninám); Jirkov (sev. část přech. k pícn.); Bochov; Karl. Vary; Loket; Falknov; Cheb; Teplá; Bezdružice;

Žlutice; Jesenice; Manětín; Královice; Rakovník; Nové Strašecí; Stříbro; Touškov; Krivoklát; Beroun; Zbirov: Bečov (záp. část přech. k pícnin.); Jáchymov (sev. část přech. k pícnin.); Hořovice; Rokycany; Plzeň; Dobřany; Stodo; Hostouň; Rýmšperk; Domažlice; Horšův Týn; Kdyně; Přeštice; Klatovy; Sušice; Blovice; Nepomuk; Plánice; Horažďovice; Volyně; Strakonice; Blatná; Březnice; Písek; Příbram; Mirovice; Vodňany; Netolice; Hluboká; Týn n. Vlt.; Veselí n. Lužnicí; Lomnice n. Lužnicí; Budějovice; Lišov; Třeboň; Uhl. Janovice; Jílové; Dobříš; Sedlčany.

2. **Na Moravě:** Jemnice, Vranov, Mor. Budějovice, Znojmo, Mor. Krumlov, Hrotovi e. Náměšť, Ivančice; Vel. Byteš; Tisnov, Mor. Ostrava, Příbor, Hustopeč; Břansko; Boskovice, Konice, Plumlov, Jevíčko; Mor. Třebová; Mohelnice; Záhřeb; Dvorec; Hranice; Lipník; Uh. Brod; Bystřice; Žďánice, Nový Jičín, Fulnek; Místek (jih přech. k pícnin.); Vizovice (vých. část přech. k pícnin.).

3. **Ve Slezsku:** Krnov, Opava (sev.-záp. část přech. k řep.), Vítkov, Odry, Bílovec, Klimkovice (sev. část. přechází k řep.); Těšín, Benešov, Frýdek (již. část přech. k pícn.), Skočov (již. část přech. pícn.).

Tabulka III.

Násobitelé čistých katastrálních výnosů pro odvození předválečné ceny půdy v obvodu obilnářském II.:

Hospodářská poloha.

Vzdálenost zemědělského závodu od odbytiště:

Kilometrů:

Čistý kat. výnos (kor.) pro 1 ha zeměd. plochy	—1	—2	—3	—4	—5	—6	—7	—8	—9	—10	—11	—12
7 K	150	147	144	141	139	136	133	131	128	125	122	120
8 K	143	140	138	135	133	130	127	125	122	120	117	114
9 K	139	136	134	131	129	126	123	121	118	116	113	111
10 K	133	131	128	126	123	121	119	116	114	111	109	106
11 K	128	125	123	121	118	116	114	111	109	107	104	102
12 K	122	120	118	115	113	111	109	107	105	102	100	98
13 K	118	116	113	111	109	107	105	103	101	98	96	94
14 K	112	110	108	106	104	102	100	98	96	94	92	90
15 K	108	106	104	102	100	98	96	94	92	90	88	86
16 K	102	100	99	97	95	93	91	89	87	86	84	82
17 K	98	96	94	93	91	89	87	85	84	82	80	78
18 K	94	92	90	88	87	85	83	82	80	78	76	75
19 K	89	87	86	84	83	81	79	78	76	75	73	71
20 K	86	84	83	81	80	78	76	75	73	72	70	69
21 K	81	80	78	77	75	74	73	71	70	68	67	65
22 K	78	77	75	74	72	71	70	68	67	65	64	62
23 K	75	73	72	71	69	68	67	65	64	63	61	60
24 K	71	70	69	68	66	65	64	62	61	60	59	57
25 K	69	68	67	66	64	63	62	60	59	58	57	55
26 K	67	66	65	63	62	61	60	59	57	56	55	54
27 K	65	64	63	61	60	59	58	57	55	54	53	52
28 K	64	63	61	60	59	58	57	56	55	53	52	51
29 K	63	62	60	59	58	57	56	55	54	52	51	50
30 K	62	60	59	58	57	56	55	54	53	52	50	49
31 K	60	59	58	57	56	55	54	53	52	51	50	49
32 K	60	59	58	57	56	55	54	53	52	51	50	49
33 K	59	58	57	56	55	54	53	52	51	50	49	48
34 K	59	58	57	56	55	54	53	52	51	50	49	48
35 K	58	57	56	55	54	53	52	51	50	49	48	47
40 K	57	56	55	54	53	52	51	50	49	48	47	46
50 K	54	53	52	51	50	49	48	47	46	45	44	43

Do obvodu tohoto náležejí okresy:

1. **v Čechách:** Český Dub; Turnov; Lomnice n. P.; Nová Paka; Hostinné; Králové Dvůr; Skalice; Náchod; Nové Město n. M.; Ústí n. Orl.; Rychnov n. Kn.; Žamberk (východní část přech. k pícnin.); Lanškroun; Litomyšl; Skuteč; Polička; Habry; Leda č; Dolní Kralovice; Vlašim; Benešov; Neveklov; Votice; Ml. Vožice; Sedlec; Milevsko; Tábor; Bechyně; Soběslav;

2. **na Moravě:** Svitavy; Kunštát.

Tabulka IV.

Násobitelé čistých katastrálních výnosů pro odvození předválečné ceny půdy v obvodu bramborářském:

Hospodářská poloha.

Vzdálenost zemědělského závodu od odbytiště:

Kilometrů:

Čistý kat. výnos (kor.) pro 1 ha zeměd. plochy	—1	—2	—3	—4	—5	—6	—7	—8	—9	—10	—11
5 K	215	211	207	203	199	195	191	187	183	179	175
6 K	202	199	195	191	189	184	180	177	173	169	166
7 K	190	187	183	180	176	173	170	166	163	159	156
8 K	179	176	173	170	166	163	160	156	153	150	147
9 K	168	165	162	159	156	153	150	147	144	141	138
10 K	158	156	153	150	147	144	141	138	135	132	130
11 K	148	146	143	140	138	135	132	130	127	124	122
12 K	139	136	134	131	129	126	123	121	118	116	113
13 K	130	127	125	123	120	118	116	113	111	109	106
14 K	122	120	118	115	113	111	109	107	104	102	100
15 K	114	112	110	108	106	104	102	100	98	96	94
16 K	107	105	103	101	99	97	95	93	91	89	87
17 K	100	98	96	95	93	91	89	87	86	84	82
18 K	94	92	90	88	87	85	83	82	80	78	76
19 K	88	86	85	83	82	80	78	77	75	74	72
20 K	84	82	81	79	78	76	74	73	71	70	68
21 K	79	78	76	75	73	72	71	69	68	66	64
22 K	75	73	72	71	69	68	67	65	64	63	61
23 K	71	60	69	68	66	65	64	63	61	60	59
24 K	68	67	66	64	63	62	61	60	58	57	56
25 K	66	65	64	62	61	60	59	58	56	55	54
26 K	64	63	61	60	59	58	57	56	55	53	52
27 K	62	60	59	58	57	56	55	54	53	52	50
28 K	61	59	58	57	56	55	54	53	52	51	49
29 K	59	58	57	56	55	54	53	52	51	50	49
30 K	58	57	56	55	54	53	52	51	50	49	48
35 K	55	54	53	52	51	50	50	49	47	46	45
40 K	53	52	51	50	49	48	47	46	45	44	43

Do obvodu tohoto náležejí okresy:

1. **v Čechách:** Hlinsko; Nasavrky; Přibyslav; Něm. Brod; Chotěboř; Polná; Štoky; Humpolec; Pacov; Telčmov; Kamenice; Počátky; Jindř. Hradec; Nová Bystřice.

2. **na Moravě:** Telč; Třebíč; Jihlava; Vel. Meziříčí; Dačice; Žďár; Nové Město; Bystřice.

Tabulka V.

Násobitelé čistých katastrálních výnosů pro odvození předválečné ceny půdy v obvodu pícninářském:

Hospodářská poloha.

Vzdálenost zemědělského závodu od odbytiště:

Kilometrů:

Čistý kat. výnos (kor.) pro 1 ha zeměd. plochy	—1	—2	—3	—4	—5	—6	—7	—8	—9	—10	—11	—12
5 K	183	179	176	172	169	166	162	159	155	152	149	145
6 K	166	163	160	157	154	151	148	145	142	139	136	132
7 K	156	153	150	147	144	141	138	135	132	130	127	124
8 K	145	142	139	137	134	131	129	126	123	121	118	115
9 K	135	133	130	128	125	122	120	117	115	112	110	107
10 K	126	124	122	119	117	115	112	110	108	105	103	101
11 K	119	117	114	112	110	108	106	103	101	99	97	95
12 K	111	109	107	105	103	101	99	97	95	93	91	89
13 K	105	103	101	99	97	95	93	91	89	87	85	83
14 K	98	96	95	93	91	89	87	86	84	82	80	78
15 K	92	90	88	87	85	83	82	80	78	77	75	73
16 K	85	84	82	81	79	77	76	74	73	71	70	68
17 K	81	80	78	77	75	73	72	70	69	67	66	64
18 K	77	75	74	72	71	70	68	67	65	64	62	61
19 K	73	72	71	69	68	67	65	64	63	61	60	58

	Kilometrů:											
	—1	—2	—3	—4	5	—6	—7	—8	—9	—10	—11	—12
20 K	70	69	68	66	65	64	62	61	60	59	57	56
21 K	67	66	64	63	62	61	60	58	57	56	55	53
22 K	65	64	62	61	60	59	58	56	55	54	53	52
23 K	63	61	60	59	58	57	56	55	53	52	51	50
24 K	60	59	58	57	56	55	54	53	52	50	49	48
25 K	59	58	57	56	55	54	53	52	51	49	48	47
26 K	57	58	55	54	53	52	51	50	49	48	47	46
27 K	56	55	54	53	52	51	50	49	48	47	46	45
28 K	55	54	53	52	51	50	49	48	47	46	45	44
29 K	55	54	53	52	51	50	49	48	47	46	45	44
30 K	54	53	52	51	50	49	48	47	46	45	44	43
35 K	51	50	49	48	47	46	45	44	43	42	41	40

Do obvodu tohoto náležejí okresy:

1. v **Čechách:** Nýrsko; Hartmanice; Kašp. Hory; Volary; Vimperk; Prachatice; Chvalšiny; Planá; Český Krumlov; Vyšší Brod; Kaplice; Nové Hrady; Svíny Trhové; Kynžvart; Mariánské Lázně; Planá; Tachov; Přimda, Aš; Windštein; Neydek; Kraslice; Blatno; Vejprty; Přísečnice; Hora sv. Kateřiny; Sluknov; Rumburk; Čes. Kamenice; Warnsdorf; Haida; Cvikov; Jablonné; Frýdland; Chrastava; Jablonec; Liberec; Neustadtl; Vysoké; Roketnice n. J.; Semily; Žel. Brod; Jilemnice; Vrchlabí; Zacléř; Maršov; Tannwald; Hanšpach; Trutnov; Úpice; Teplice; Police; Broumov; Rokytnice; Králíky; Bastiansperk;

2. na **Moravě:** Frenštát; Rožnov; Vsetín; Valaš. Meziříčí; Val. Klobouky; Bojkovice; Rýmařov; Viesenberk; Šilperk; Šumperk; Staré Město;

3. v **Slezsku:** Javornik; Vidnava; Frývaldov; Osoblaha; Jindřichov; Cukmantl; Bruntál; Albrechtice; Jablunkov; Vrbno.

Návod k použití předchozích tabulek.

Za účelem oceněni půdy určitého závodu zjistí se nejprve, ve kterém výrobním obvodu se nachází okres, v němž závod leží. Použije se pak tabulky násobitelů tohoto výrobního obvodu se týkající. Ve směru vodorovném jest nejprve určiti hospodářskou polohu závodu (vzdálenost od dráhy, cukrovaru, rozhodujícího trhu a pod.), kterážto jest tu uvedena v kilometrech. Tím zjistí se svislá řada, ve které jest hledati příslušný násobitel, odpovídající průměrnému čistému kat. výnosu jednoho ha zemědělské plochy závodu. Tento průměrný čistý kat. výnos vypočte se tak, že celkový čistý katastrální výnos celého závodu na zem dělskou půdu (pole, louka, pastviny, zahrady, nikoliv však lesní plochu) se vztahující, dělí se počtem hektarů této zemědělské půdy, takže vyjde průměrný čistý kat. výnos na 1 ha zemědělské plochy závodu vypočítající. Dle jeho výše najde se ve svislé řadě odpovídající násobitel.

Příklad: Závod leží v okresu velvarském, který náleží do obvodu řepařského. Jest tedy hledati v tabulce I. Závod má rozlohu polí, luk, pastvin a zahrad úhrnem 32 ha s celkovým čistým kat. výnosem 1221 K. Průměrný čistý kat. výnos z jednoho ha zemědělské plochy obnáší tedy 38 K (1221 : 32). Poněvadž závod leží okrouhle 4 km od nádraží (váhy cukrovaru), jest najíti příslušného násobitele ve svislé řadě násobitelů, vztahujících se na hospodářskou polohu 4 km, a ve vodorovné řadě násobitele, vztahujícího se na čistý kat. výnos 38 K. Násobitel ten obnáší 72, kterým jest násobiti čistý kat. výnos 38 K, aby se vypočetla předválečná cena 1 ha zemědělské půdy: $38 \times 72 = 2736$ K. Poněvadž úhrnná plocha obnáší 32 ha, činí předválečna cena půdy závodu 87.553 K.

Poznámka: Čísla v těchto tabulkách jsou průměrem z podniků k tomu účelu vyšetřovaných a to průměrem všech velikostních skupin, platí však především pro průměrnou velikost o 20 ha zemědělské plochy; při podnicích menších bude skutečná cena vyšší (u závodů do 5 ha přibližně o 10%, u závodů od 5—20 ha přibližně o 5%), při podnicích větších pak nižší (u závodů od 20—100 ha přibližně o 5—10%, u závodů nad 100 ha přibližně o 20—25%) než dle tabulek vypočítaná; stejně na př. u podniků zelinářských, u podniků blíže velkých měst ležících budou hodnoty skutečné o něco vyšší, naproti tomu u podniků zanedbaných opět o něco nižší.

Ze státní tiskárny v Praze.